

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AYT

püf

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER 1

10

DENEME

3

KOLAY

5

ORTA

2

ZOR

IQ

YAYINLARI

VIDEO
ÇÖZÜM

MOBİL
KÜTÜPHANE

AKILLI
TAHTA

AYT

püf

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER 1 10 DENEME

Bu kitabın tüm hakları IQ Yayınları'na aittir. Kitabın tamamının ya da bir kısmının elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

© Copyright IQ Yayınları - 24 XI - I

ISBN

978-625-95346-9-5

Dizgi - Grafik

IQ Yayınları Dizgi - Grafik Ekibi

İletişim Bilgileri

IQ Yayınları

Akçaburgaz Mah. Mercedes Cad.
1584 Sok. No 21 Kırâç - Esenyurt / İSTANBUL
0 (850) 480 40 94
www.iqyayinlari.com

Basım Yeri

WPC MATBAACILIK

Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad.
No:17/1 34522 Kırâç - Esenyurt / İstanbul
Tel : 0 (212) 886 83 30
Faks : 0 (212) 886 83 60

İÇİNDEKİLER

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 1

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 2

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 3

**KOLAY
DÜZEY**

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 4

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 5

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 6

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 7

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 8

**ORTA
DÜZEY**

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 9

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1 DENEME - 10

**ZOR
DÜZEY**

IQ

YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranney.org>

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER 1

1. DENEME / KOLAY DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 1 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Sözcükte Anlam	☐	☐
2.	Cümlede Anlam	☐	☐
3.	Paragrafın Yapısı	☐	☐
4.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
5.	Paragrafın Konusu	☐	☐
6.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
7.	Şiir	☐	☐
8.	Şiir	☐	☐
9.	Söz Sanatları	☐	☐
10.	Roman Hikâyede Anlatma Teknikleri	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı	☐	☐
13.	İslamî Dönemde İlk Dil ve Edebiyat Ürünleri	☐	☐
14.	Divan Nesri	☐	☐
15.	Divan Şairleri	☐	☐
16.	Edebiyat Akımları	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
18.	Divan Edebiyatı	☐	☐
19.	Fecriati Topluluğu	☐	☐
20.	Tanzimat Dönemi Edebiyatı	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Hikâyesi	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	☐	☐
25.	Osmanlı-Rusya Rekabeti (1768-1914)	☐	☐
26.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
27.	İnsanlığın Hafızası Tarih	☐	☐
28.	Diğer Türk Devlet ve Toplulukları	☐	☐
29.	Abbasi Devleti ve Türkler	☐	☐
30.	Anadolu Türk Birliğini Sağlama Faaliyetleri	☐	☐
31.	İlk Müslüman Türk Devletleri	☐	☐
32.	Millî Mücadelede Doğu ve Güney Cepheleri	☐	☐
33.	Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar	☐	☐
34.	XVIII. Yüzyıl Siyasi Ortamında Osmanlı Devleti	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Türkiye’de Şehirlerin Fonksiyonları ve Kırsal Yerleşmeler	☐	☐
37.	Türkiye’de Tarım ve Hayvancılık	☐	☐
38.	Türkiye’de Şehirlerin Fonksiyonları ve Kırsal Yerleşmeler	☐	☐
39.	Çatışma Bölgeleri	☐	☐
40.	Küresel Çevre Sorunları	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Sanayi Devrimi'yle birlikte ---- yönetim anlayışı, yerini aydınlanma düşüncesinin temel kavramları etrafında şekillenen modern yönetim biçimlerine bırakmıştır. Pozitivist bir zihniyet üzere ---- modern yönetim anlayışının temel özelliği, bilimsel olması ve deney sonuçlarını esas kabul eden bir düşünceye ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) merkezî - değişen - yönlendirilmesidir
B) klasik - evrilen - uygulanmasıdır
C) geleneksel - gelişen - dayanmasıdır
D) baskıcı - uygulanan - değer vermesidir
E) güçlü - savunulan - yaslanmasıdır

2. (I) Su ayıları olarak da bilinen tardigradlar, dünyanın dört bir yanında bulunabilen sekiz bacaklı, mikroskobik, omurgasız canlılardır. (II) Dinozorların ortaya çıkışına ve yok oluşuna tanıklık eden bu tür; 150 derece sıcaklıkta ve -272 soğukta dahası atmosfer dışında 12 gün hayatta kalabiliyor. (III) Dondurucu derecelerdeki soğuklarda, oksijensiz ortamlarda, yüksek basınç altında, yüksek dozda radyasyona maruz kaldıklarında yaşamlarını sürdürebiliyor. (IV) Suyun tatlı ya da tuzlu olması fark etmeksizin Ekvator'dan kutuplara kadar her yerde varlık gösterebiliyorlar. (V) Bu mikroskobik canlılar, koşullar kötüleştiğinde kuruyarak vücutlarını ayarlayıp biyolojik işlevlerini geçici olarak yıllar boyu durdurabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen "tardigradlar" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir adlandırmayla birlikte fiziksel özelliklerine değinilmiştir.
B) II. cümlede, çok ağır koşullara karşı dayanıklı olduklarına işaret edilmiştir.
C) III. cümlede, yaşamlarını sürdürmek için başka canlılarla iş birliği yaptıklarından söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, yeryüzünün hemen her bölgesindeki sularda bulunabildikleri ifade edilmiştir.
E) V. cümlede, uzun yıllar varlıklarını sürdürebildikleri söylenmiştir.

3. Sadece yazıyorum, bundan başka derdim yok. Refleks gibi daha çok benimkisi. O nedenle ne anlatayım, nelere değineyim, bu sefer neler farklı olsun diye düşünmüyorum, düşünemiyorum. Düşündüğüm noktada ise metnin akışı da sekteye uğrayıp başka bir şeye dönüşüyor, hikâyeyi eksiltiyor. Sonuç olarak ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) hikâye yazmayı söylenmemişi söylemek, farklı olana dokunmak diye tarif ediyorum
B) hikâyenin öncesinde yazarın bir hedefe yönelik planlar yapmasını garip buluyorum
C) tüm detaylarıyla düşünülmüş bir hikâyenin okuru sarsacağına inanıyorum
D) hikâye yazmayı hayatımın merkezine yerleştirerek kendimi yaşamdan soyutluyorum
E) açık veya örtük iletisi olan hikâyelerimle toplumda duygu ve düşünce değişimi oluşturmayı amaçlıyorum

4. Yazar "olmak" demek, sürekli yazmak için vakit yaratmak anlamına gelir. "Ölmeden önceki son gecenizde oturup bir roman yazamazsınız." der Cesar Aira ve devam eder: "Hatta bu, benim yazdığım kısa romanlardan biri olsa bile. Roman yazmak için süreye ihtiyacınız var, peş peşe sıralanan çok sayıda güne. Aksi hâlde roman yazamazsınız. Çünkü romanda bugün yazdığınızı yarın onaylamak ve kararlı bir biçimde adım adım, noksan duyguları tamamlayarak ilerlemeniz gerekir."

Bu parçada "yazarlık"la ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belli bir birikim ve tecrübe sonucunda oluştuğu
B) İnsan için en uygun zaman diliminde yapılması gereken bir uğraşı olduğu
C) İnsanın güzel vakit geçirmesini sağladığı
D) Yetenek yanında çalışma ve azimle ortaya çıktığı
E) Zaman isteyen, uzun soluklu bir eylem olduğu

5. Uzmanlar, insan deri hücrelerini kök hücrelere dönüştürerek saç kökü hücresi üretmeyi başardı. Henüz kelliğe çare bulunduğunu söylemek için erken. Ancak bu sorunun çözümü için gerekli aşamalardan biri tamamlanmış oldu. Bilim adamları, kök hücre yöntemiyle daha önce pek çok türde hücre üretmişti. Uzmanlar, çalışmaları sırasında fibroblast olarak adlandırılan hücreleri kullandılar. Bu hücrelerden insan hücresine dönüşebilme özelliğine sahip klonlanmış hücreler üretildi. Farelerin derilerindeki kök hücrelerin üretilmesini sağlayan fibroblast hücreler, dökülen saçların altına yerleştirildi. Bir süre sonra saç kökü hücrelerine benzeyen hücrelerin geliştiği görüldü. Yakın bir gelecekte insanlar, saçları döküldüğünde artık kellik sorunu yaşamayacaklar.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Saç dökülmesinin önüne geçilecek bir tedavi yönteminin geliştirilemediğinden
- B) Farelerde uygulanan kök hücre üretim sisteminin insanda üretilmesinin mümkün olmadığından
- C) Kök hücre üretim yöntemiyle, dökülen saçlar için yenilerinin çıkmasının önünün açıldığından
- D) İnsan derisinden kök hücre elde edilmesinin, bilim insanlarının çalışmalarını kolaylaştırdığından
- E) Kök hücre üretimi başarılı olsa da bunun kelliğe çözüm olamadığından

6. Buz hokeyi, adından da anlaşılacağı gibi buzun üzerinde iki takımla oynanan bir spor veya oyundur. Oyuncular patenlerini giyip hokey sopalarıyla diske benzeyen bir topu (paki) kontrol etmeye çalışırlar. Oyuncular, bu topu kaleye sokarak sayı bulurlar. Takımda biri kaleci olmak üzere altı oyuncu molasız oynar. Aslen bir takımda 20'den fazla oyuncu vardır. Bir oyuncu kuralları ihlal ederse hakem ceza olarak takımı bir süreliğine 5 kişiyle oynatır. 26×56 m genişlikte bir alanda oynanır. 15 ya da 20 dakikalık üç devreden oluşur. Buz hokeyi oynamak isteyen bir kişinin öncelikle buzda kaymayı oldukça iyi derecede bilmesi gerekir. İyi derecede kayabilmek için ise küçük yaşlarda eğitim almaya başlamak bir zorunluluktur.

Bu parçada "buz hokeyi"yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Skor elde etmek için yapılması gerekenlere
- B) Asıl ve yedek oyuncu sayısına
- C) Oyun içinde oyuncu sayısının azaltılabildiğine
- D) Yetişkin dönemde iken başlanacak spor türlerinden olmadığına
- E) Oyun sahasının boyutunun, oynanan liglere göre değiştiğine

7. Bir bıçak saplı durur göğsünde
Hangi su tasına uzansan boş
Hangi pencereye koşarsan koş
Aynı siyah güneş gökyüzünde

Aynı siyah güneş, aynı siyah
Aynı susayış, aynı koşuş, aynı
Of... hep aynı şey, aynı şey, aynı
Aynı, aynı, aynı, aynı, aynı

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ses ve kelime tekrarıyla ahenk sağlandığı
- B) Redife yer verildiği
- C) Zengin kafiye kullanıldığı
- D) Sarmal uyak örgüsüne yer verildiği
- E) Bıkkınlığın hâkim olduğu

8. Doğduğum köye müşteri taşıyan
Şirket vapurları bu şehirdedir
Hatıralarım bu şehirdedir
Sevdiklerim
Ölmüşlerimin mezarları

Bu şehirdedir işim gücüm
Ekmek param
Fakat bütün bunlara mukabil
Yine budur başka bir şehirdeki
Bir kadın yüzünden
Bıraktığım şehir

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlam, şiirselliğe tercih edilmiştir.
- B) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
- C) Gündelik konuşma diliyle oluşturulmuştur.
- D) Sanatlı söyleyişlerden uzak durulmuştur.
- E) Eleştirel bir tutum benimsenmiştir.

9. Yazar ve şairler, mizah yaparken bazı yöntem ve araçlara başvurur. Bu yöntem veya araçlardan biri de ---- sanattır. Hükümdar ve diğer devlet büyüklerinin, sevgilinin, âşığının nitelikleri; şairlerin şairlikleri, mevsimlerin güzelliği, şairlerin bazı durumlara ilişkin tutumları bu sanatla etkileyici bir şekilde anlatılır. Söz gelimi Necati,

Hüsnünün hengamesin turup temaşa kılmaya

Yer bulamayıp felek damına çıktı her melek

beytinde, sevgilinin güzelliğini seyretmek için kalkıp gelen meleklerin, onlar gibi oraya gelenlerin oluşturduğu kalabalık yüzünden yer bulamayıp gökyüzünün damına çıktıklarını söylerken bu sanata başvurmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) teşbih B) teşhis C) tezat
D) mübalağa E) mecazımürsel

10. Akaki Akakiyeviç'in daireye ne zaman, kimin yardımıyla girdiğini kimse hatırlamıyordu. Kim bilir kaç müdür, kaç amir değiştiği hâlde o hep aynı yerde, aynı görevde, kalemdaki işindeydi. Oradakiler sırtında resmî mühürle dünyaya geldiğini söyleyerek takılıp dururlardı ona. Akaki Akakiyeviç'i dairede kimse saymazdı. Koridordan geçerken odacılar bile ayağa kalkmaz, havada uçan sinek kadar önem vermezlerdi ona. Genç memurlar ise ona güler, devlet dairesinin espri anlayışı elverdiğince onunla alay eder, onun önünde, onunla ilgili uydurulmuş hikâyeler anlatırlardı. Ama Akakiyeviç, bu yapılanlara karşı, sanki etrafında hiç kimse yokmuş gibi hiç tepki vermez, tek söz söylemezdi hatta bu durum onun işini yapmasına bile engel olmazdı. Çevresinde tüm olup bitenlere karşın o, tek bir yazım hatası yapmazdı.

Bu parçada yazar, aşağıdaki anlatma tekniklerinden hangisini kullanmıştır?

- A) İç çözümleme
B) Özetleme
C) Bilinç akışı
D) Geriye dönüş
E) Kişi tanıtımı

11. Anonim halk edebiyatı nazım biçimlerinden biri olan ve
I
hece vezninin 8'li kalıbıyla söylenen semailerin uyak
II
düzeni koşmayla aynıdır. Genellikle 3-5 dörtlükten
III IV
oluşan bu şiirler, kendine özgü bir ezgiyle söylenir.
V

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. ----, Güney illerinde dolaşan ve Toros Dağları'nda, Kozan, Erzin, Payas yörelerinde yaşayan göçebe Türkmenlerin Avşar boyundandır. Doğum ve ölüm tarihleri, kesin bir bilgi olmamakla beraber eldeki kaynaklardan 1785-1868 olarak belirlenmiştir. Yaşamı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığımız sanatçının şiirleri yazılı kaynaklar aracılığıyla değil, sözlü gelenek sayesinde bugüne ulaşmıştır. Şiirlerinde dönemin göçerlik koşullarını, Orta Anadolu'da hüküm süren aşiret kavgalarını ve aşiretlerin Osmanlı Devleti ile mücadelelerini duru ve yalın bir dille yansıtmıştır. Dili Anadolu Türkmen boylarının kullandığı halk Türkçesidir. Anadolu'nun halk şiiri geleneğine damgasını vurmuş en önemli sanatçılardandır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dadaloğlu
B) Köroğlu
C) Karacaoğlu
D) Pir Sultan Abdal
E) Ercişli Emrah

13. Araştırmalarımı İslamiyet öncesi Türk edebiyatı üzerinde yoğunlaştıracam. Özellikle bu dönemde yazılmış koşuk, sagu, sav örneklerini incelemeyi, ilk Türk kavimlerindeki şiir anlayışını belirgin kılmayı amaçlıyorum. Bu şiirlerde dörtlük kümelenişi nasıl, hangi uyak çeşitleri nasıl kullanılmış, hangi temalar ön plana çıkmış, günlük yaşam şiire nasıl yansımış gibi soruların cevabını arayacağım.

Bu şekilde konuşan bir edebiyat tarihçisinin öncelikle aşağıdaki eserlerin hangisinden yararlanması beklenir?

- A) *Kitab-ı Dede Korkut*
B) *Kutadgu Bilig*
C) *Divan-ı Hikmet*
D) *Divanü Lügati't-Türk*
E) *Muhakemetü'l-Lügateyn*

14. Ey gönülsüzlere gönül sunan, ey düşkünleri gün görmüş eden; ey dilsizlere dil veren, ey kara toprağı can ve ruh vererek diriltlen; ey gözsüzleri gördüren, ey dilsizleri söyleten; ey her ele ve ayağı bin bağış gönderen; ey yoksullara nimet veren, ey dervişlere himmet veren; ey karanlık gönülleri ıslık ıslık aydınlatan; ey iyilik ve bağış saçıcı, suç ve kusurları bağışlayıcı!

Günümüz Türkçesiyle verilen bu parça aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Mir'atü'l-Memalik*
B) *Tazarrunname*
C) *Mecalisü'n-Nefais*
D) *Heşt Behişt*
E) *Siham-ı Kaza*

15. Yazıldığı dönemden itibaren, şiirsel özellikleri ve musikisiyle akılları ve gönülleri fetheden *Vesiletü'n-Necat*, halk arasında *Mevlit* ismiyle anılır. Edebiyatımızda mevlit türünün gelişmesini sağlayan bu eser, "öncü metin" olmanın yanında, dinî-sosyal ve kültürel hayatımıza zenginlik katan bir eserdir. Hz. Peygamber'i halka anlatmayı, sevdirmeyi ve öğretmeyi amaçlayan, mesnevi nazım biçimiyle yazılan eser; yazıldığı dönemden günümüze kadar etkisini aynen devam ettirmektedir.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Paşa
B) Süleyman Çelebi
C) Şeyhî
D) Ahmet Fakih
E) Gülşehrî

16. Bu akım insanı, hem kalıtım özellikleri hem de toplumun değişmez yasaları içerisinde iradesiz bir varlık olarak tasavvur eder. Bu akıma göre insan, sürekli bir biçimde çevrenin denetimindedir. Kalıtım özellikleri ise insanı sınırlandıran bir diğer mekanizmadır. Hür iradeye sahip olduğunu düşünen insan, aslında atalarının genetik mirasını taşımakla yükümlü ve her ne olursa olsun bu ilkel benlikten kendini kurtaramayan aciz bir varlıktır. İnsanın ilkel benliğini en iyi yansıtan yerler de kenar mahalleler, batakhaneler, yoksul işçilerin yaşadığı bölgelerdir. Bu yüzden bu akıma bağlı yazarlar, daha çok bu çevrelerde yaşayan insanları konuştukları dille birlikte edebiyata taşımıştır.

Bu parçada sözü edilen edebiyat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm
B) Natüralizm
C) Klasisizm
D) Romantizm
E) Realizm

17. I. Hicviye - satirik şiir
II. Gazel - lirik şiir
III. Gazavatname - epik şiir
IV. Nutuk - didaktik şiir
V. Mersiye - pastoral şiir

Yukarıdaki numaralanmış eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) III ve IV E) Yalnız V

18. (I) Divan şiirinin en önemli nazım biçimlerinden olan gazel, beyitlerle yazılır ve beyit sayısı genellikle 5-15 arasında değişir. (II) Gazelin en güzel beytine "beytülgazel" ya da "şah beyit" adı verilir. (III) Her gazelin, işlediği konuyla ilgili bir başlığı bulunur. (IV) Divan şiirinde aynı konu üzerinde dönen gazellere yek ahenk, aynı söyleyiş güzelliğine sahip gazellere ise yek avaz gazel denir. (V) Fuzûlî, Bâkî, Nedîm, Şeyh Galip, Taşlıcalı Yahya gazel türünün önemli isimlerindendir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Şiirlerinde daha çok sembolizm akımının etkisinde kalan Ahmet Haşim, tüm şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmıştır. Sanat için sanat görüşüne bağlı kalan sanatçı, süslü ve sanatlı bir dille yazdığı şiirleriyle ilgili görüşlerini Tamat adlı eserinin ön sözünde dile getirmiştir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. **Araba Sevdası** romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanzimat Dönemi'nde Recaizade Mahmut Ekrem tarafından kaleme alınmıştır.
B) Realizm akımının özelliklerini taşıyan eser, edebiyatımızda ilk realist roman örneğidir.
C) Romanın kötü karakteri olarak ön plana çıkan Mahpeyker, emellerine ulaşmak için her şeyi yapar.
D) Eserde Batılılaşma, aylıklık, züppe tipi, yabancılaşma gibi meseleler sorgulanmıştır.
E) Romanda olaylar, İstanbul'un Çamlıca, Kadıköy gibi semtlerinde geçer.

21. Okurun dikkatini Anadolu'ya çevirmek isteyen Reşat Nuri, ---- romanında Feride Öğretmen'le Anadolu romantizminin yolunu açar. Yazar, Anadolu sevgisinin okura yansıtılmasında sadece bu romanıyla yetinmez. Cumhuriyet'in getirilerine yürekten inanmış bu idealist öğretmenlerden ---- romanının başkışısı Şahin Öğretmen ile bir aile sorunu yüzünden soluğu Anadolu'da alan ---- romanının başkışısı Zehra Öğretmen, yazarın düşüncelerine can veren karakterler olarak karımıza çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Acımak - Yeşil Gece - Çalikuşu
B) Çalikuşu - Acımak - Yeşil Gece
C) Yeşil Gece - Çalikuşu - Acımak
D) Acımak - Çalikuşu - Yeşil Gece
E) Çalikuşu - Yeşil Gece - Acımak

22. Manastır'da *Hüsn ve Şiir* adıyla on beş günde bir yayımlanan edebiyat dergisi, 1909'da dördüncü sayıdan sonra Selânik'e taşınır. Sekizinci sayıdan sonra ---- adını alan dergi, dilde sadeleşme akımının öncülüğünü yapar. 1911'de ---- isimsiz olarak yayımladığı *Yeni Lisan* adlı makaleyle edebiyatımızda yeni bir dönem başlar. Yapıtlarda Anadolu'ya açılımın başladığı, dilde sadeleşmenin gerçekleştiği, memleket meselelerinin öncelikli olarak işlendiği bu döneme Millî Edebiyat Dönemi denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) *Dergâh* - Ali Canip Yöntem'in
- B) *Türk Yurdu* - Ziya Gökalp'in
- C) *Türk Yurdu* - Ömer Seyfettin'in
- D) *Genç Kalemler* - Ömer Seyfettin'in
- E) *Genç Kalemler* - Ali Canip Yöntem'in

23. Bakü'de görevli olduğu yıllarda Anton Çehov'u tanıdıktan sonra, Çehov tarzı hikâyeyi benimser. Sanatının bu ikinci döneminde hikâye için büyük olaylara ve çatışmalara ihtiyaç duymaz. Okuyucunun merak duygusunu kamçılacak gerilimlerden uzak durur. Gündelik hayat içindeki herhangi bir olay veya durum hikâye için yeterlidir. Çoğu zaman giriş bölümü olmadan başlayan hikâye, belli bir sonuca ulaşmadan bitirir. Daha çok, kişilerin ruh hâlini sezdirmenin esas olduğu bu hikâyelerde dramatik özellik öne çıkar. Başlıca hikâyeleri arasında *Otlakçı*, *Mendil Altında*, *Temiz Sevgiler*, *Veysel Çavuş*, *İhtiyar Çilingir*, *Hava Parası* sayılabilir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- C) Refik Halit Karay
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Sait Faik Abasıyanık

24. Toplumcu gerçekçi roman akımının öncülerinden olan ----, *İnce Memed* romanıyla edebiyat dünyasına atılır. Eserde Anadolu'daki halkın sefaleti, cahil bırakılmışlığı ve ağalık sistemi eleştirilir. Sanatçı sanki roman yazmaz, efsane anlatır. Anadolu'nun artık sesi vardır. Doğa betimlemeleriyle, türküleriyle, efsaneleriyle Anadolu konuşuyordur bizlerle. *İnce Memed*'in ardından *Dağın Öte Yüzü* üçlemesiyle pamuk ırgatlarının yoksulluklarıyla tanışırız. İnsanların batıl inançlarına, efsanelerin nasıl doğduğuna ve nasıl çıktığına şahit oluruz. Sadece Çukurova yoktur onun romanlarında; yeri gelir efeleri öğrenirsiniz, yeri gelir Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki nüfus mübadelesine dâhil olursunuz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kemal Tahir
- B) Orhan Kemal
- C) Yaşar Kemal
- D) Sadri Ertem
- E) Talip Apaydın

25. Kafkasya Cephesi'nde Ahmet Muhtar Paşa, Ruslara karşı uzun süre direnmişse de Doğubayezid, Ardahan, Kars ve Erzurum Ruslar tarafından işgal edilmiştir. Nene Hatun ve diğer Erzurumlu vatandaşlar, Aziziye Tabyası'nı, Ruslara karşı büyük bir cesaretle savunmuştur.

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) I. Dünya Savaşı
- B) Balkan Savaşları
- C) Kırım Savaşı
- D) 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
- E) Kurtuluş Savaşı

26. I. Havza Genelgesi
II. Amasya Genelgesi
III. Erzurum Kongresi

Mustafa Kemal yukarıdakilerden hangilerini 9. Ordu Müfettişi görevindeyken gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

27. Kırgızların reisleri kışın samur ve kunduz derisi, keçe şapka; yazın da altın düğmeli bir nevi şapka giyerlermiş. Halkın şapkası ise hep keçeden imiş. Kadınlar yün kumaştan veya Çin ipeklilerinden elbiseler giyerlermiş. Keçeleri birleştirerek reisleri için çok büyük çadır, yani otağ kurarlarmış. Kabile reisleri ise onun etrafında daha küçük çadırlarda otururlarmış.

Bu metnindeki bilgilerin, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinin çalışma alanına girdiği söylenebilir?

- A) Nümizmatik B) Etnografya C) Filoloji
D) Heraldik E) Paleografya

28. İlk Türk topluluklarına ait bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

- Orhun Yazıtlarını oluşturmuşlardır.
- İstanbul'u iki kez kuşatarak bu şehri kuşatan ilk Türk topluluğu ünvanını almışlardır.
- Tarihre teşkilatlı ilk Türk devletini kurmuşlardır.
- Emevilere karşı mücadele ederek Türklerin, Arap egemenliğine girmesini önlemişlerdir.

Yukarıda hangi Türk topluluğuyla ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Peçenekler B) Kök Türkler
C) Türgişler D) Asya Hunları
E) Avarlar

29. İlhanlıların, Abbasi Devleti'ne son vermesi üzerine Mısır'da Abbasi hilafetinin devamını sağlayan Türk İslam hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tolunoğlu Ahmet B) Tuğrul Bey
C) Baybars D) Aybek
E) Selahaddin Eyyubi

30. Aşağıdakilerden hangisi I. Murat Dönemi'nde Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik yapılan bir gelişmedir?

- A) Karesioğullarına son verilmesi
B) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
C) Dulkadiroğullarından Malatya, Besni, Elbistan ve Darende'nin alınması
D) Germiyanogullarının vasiyet yoluyla hakimiyet altına alınması
E) Hamitoğullarından Isparta, Akşehir, Seydişehir, Beyşehir ve Yalvaç'ın satın alınması

31. Karahanlılar aşağıdakilerden hangisiyle Orta Asya'daki ilk Müslüman Türk devleti hâline gelmiştir?

- A) Talas Savaşı'nın Araplar tarafından kazanılması
B) Satuk Buğra Han'ın, İslamiyet'i kabul etmesiyle
C) Bilge Kül Kadir Han'ın devletin bağımsızlığını ilan etmesiyle
D) Ahmet Yesevi'nin öğretilerinin halk arasında yayılması
E) Selçuk Bey'in Cend şehrine gelmesi ve burada İslamiyet'i benimsemesiyle

32. Gümrü Antlaşması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Batum'un Gürcistan'a bırakılması
- B) İtilaf Devletlerinin TBMM'yi hukuken tanınması
- C) Fransa'nın TBMM Hükûmeti'yle diplomatik ilişki kurması
- D) Misak-ı Milli sınırları içinde kalacak bir Ermeni devleti kurma düşüncesinin sonlandırılması
- E) Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusyası arasında yapılmış olan antlaşmaların geçersiz sayılması

33. Abdülmecid Efendi ve bütün Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

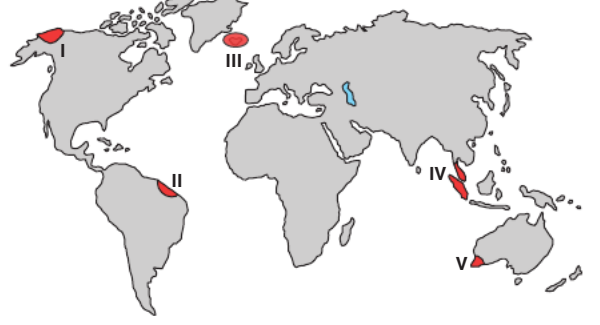
- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) 1924 Anayasası'nın ilan edilmesi
- E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

34. Osmanlı Devleti'nde Türklerden oluşan Tımarlı Sipahiler, devşirmelerden oluşan Kapıkulu Ordusuna karşı denge sağlayan bir güç olarak kullanılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisiyle bu dengenin bozulduğu savunulabilir?

- A) Çok uluslu yapının zayıfmasıyla
- B) Sancağa çıkma sisteminin kaldırılmasıyla
- C) Ateşli silahların kullanımının yaygınlaşmasıyla
- D) İskan politikasının terk edilmesiyle
- E) Kapitülasyonların genişletilmesiyle

35. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde oluşan doğa olaylarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı yerdeki aşırı soğuklar sonucu bazı yıllar insanlar yaşamlarını yitirebilmektedir.
- B) II numaralı yerdeki düzensiz yağışlar kuraklığa neden olmaktadır.
- C) III numaralı yerde yanardağların tekrar faaliyete geçmesi sonucu beşerî faaliyetler kesintiye uğrayabilmektedir.
- D) IV numaralı yerde zaman zaman şiddetli depremler meydana gelmekte, bu durum tsunamilere yol açmaktadır.
- E) V numaralı yerde bazı yıllar meydana gelen orman yangınları sonucu can ve mal kayıpları oluşabilmektedir.

36. Türkiye'de bazı yerleşim alanlarında madencilik faaliyetleri sonucu nüfusun arttığı ve bazı kırsal yerleşmelerin büyüyerek şehre dönüştüğü görülmektedir.

Bu duruma,

- I. Batman,
- II. Denizli,
- III. Zonguldak,
- IV. Konya

şehirlerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

37. Aşağıdaki tabloda Türkiye’de 2018 - 2022 yılları arasında buğday, arpa ve mısırın ekim alanları ile üretim miktarları verilmiştir.

Yıl	Buğday		Arpa		Mısır	
	Ekim alanı (bin dekar)	Üretim miktarı (bin ton)	Ekim alanı (bin dekar)	Üretim miktarı (bin ton)	Ekim alanı (bin dekar)	Üretim miktarı (bin ton)
2018	72 992	20 000	26 119	7000	5919	5700
2019	68 463	19 000	28 690	7600	6388	6000
2020	69 222	20 500	30 971	8300	6910	6500
2021	67 446	17 650	31 691	5750	7585	6750
2022	66 287	19 750	31 994	8500	9118	8500

Tablodaki bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Buğday ve arpa üretimini etkileyen faktörlere
 B) Buğdaydan en yüksek verimin hangi yılda alındığına
 C) Türkiye'nin beş yıllık arpa ve mısır üretimine
 D) 2018 yılında buğday, arpa ve mısırın hangisinden daha fazla verim alındığına
 E) Mısır üretiminin en fazla olduğu yıla

38. İpek Yolu’nun büyük bir kısmı Türklerin hakimiyeti altında olan İslam ülkelerinden geçirdi. Bu durum Buhara, Semerkant, Konya ve Bursa gibi şehirlerin gelişmesine önemli bir katkı sağlamıştır.

Bu durum sözü edilen şehirlerde aşağıdaki fonksiyonlardan hangisinin geliştiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Dini özelliklerin
 B) Ticari faaliyetlerin
 C) Tarımsal faaliyetlerin
 D) Savunma ve askeri özelliklerin
 E) Madencilik faaliyetlerinin

39. Günümüzde farklı nedenlere bağlı olarak Dünya’nın çeşitli alanlarında sıcak çatışma bölgeleri vardır.

Bu sıcak çatışma alanlarına;

- I. Kafkaslar,
 II. Orta Doğu,
 III. Kuzey Amerika,
 IV. İskandinav ülkeleri

bölgelerinden hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

40. Havayı kirleten ve asit yağışlarına neden olan başlıca gazlar; egzoz gazları, termik santrallerde ve fosil yakıtların yanmasıyla açığa çıkan gazlardır. Bu kirlenmeler sonucu atmosfere başta kükürtdioksit olmak üzere azotoksit, hidrokarbonlar ve çeşitli partiküller dağılır. Bu maddeler atmosferdeki su buharıyla birleşince sülfirik ve nitrik asitler oluşturur.

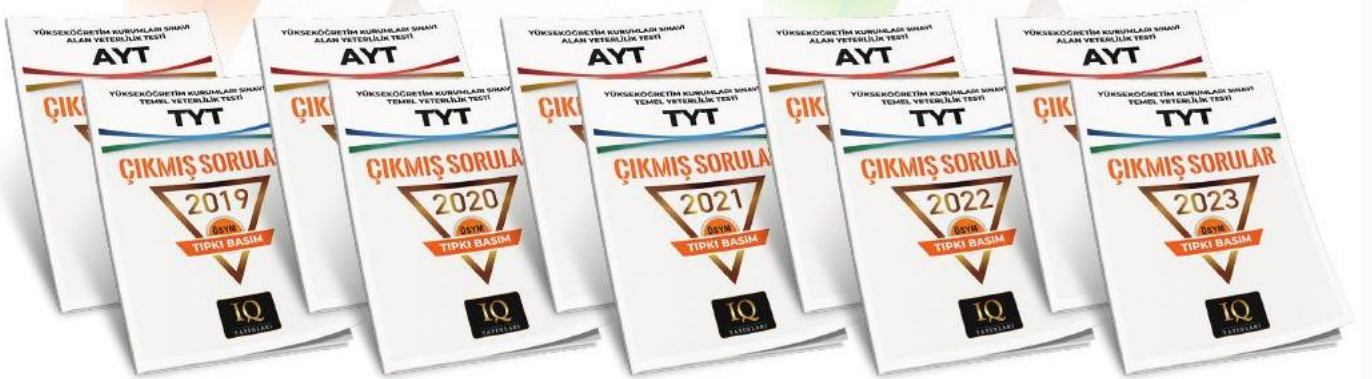
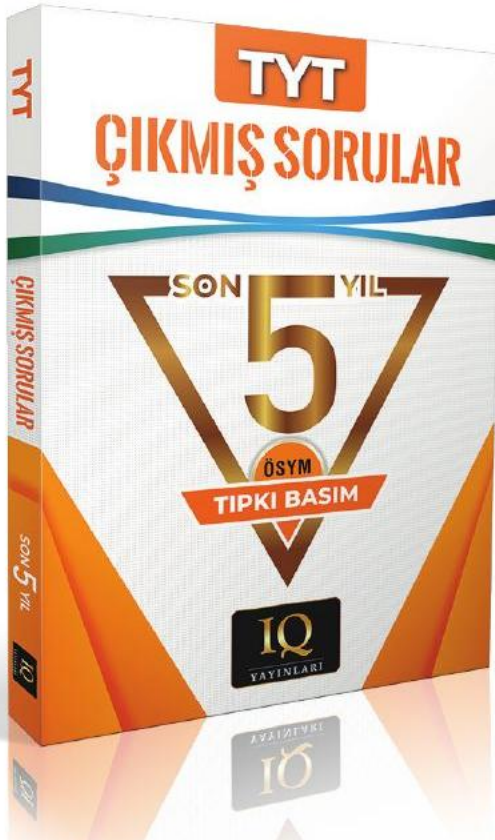
Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda bu yağışların etkisinden söz edilemez?

- A) Ormanlardaki ağaçların kuruması
 B) İçme ve kullanma sularının kimyasal yapılarının değişmesi
 C) Akarsu ve göllerdeki balıklarda toplu ölümlerin görülmesi
 D) Tarihi eser ve heykellerde bozulmaların meydana gelmesi
 E) Güneş’ten gelen zararlı ışınların atmosfer tarafından tutulmaması

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER 1

2. DENEME / KOLAY DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 2 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Sözcükte Anlam	☐	☐
2.	Paragrafın Konusu	☐	☐
3.	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar	☐	☐
4.	Paragrafın Yapısı	☐	☐
5.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
6.	Söz Sanatları	☐	☐
7.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
8.	Uyak (Kafiye)	☐	☐
9.	Şiirin Biçimsel Özellikleri	☐	☐
10.	İslamiyetin Kabulünden Önceki Dönem Türk Şiiri	☐	☐
11.	Düzyazı Türleri ve Sözlü Anlatım	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı Temsilcileri	☐	☐
13.	Halk Edebiyatı	☐	☐
14.	Divan Şairleri	☐	☐
15.	Divan Nesri	☐	☐
16.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı	☐	☐
18.	Servetifünun Dönemi Romanı	☐	☐
19.	Edebiyat Akımları	☐	☐
20.	Birinci Dönem Tanzimat Sanatçıları ve Eserleri	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
25.	Abbasi Devleti ve Türkler	☐	☐
26.	İlk Çağ Medeniyetleri	☐	☐
27.	Lale Devri (1718-1730)	☐	☐
28.	Türk Devletlerinin Liderlik Mücadelesi	☐	☐
29.	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1923-1938)	☐	☐
30.	I. Dünya Savaşı (1914-1918)	☐	☐
31.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
32.	Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar	☐	☐
33.	Emeviler	☐	☐
34.	Büyük Millet Meclisinin Açılması	☐	☐
35.	Biyoçeşitlilik	☐	☐
36.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
37.	Türkiye'nin Doğal ve Kültürel Mekânları, Kültürel Miras	☐	☐
38.	Türkiye'nin Dış Ticareti	☐	☐
39.	Turizm	☐	☐
40.	Çevre Sorunları ve Türleri	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Bir yazar olarak yazmayı sahip olduğum her şeyden daha çok ciddiye alıyorum (önemsiyorum). Yazmak ^I yaşamımın her zaman başat (baskın) unsuru oldu. ^{II} Bununla birlikte yaşadıklarımı her zaman bir elekten ^{III} geçirdim (sorguladım); gördüğüm, öğrendiğim her şeyi kendime mal ettim (özümstedim). Tanık olduklarımı ^{IV} hiçbir müdahalede bulunmadan vermenin sanatın özüyle asla bağdaşmayacağını (uyuşmayacağını) ^V biliyordum.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi ayraç içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) İnsan, zamanının çoğunu diğer insanlarla geçirdiği için yaşamının her aşamasında çevresindeki kişilerle iletişim sürecine girer. (II) İletişim kurmanın en yaygın yöntemi konuşmadır ama kimi insanlarda bu durum işlevsel bozukluklar içerir. (III) Konuşma bozukluklarından bir tanesi olan “kekemelik” konuşmanın tümünü etkileyen ve konuşan kişi tarafından en çok farkına varılan konuşma bozukluklarından biridir. (IV) Konuşma patologlarının çok az olması, bu konuda uzman yetiştiren kurumların olmaması kekemelik ile ilgili bazı yanlış inançlara ortam hazırlamaktadır. (V) Ülkemizde de üniversitelerde konuşma bozuklukları konusunda eğitim veren bir ana bilim dalı henüz kurulmadığından yeterli uzman ve bilgiye ulaşmak çok güç olmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2. 1960 yılında yayımlandığından bu yana bütün edebiyatseverlerin gönlünde özel bir yer edinen Pulitzer ödüllü *Bülbülü Öldürmek*, Amerika'nın güneyinde yaşanan ırkçılığı ve eşitsizliği; bir çocuk kahramanın, Scout Finch'in, gözünden anlatır. Bir kişinin haksız yere suçlanması üzerinden gelişen olaylar; ön yargılar, riyakârlık, sınıf ve ırk çatışmalarıyla beslenen küçük Amerikan kasabasının sınırlarını aşarak insanlar arası ilişkide adaletin ve dürüstlüğün önemini anlatan dünya çapında bir hikâyeye dönüşür.

Bu parçadan *Bülbülü Öldürmek* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Okurlardan gördüğü ilgi artarak devam etmiştir.
B) Yerelden çıkıp evrensel bir nitelik kazanmıştır.
C) Aldığı ödül dünya çapında tanınmasını sağlamıştır.
D) Toplumsal bir sorunun çözülmesinde rol oynamıştır.
E) Yayımlandığında edebiyat dünyasında tartışmalara konu olmuştur.

4. (I) Bol yağış alan ve dengeli bir sıcaklık rejimine sahip olan Rize, sık ve gür bir doğal bitki örtüsüne sahiptir. (II) Kıyıda yaklaşık 750 m yüksekliğe kadar olan saha, geniş yapraklı kıyı ormanları ile kaplıdır. (III) Doğal bitki türü sakallı kızılâğaç olup diğer türler kayın, kestane, ıhlamur türleri, gürgen, karaağaç türleri, yabani kiraz, defne, çınar, meşe, dişbudak ve şimşirdir. (IV) Rize'de yazları serin, kışları ılımandır ve her mevsim yağışlı bir iklim görülür. (V) Rize'nin yıllık sıcaklık ortalaması 14 °C'yi biraz geçer. (VI) Rize, denizsel iklimlerin karakteristik özelliğini taşır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragrafın kaçınıcı cümleyle başlaması uygun olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. Ertem Eğilmez, sıradan bir yönetmen değildi. Öyle ki *Süt Kardeşler* ya da *Hababam Sınıfı*'nın bugün bile ilk günkü coşkuyla izlenmesi, onun ne kadar farklı bir yönetmen olduğu hakkında fikir verebilir. Bununla birlikte Ertem Eğilmez aynı kuşaktan Metin Erksan gibi sadece yönetmen de değildi. Aynı zamanda "yaratıcı yapımcı" denen kavramın ülkemizdeki ilk ve en ilginç örneği idi. Bir dönemin Türkiye'sini, Türkiye seyircisini çok iyi anlamış, onlarla bütünleşmişti. Bundan dolayı filmleri yıldız oyuncu yetiştiren bir okul işlevi gördü. Filmleri bugün bile televizyona çıkınca reyting listelerinin tepesinde. Bunu elbette para kazanmak için çektiği görece sıradan işlerde bile kendini harap edercesine çalışmasına ve sevgisini, eleştirisini, nefretini açıkça ortaya koymasına borçlu.

Bu parçadan Ertem Eğilmez'le ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Filmlerini daha çok, ticari beklentilerle yaptığı
B) Açık sözlü, çalışkan ve üretken bir yönetmen olduğu
C) İzleyici kitlesinin beğeni ve eğilimlerini yakından izlediği
D) Sinemaya yönetmenlik dışında da katkıda bulunduğu
E) Çektiği kimi filmlerin, değerini ve etki gücünü koruduğu

6. Seyrani'nin gözü gamla yaş imiş
Benim derdim cümle derde baş imiş
Ben bağrımı toprak sandım taş imiş
Meğer taşta tohum ekilmez imiş

Bu dörtlükte, aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir söz sanatı vardır?

- A) Bir anlam inceliği yaratmak ya da nükte yapmak için çok iyi bildiği şeyi bilmez görünme
B) Bir sözcüğü, iki anlamını birden sezdirecek biçimde kullanma
C) Bir olguyu, gerçek nedeninin dışında hoşla giden bir nedene bağlama
D) Bir kişiyi ya da durumu alaya almak ve iğnelemek amacıyla söylenen sözün tersini kastetme
E) Herkesçe bilinen geçmişteki bir olaya, ünlü bir kişiye ya da bir inanca işaret etme, onu anımsatma

7. Kâğıt kesikleri, genellikle büyük bir kâğıt grubu içerisinden, tek bir kâğıdın ayrılması sonucu oluşur. Yani tek bir kâğıt ile elinizi kesmeniz çoğu zaman zordur çünkü kâğıt ele dikey olarak temas etse de yarığı açmadan hemen bükülecektir. Fakat bir kâğıt destesinden kıvrılarak ayrılan tek bir kâğıt, destenin geri kalanından güç alarak bükülmeden durabilir. Bu da kâğıdın parmağı kesebilmesini sağlayacak kuvvetin uygulanabilmesine izin verir. Bir kâğıt kesici, parmaklarımızın ucunda bulunan sinirlerin çok fazlasını aynı anda uyatabilecek kadar geniştir. İncecik kesik kanamaya neden olmadığı için bu sinirlerin ucu, havayla temas edecek şekilde açıkta kalır. Kâğıt kesiklerinin o can yakıcı acısı, bu sinirlerin açıkta kalıp beyne sürekli sinyal göndermesinden kaynaklanır.

Bu parçadan hareketle

- I. Tek kâğıdın basınç etkisiyle yaralanmaya neden olabildiğine
II. Acı hissinin, sinirlerin havayla teması sonucunda oluştuğuna
III. Beynin, yaralanmanın türüne göre farklı tepki verdiğine
IV. İnceliğinden dolayı kâğıdın kesici özelliğe sahip olduğu

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Yalnız II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, III ve IV
E) I ve II

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde uyak kullanılmamıştır?**

- A) Bir okul bahçesinde düş gibi bugün, yarın
Cıvı cıvı sesleri taşıyacak çocukların
B) Gittin, hayalimde her taraf viran
Bir garip görünür gözüme cihan
C) Sağmal davar yok ki gelinler sağsa
Sütler sağılmıyor kaymağı olsa
D) Nasıl da yeşerecek hayatı saran büyü
Birlikte duyacağız o doyumsuz türküyü
E) Taştan taşla seken kıpırdak sular
Bağrı fırtınalı yeşil korular

9. Üç gün önce gördüm karalı düşüm
Felek kara yele bağladı başım
Daha on beş yaşa değmedi yaşım

Kıyma kanlı zalim, gel bana kıyma
Yalandır sözleri, sözüne uyma

Üç gün evvel kınaladım elimi
Bohçaladım yeşilimi, alımı
Ben de bilmem gideceğim yolumu

Kıyma kanlı zalim, gel bana kıyma
Yalandır sözleri, sözüne uyma

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bentlerden oluştuğu
B) Nakaratlara yer verildiği
C) Satirik şiire örnek olduğu
D) Kafiye ve rediften yararlanıldığı
E) 11'li hece ölçüsüyle söylendiği

10. Eski Türkler genel sürekle avlarına sığır; kurban

törenlerine şölen; yas, ölüm törenlerine yuğ adını

verirlerdi. Bu törenleri şaman, kam, baksı, ozan adını

alan saygın kişiler yönetirdi. Bu kişiler aynı zamanda

büyücü, müzisyen, hekim, şair gibi niteliklere sahipti.

Törenlerde kopuz adı verilen ulusal saz ile bazı destan

parçaları veya koşuk, sagu, yır adı verilen şiirler

söylenirdi. Bu dönem şiirleri hece ve aruz ölçüleriyle

söylenmiş anonim nitelikli şiirlerdir. Şiirlerde genellikle

yarım uyak kullanılmıştır. Nazım birimi ise dörtlüktür.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yazar bu romanında, savaşın bireysel hayatlara yaptığı yıkıcı etkileri, insani tutkuları, yitip giden değerleri barındıran çarpıcı bir hikâye anlatıyor. Ana karakter, üniversiteye gitmeye hazırlanan bir genç. Aşkları, savaşa katılması, evliliği, tutkuları, hayal kırıklıkları ve uzak diyarlara gidişi iç içe verilmiş. Kuşaklar arasında gidip gelen, roman kahramanlarının akıbetlerini bölümlere yayarak aktaran kurgu, karmaşık gibi görünebilir ama her bölümde bir önceki bölümün sırlarını anlatarak mükemmel bir iş çıkarmış yazar. Shakespeare'e yakışan bir trajedi var kahramanların kaderlerinde. Aslında bu alıntıda romanın ana teması da vurgulanıyor. Miras bırakılan değerler, o değerlerin yitimi, yitimin yarattığı düş kırıklığı, çoktan yitirilmiş idealler uğruna geçip giden ömürler ve aşklar... Karakterlerin tasvirindeki dili de çok zengin yazarın.

Bu parçada aşağıdaki yazı türlerinden hangisine ait özellikler ağır basmaktadır?

- A) Makale B) Deneme C) Eleştiri
D) Fıkra E) Günlük

12. 19. yüzyılda yaşamış bir halk şairidir. Asıl adı Mehmet olan şair, Kayseri'nin Develi ilçesinde doğmuş, genç yaşta şiire başlamış ve ünü kısa zamanda çevreye yayılmıştır. 1832'de İstanbul'a gitmiş, buradaki âşık kahvelerinde boy göstermiş, "âşık atışmaları"nda çoğu şaire galip gelerek tanınmış hatta Saray ve çevresinin dikkatini ve ilgisini çekmiştir. Ne var ki şiirleriyle yolsuzluklara ve haksızlıklara savaş açan şair; devlet yöneticilerini şiirlerinde eleştirmiş, bu nedenle de İstanbul'dan uzaklaşmak zorunda kalmıştır.

Bu parçada sözü edilen halk şairi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Seyrani
B) Gevheri
C) Bayburtlu Zihni
D) Âşık Sümmani
E) Erzurumlu Emrah

13. Ben kendimi gülün dibinde buldum
Guru guru sevdemiş sarardım soldum
Sevda bir düşmüş kendime yordum

Ay karanlık aman gece vurdular beni ey
Yârin çevresine sardılar beni ey

Değirmen deresi bölük kadınım bölüktür
İçerde ciğerim delik kadınım deliktir
Dünya dedikleri bir gölgeliktir

Ay karanlık aman gece vurdular beni ey
Yârin çevresine sardılar beni ey

Bu dizeler biçim ve içerik özelliklerine göre aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisini örneklendirir?

- A) Türkü B) Destan C) Ninni
D) Mânî E) Koşma

14. Şiirde kendine özgü bir tarz geliştiren şair, divan şiirinde mahallileşme deneyiminin on sekizinci yüzyıldaki en büyük temsilcisidir. Şiir tarzının esasını söyleyiş mükemmelliği, yerlilik arzusu ve kendine özgü eda oluşturur. Konuşma dilinden gelen söyleyişleri kullanmadaki dehası onu çağdaşlarından ayırır. Şiirlerinin bestelenmeye elverişli bir yapısı vardır. Şarkı nazım biçiminde öne çıkan şairin bazı musammatları ve gazelleri de bestelenmiştir. Onun şiirinin bir diğer özelliği de yerlilik merakıdır. Onun şiirlerinde halk edebiyatına yakınlık görülür. Şiirlerinde Lale Devri İstanbul'undan canlı sahneler, söyleyişinde halk deyimlerinden örnekler vardır.

Bu parçada sözü edilen şair, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakî B) Neşatî
C) Nedim D) Bağdatlı Rûhî
E) Taşlıcalı Yahya

15. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıl sonuna kadar, elçiler ancak geçici görevlerle gönderilir ve görevlerini tamamladıktan sonra ülkelerine dönerlerdi. Sürekli elçilikler, III. Selim Dönemi'nden itibaren kurulmaya başlandı. Geçici veya daimi olarak görevlendirilen bu elçiler, gönderildikleri yerlerdeki gözlemlerini, görüştükleri devlet adamlarını, onlarla yapılan müzakereleri ayrıntılı bir şekilde yazıp "takrir" adı verilen bir çeşit raporla devlet büyüklerine takdim ederlerdi. Bu raporlar, ya elçilerin kendileri ya da maiyetlerinde bulunan şair ve edip kişiler tarafından kaleme alınmıştır. Bu nedenle bu türde yazılan eserler Türk nesrinin anlatıya dayalı güzel örnekleri arasındadır.

Bu parçada sözü edilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fütüvvetname B) Sefaretname
C) Hilye D) Seyahatname
E) Surname

16. I.
Bir merhaleden güneşle deryâ görünür
Bir merhaleden her iki dünyâ görünür
Son merhale bir fasl-ı hazandır ki sürer
Geçmiş gelecek cümlesi rû'yâ görünür

II.
Nice bir vesvese-i akl ile gamnâk olalım
Gelin âlâyîş-i gamdan çıkalım pâk olalım
Neşe-i mey bulalım kâbil-i idrâk olalım
Mest ü medhûş u harâbâtî vü bî-bâk olalım

III.
Dün kahkahalar yükseliyorken evinizden
Bendim geçen, ey sevgili, sandalla denizden
Gönlümle, uzaklarda bütün bir gece sizden
Bendim geçen, ey sevgili, sandalla denizden

Yukarıdaki dizelerin alındığı nazım şekli, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Kıt'a - şarkı - rubai
B) Şarkı - rubai - kıt'a
C) Murabba - rubai - şarkı
D) Tuyuğ - kıt'a - murabba
E) Rubai - murabba - şarkı

17. Arapların içinde Benî Mahabbet adlı bir kabile vardır. Bir gece bu kabilede, biri kız, diğeri erkek iki çocuk dünyaya gelir. Kıza Hüsn, erkeğe Aşk adı verilir ve kabilenin ileri gelenleri tarafından birbiriyle nişanlanırlar. Aşk ile Hüsn tahsil çağına gelince Mekteb-i Edeb adı verilen bir okula gidip Molla-yı Cünûn adlı bir hocadan ders okumaya başlarlar. Mektepteyken aralarında aşk başlayan ikili, zaman zaman buluşup beraberce “nüzhetteh-i ma'nâ” denilen bahçede dolaşır; burada yer alan “haz-ı feyz” kenarında sohbet ederler.

Bu parçada içeriği hakkında bilgi verilen mesnevi, aşağıdaki şairlerden hangisine aittir?

- A) Nâbî
B) Âşık Paşa
C) Şeyyad Hamza
D) Şeyh Galip
E) Taşlıcalı Yahya

18. ---- romanının merkezî kişisi, Servetifünun neslinin temsilcisi Ahmet Cemil'in aşka dair ümitleri, bireysel ve sanatsal hedefleri ile onu bu hedeflerine ulaştırmaya yarayacak olan şiir, gazete, matbaa gibi imkânları vardır. Şiir sanatı hakkındaki hayal kırıklıkları, kaybettiği yakınları, sevgili adayı ve dünya saadeti konusundaki ruhsal çöküşleri, kaçışla perdelenen ölüm dürtüsü onun açmazlarıdır. O, dünyayı kendi hülyalarının ve hayallerinin ardından görür. Bu yüzden romanda bir süre sonra gerçeklerin duvarıyla karşılaştığında hayal kırıklıkları etrafını sarar. Bu gerçeklik, onun algılarının da altüst olmasına sebep olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aşk-ı Memnu
B) Eylül
C) Mai ve Siyah
D) Çalikuşu
E) Şipsevdî

19. ----, belirsizliği ve ihtimalleri önemsemişlerdir. Romanlarında tesadüflerin ve olağanüstülüklerin önemli bir yeri vardır. Kesinliğin insandaki hayal gücünü sınırladığını düşünen sanatçılar, ihtimalleri önemsedikleri için mistik konulara önem vermiştir. Onlar aklın ürettiği teknoloji sayesinde insanlığın hayal gücünü kaybettiğini iddia etmiştir. Ayrıca din de eserlerinde önemli bir yere sahiptir. Tabiat gibi Tanrı da bir sığınak olarak görülmüştür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Romantikler
B) Realistler
C) Klasikler
D) Natüralistler
E) Sürrealistler

20. ----; sürekli gelgitler yaşayan, arafta kalmış bir sanatçı olarak karşımıza çıkar. Onun şahsında, o dönemin sanatçılarının yaşadığı ikilemleri ve arada kalmışlık duygusunu, bu ikilemlerin sebep olduğu buhranları görmek mümkündür. *Harabat*'a kadarki devrede, *Şiir ve İnşa* makalesinde dile getirdiği çizgiyi sürdürse de bu eserinde divan şiirini ve şairlerini överek geçmişte savunduğu edebî anlayışa sırtını döner. Bu dönüş, onu en yakın arkadaşıyla karşı karşıya getirir. ----, *Tahrir-i Harabat* ve *Takip* adlı makalelerinde, eski yol arkadaşını ve onun yeni edebî anlayışını eleştirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Şinasi - Ziya Paşa
B) Ziya Paşa - Namık Kemal
C) Namık Kemal - Şemsettin Sami
D) Muallim Naci - Recaizade Mahmut Ekrem
E) Ahmet Mithat Efendi - Cenap Şahabettin

21. Edebiyatımızda yenileşme hareketinin birinci nesli Şinasi, Namık Kemal ve diğerleri memleket meseleleri çerçevesinde politik ve toplumsal konulara; onları takip eden nesil ise bireysel meselelere yönelmişti. Hemen ardından gelen ümitsiz, bedbin ve aşırı duygusal sanatçılar ve neredeyse onların devamı niteliğindeki Ahmet Haşim ve etrafındaki sanatçılar, muzdarip ruh hâlleriyle sosyal meselelerin dışında kalmayı tercih etmişlerdi. Biz böyle bir ortamda dilde sadeleşme düşüncesini savunduk ve eserlerimizde bunu uyguladık. Türkçe, yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılmalıydı. Türkçe karşılıkları olan Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalar kullanılmamalıydı.

Bu parçada kendisinden “biz” diye söz eden sanatçılar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Dönem Tanzimatçılar
- B) II. Dönem Tanzimatçılar
- C) Servetifünuncular
- D) Fecriaticiler
- E) Millî Edebiyatçılar

22. Edebiyatımızda daha çok, romanları ile tanınan ----; roman, hikâye, anı, tiyatro gibi türlerde eser vermiştir. İlk romanlarında aşk temasını işlemiş, kahramanlarının psikolojik durumunu yansıtmaya çalışmıştır. Sonraki romanlarında Türkçülük düşüncesi, Kurtuluş Savaşı, sosyal sorunlar gibi konuları ele almış; betimlemelerinde gerçekçi bir bakış açısı sergilemiştir. Türkçülük düşüncesi etrafında oluşturduğu *Yeni Turan*’da Türk milletinin yeniden kuruluş ve kurtuluşu için çareler arar. Bireysellikten memleket sorunlarına yöneldiği bu romanında Türk milletinin varoluş mücadelesiyle ilgili yeni fikirler ortaya atar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halide Edip Adıvar
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Mithat Cemal Kuntay
- D) Halide Nusret Zorlutuna
- E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

23. Uyuşamayız, yollarımız ayrı;
Sen ciğercinin kedisi, ben sokak kedisi;
Senin yiyeceğin, kalaylı kaptā;
Benimki aslan ağzında;
Sen aşk rüyası görürsün, ben kemik.

Ama seninki de kolay değil, kardeşim;
Kolay değil hani,
Böyle kuyruk sallamak Tanrı’nın günü.

Bu dizeler aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Saf (öz) şiir
- B) Millî ve dinî duyarlılığı yansıtan şiir
- C) İkinci Yeni şiiri
- D) Garip şiiri
- E) Toplumcu gerçekçi şiir

24. Bir İstanbul hikâyecisi olan ----, küçük ve sıradan insanların yaşama sevincini, ada ve deniz insanlarını, tabiat güzelliklerini anlatmıştır. Onun öykücülüğünde de bir dönüm noktası olan *Alemdağ’da Var Bir Yılan*, düş ve gerçeği harmanlayan, fantastik öğeleri ön plana çıkaran bir eserdir. Bu eseriyle birlikte yazar artık somut anlatımı bırakarak soyut anlatıma geçmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Memduh Şevket Esendal
- B) Sabahattin Ali
- C) Orhan Duru
- D) Nazlı Eray
- E) Sait Faik Abasıyanık

25. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisine Abbasiler son vermiştir?

- A) Tolunoğulları
- B) İhşidîler
- C) Eyyubiler
- D) Memlûklular
- E) Karahanlılar

26. İlk Çağ toplumlarına ait bazı bilgiler aşağıda verilmiştir:

- Başta Kaniş (Kültepe) olmak üzere Anadolu'nun pek çok yerinde ticaret merkezleri kurmuşlardır.
- Satraplık denilen eyalet sistemini oluşturmuşlardır.
- Tapates adı verilen halı ve kilimler dokumuşlardır.
- Piramit adı verilen anıt mezarlar yapmışlardır.

Yukarıda hangi İlk Çağ topluluğuyla ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Asurlular B) Persler C) Frigler
D) Mısırlılar E) Yunanlar

27. Lale Devri'nde yaşanan gelişmeler hakkında araştırma yapan Sevilay'ın, aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşması beklenemez?

- A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Hendesehane adıyla Avrupa tarzı eğitim veren ilk askeri okulun açılması
C) Tercüme heyetleri kurularak Doğu ve Batı klasiklerinin Türkçeye çevrilmesi
D) Tulumbacılar adıyla ilk defa düzenli bir itfaiye teşkilatının kurulması
E) Bazı Avrupa ülkelerinin başkentlerine elçiler gönderilmesi

28. Tarih araştırmalarında "Türk cihan hâkimiyeti anlayışı" olarak geçen bakış, bir Türk devletinin neden bir başka Türk devletiyle savaştığının anlaşılmasını kolaylaştıran önemli bir husustur.

Türk tarihinde bu anlayış çerçevesinde yapılan savaşlara aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilen devletler örnek olarak gösterilemez?

- A) Timurlular – Altın Orda
B) Osmanlılar – Safeviler
C) Osmanlılar – Akkoyunlular
D) Osmanlılar – Harzemşahlar
E) İnşidiler – Fâtımiler

29. Türkiye'nin aşağıdaki devletlerden hangisiyle sınırının belirlenmesinde Milletler Cemiyeti'nin 29 Ekim 1924'te belirlediği sınır esas alınmıştır?

- A) Ermenistan B) Irak C) Suriye
D) Yunanistan E) Bulgaristan

30. İtilaf Devletleri arasında yer alan ---- ile İttifak Devletleri arasında yer alan Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı esnasında ---- Cephesi'nde karşı karşıya gelmiştir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rusya – Kafkas
B) İtalya – Irak
C) İngiltere – Makedonya
D) Almanya – Kanal
E) Rusya – Çanakkale

31. Turan taktığının;

- I. etrafı surlarla çevrili olan güçlü şehirlerin hakimiyet altına alınması,
II. iç güvenliğin sağlanması,
III. düşmanın tuzağa düşürülerek yenilgiye uğratılması

hedeflerinden hangilerine yönelik olarak uygulandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

32. Atatürk Dönemi'nde toplumsal yapının değişimini sağlayan düzenlemeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- B) Pazar gününün resmî tatil ilan edilmesi
- C) Misak-ı İktisadî kararlarının alınması
- D) Ünvan ve lakapların yasaklanması
- E) Kadınlara istedikleri alanda çalışma hakkı tanınması

33. Emeviler'in;

- I. Doğu Roma İmparatorluğu,
- II. Sasani İmparatorluğu,
- III. Vizigot Krallığı

devletlerinden hangilerini yenmesi sonucunda Müslümanlar, Kuzey Afrika ve Endülüs adını verdikleri İspanya'da hakimiyet kurmuşlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

34. İtilaf Devletleri işgallerini sürdürürken İstanbul Hükûmeti, azınlıklar ve Millî Mücadele karşıtları tarafından memleketin farklı bölgelerinde ayaklanmalar çıkarılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin bu isyanlara karşı aldığı önlemlerden biridir?

- A) Sevk ve İskân Kanunu'nun çıkarılması
- B) Divan-ı Harp Mahkemelerinin kurulması
- C) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- D) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- E) Tahkikat Komisyonu'nun kurulması

35. Tropikal çöller, bitki ve hayvan türleri bakımından dünyanın en fakir alanlarından biridir.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Su kaynaklarının yetersiz olması
- B) Günlük sıcaklık farklarının fazla olması
- C) Yıllık yağış miktarının az olması
- D) Nemin az, buharlaşmanın şiddetli olması
- E) Yıllık sıcaklık ortalamasının yüksek olması

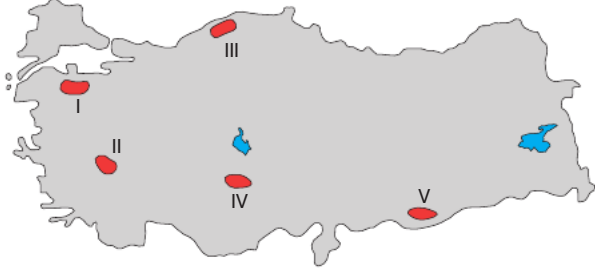
36.

Haritada koyu renkle gösterilen alanda, aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenen ekstrem olaylardan biri değildir?

- A) Kış aylarında düşük sıcaklıklara bağlı olarak can ve mal kayıplarının yaşanması
- B) Aşırı yağışlara bağlı oluşan sel ve taşkınların tarım alanlarına zarar vermesi
- C) Yaz aylarında aşırı yüksek sıcaklıklara bağlı olarak orman yangınlarının artması
- D) Şiddetli kasırgalar sonucunda binlerce kişinin evini terk etmesi
- E) Depremler sonucu oluşan sarsıntılarda can ve mal kayıplarının oluşması

37. Türkiye'nin jeolojik yapısı nedeniyle sahip olduğu jeotermal sular, termal turizm kapsamında değerlendirilmektedir. Daha çok sağlık amaçlı ziyaret edilen bu yerlere Türkiye'nin hemen her bölgesinde rastlamak mümkündür. Ancak bazı alanlarda bulunan kaplıcalar termal turizmin ön plana çıktığı mekânlar arasında yer almaktadır.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangilerinde, günümüzde bu turizm türüne ait alanların daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

39. Aşağıdaki tabloda bir ülkede uygulanan turizm politikalarına bağlı olarak ortaya çıkan bazı sonuçlar verilmiştir.

- I. Yabancı dil öğrenimini teşvik etmiş, yerel sanat, zanaat ve kültürün gelişip yaygınlaşmasını sağlamıştır.
- II. İstihdam oluşmuş, altyapı olanak ve hizmetlerini geliştirmiştir.
- III. Geleneksel toplumlarda değer çatışmasına neden olmuştur.
- IV. Talebe bağlı olarak gıda ve diğer ürünlerde fiyat artışı yaşanmıştır.
- V. Yerel halkta kültür mirasını koruma ve tarihine sahip çıkma bilinci gelişmiştir.

Bu sonuçlardan hangileri turizmin ekonomik etkileri arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

38. Türkiye'nin 2022 yılı ihracatı 254 milyar 172 milyon dolar, ithalatı ise 363 milyar 711 milyon dolardır. Bu yılda Türkiye'nin dış ticaret açığı 109 milyar 593 milyon dolar olup, ülke uzun yıllar dış ticaret açığı vermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin dış ticaret açığının azaltılmasına olumlu katkı sağlamaz?

- A) Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) çalışmalarının desteklenmesi
B) İhracat yapan firmalara vergi desteği sağlanması
C) Serbest ticaret bölgelerinin kapatılması
D) Turizm firmalarının çeşitli teşviklerle desteklenmesi
E) Tanıtım ve markalaşma faaliyetlerine önem verilmesi

40. Sanayi Devrimi sonrasında yaşanan teknolojik gelişmeler çevre sorunlarının daha fazla artmasına neden olmuştur.

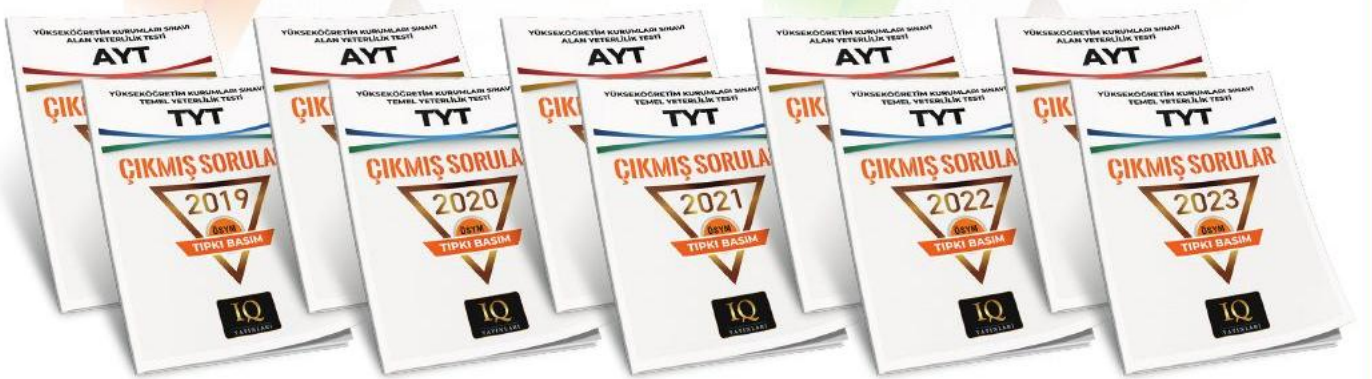
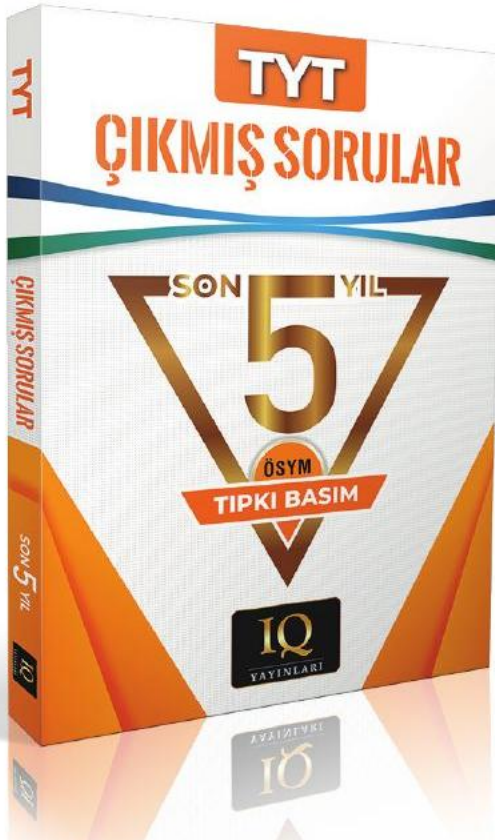
Buna göre aşağıdaki çevre sorunlarından hangisini ortaya çıkaran gelişme yanlış verilmiştir?

- A) Ses kirliliği → Ulaşım araçlarının kullanımının artması
B) Radyoaktif kirlilik → Nükleer denemelerin yapılması
C) Tatlı su kaynaklarının kirlenmesi → Petro-kimya endüstrisinin gelişmesi
D) Tarım arazilerinde tuzlanma → Damla sulama yönteminin yaygınlaşması
E) Asit yağmurları → Kömürle çalışan termik santrallerin yaygınlaşması

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1

3. DENEME / KOLAY DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 3 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Söz Öbeklerinin Anlamı	☐	☐
2.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
3.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
4.	Paragraf Tamamlama	☐	☐
5.	Cümlede Anlam	☐	☐
6.	Şiir	☐	☐
7.	Anlatım Teknikleri	☐	☐
8.	Şiir	☐	☐
9.	Söz Sanatları	☐	☐
10.	Düzyazı Türleri ve Sözlü Anlatım	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı Temsilcileri	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı	☐	☐
13.	Destan / Efsane	☐	☐
14.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
15.	Divan Şairleri	☐	☐
16.	Divan Edebiyatı	☐	☐
17.	Divan Şairleri	☐	☐
18.	Birinci Dönem Tanzimat Sanatçıları ve Eserleri	☐	☐
19.	Servetifünun (Edebiyatıcedide) ve Fecr-i Âtî Topluluğu	☐	☐
20.	Edebiyat Akımları	☐	☐
21.	Beş Hececiler	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Akımından Etkilenen Sanatçılar	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Saf (Öz) Şiir Anlayışı	☐	☐
25.	I. Dünya Savaşı (1914-1918)	☐	☐
26.	İlk Çağ Medeniyetleri	☐	☐
27.	İslamiyet Yayılıyor	☐	☐
28.	İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Yapısına Etkisi	☐	☐
29.	Osmanlı-Rusya Rekabeti (1768-1914)	☐	☐
30.	Anadolu'da Moğol İstilas	☐	☐
31.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
32.	Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	☐	☐
33.	Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar	☐	☐
34.	Millî Mücadelede Batı Cephesi	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Türkiye'de Tarım ve Hayvancılık	☐	☐
37.	Türkiye'nin Bölgesel Kalkınma Projeleri	☐	☐
38.	Ülkelerin Tarım - Ekonomi İlişkisi	☐	☐
39.	Çatışma Bölgeleri	☐	☐
40.	Madenler ve Enerji Kaynakları Kullanımının Çevresel Etkileri	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Saunders, öyküleriyle yaşamın kenarında dolaşmıyor, hayata yabancı bir kurmaca geliştirmiyor. Kimi zaman bir şirkette olup bitenleri kimi zaman bir ailenin kendine has taraflarını ve bazen de bir annenin çıkmazlarını getiriyor karşımıza. Dolayısıyla yaşamı yönlendiren her şeyin dâhil olduğu ya da bunların hiç göz ardı edilmediği ilişkiler ağı söz konusu metinlerde. Bu ağda aşk, sevgi, dostluk, kabulleniş, hayal kırıklıkları, kızgınlık ve inkâr ritüelleri de yer alıyor.

Bu parçada geçen “yaşamın kenarında dolaşmıyor” sözüyle, sözü edilen yazarla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gündelik olaylara başkalarının göremediği farklı anlamlar yüklediği
- B) Yaşamın anlatılmaya değer yönlerini kolayca öykü formuna dönüştürebildiği
- C) Sanatçı refleksiyle, çevresinde yaşanan sorunlara duyarsız kalmadığı
- D) Geniş bir hayal dünyasına sahip olduğu
- E) Gerçek yaşamdan kopuk bir sanat anlayışını benimsemediği

2. Ulusal kanallarda sabah ve öğleden sonra özellikle öğrencilerin okul öncesi ve sonrasına denk gelen zaman dilimlerinde kendilerine yer bulabilen çizgi filmler; tematik çocuk kanalları sayesinde günün her saatinde izlenebilmektedir. Bu özelliğiyle çocukların daha fazla ekrana bağlanmasının önünü açan tematik çocuk kanalları, çocuklarca gün içinde önemli bir zaman dilimi ayrılan bir etkinlik hâlini almaktadır. Böylece çocukların düşünsel ve ruhsal dünyası, günümüzün en yaygın ve etkin kitle iletişim aracı olan televizyonlar tarafından biçimlendirilmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Tematik çocuk kanallarından önce çocuklar daha sağlıklı gelişim göstermiştir.
- B) Çocukların televizyondan etkilenme düzeylerini belirleyen birçok faktör vardır.
- C) Tematik kanalların çocuklar üzerindeki etkisi hem olumlu hem de olumsuz olabilmektedir.
- D) Çocuklarda televizyon bağımlılığı, izledikleri programların içeriklerine bağlı olarak farklılıklar göstermektedir.
- E) Tematik çocuk kanalları, çocukların daha fazla televizyon bağımlısı olmasına neden olmuştur.

3. Van'ın Erciş ilçesinin dışından geçen yolun sağ yanında kalan çay, Van Gölü'ne dökülür. Gölde yaşayan tek balık cinsi yörede inci kefalı adıyla anılıyor ve bu balık inanılmaz bir savaşımın, direnişin ve vazgeçmemenin sembolü olarak görülüyor. İnci kefalı, adında kefal bulunmasına rağmen, bir sazan türüdür. Dünyanın başka hiçbir yerinde bulunmayan bu balık, yüksek oranda soda içeren göl sularında yaşayabiliyor, bu sudan zarar görmüyor ve akarsuların akış yönünün tam zıt yönünde şiddetli akıntılara karşı yüzebiliyor. Van Gölü'nün tuzlu-sodali suyu üremesine imkân vermediği için taşları, kayaları, doğal engelleri aşip sakin bir su birikintisine yumurtalarını bırakıyor ve o zorlu yolu bir kez daha aşarak yeniden göle dönüyor. Yöre halkından binlerce insan, geçimini bu balığın avcılığıyla sağlıyor.

Bu parçada inci kefalı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Fiziksel dayanıklılığının yüksek olduğuna
- B) Ekonomik bir değer taşıdığına
- C) Hakkında edinilmiş yanlış bilgiler olduğuna
- D) Niçin başka yerlere gittiğine
- E) Simgesel anlamlar taşıdığına

4. İster roman ister öykü ister deneme ister şiir olsun, edebiyatta kullanılan dil duygusal boyutludur, öznel bir nitelik taşır. Bilgilendirme amacıyla yazılan yazılarda dil, alabildiğine nesneldir; farklı algı ve yorumlara kapı aralamaz. Öte yandan edebiyat ürünlerinde sunulan bilgileri deneylerle kanıtlamak olanaksızdır fakat ----. Öne sürülen savlar, görüşler ya da düşünceler deneylerle değerlendirilebilir. Yanlışlıkları ya da doğrulukları gösterilebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bu ürünlerde gerçekçilik birincil amaç değildir
- B) öğreticiliği önceleyen metinlerde dil daha yalındır
- C) bilgilerin doğrulanması amacı taşımaktadır
- D) bu bilgilerin gerçek dünyada bir karşılıklarının olduğu su götürmez
- E) bilimsel yapıtlar için aynı şeyi söyleyemeyiz

5. (I) Sayga antilopları; tarihte ilk görüldükleri yer olan Orta Asya'da -Moğolistan, Kazakistan, Rusya ve Kalmıkya'nın yarı kurak bozkırlarında- yaşamaktadır. (II) Eldeki verilere göre soyu kritik derecede tehlike altında bulunan saygaların kısa, fil hortumuna benzeyen ilginç burunları vardır. (III) Sayga antiloplarının ilginç burunlarının teneffüs ettikleri havayı ısıtmaya ve nemlendirmeye yaradığı düşünülüyor. (IV) Sadece erkek bireyleri boynuzlu olan ve 10-12 yıl kadar yaşayan saygalar, 30 ila 50 bireylik sürüler oluşturur. (V) Bir keçi büyüklüğünde olan bu canlılar, yerleşim yerlerinden çok uzaklarda, ıssız bozkırlarda yaşar.

"Sayga antilopları"ndan söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, ana vatanının neresi olduğuyla ilgili açıklama yapılmıştır.
- B) II. cümlede, nesillerinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu belirtilmiştir.
- C) III. cümlede, burunlarının işlevine yönelik bir tahminden söz edilmiştir.
- D) IV. cümlede, yaşam sürelerinden ve cinsiyetlerine göre değişen bir özelliklerinden söz edilmiştir.
- E) V. cümlede, insanlardan uzakta yaşadıkları için evcilleştirilemedikleri ifade edilmiştir.

6. Bir yangın ormanından püskürmüş genç fidanlardı

I

Güneşten ışık yontarlardı sert adamlardı

II

Hoyrattı gülüşleri aydınlığı çalkalardı

III

Gittiler akşam olmadan ortalık karardı

IV

Simsiyah bir teselli verir belki kalanlara sonbahar

V

Bu şiirde numaralanmış dizelerin hangisinde imgesel söyleyişler daha sınırlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Türkiye'nin saklı cennetlerinden biri olan Kelebekler Vadisi, maviyle yeşilin iç içe geçtiği bir doğa harikası. Yaklaşık 350 metreye ulaşan sarp yamaçlarla çevrili bu vadi, başına bastığı seksenden fazla kelebek türüyle önemli bir biyolojik çeşitliliğe ev sahipliği yapıyor. Yeşilliklerle dolu bu vadiyi hayli sarp kayalıklar çevreliyor. Yeşilliklerin sarp kayalıklarla oluşturduğu doğal zıtlık, vadi manzarasını görsel bir şölene dönüştürüyor. Vadide temmuz ortalarında görülen kelebekler, siyah üzerine beyaz çizgili ön kanatları ve nar çiçeği kırmızısı üzerine siyah noktalı arka kanatları ile dikkat çekiyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlere yer verilmiştir.
- B) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
- C) Kişileştirme vardır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Öykülemeye başvurulmuştur.

8. Zengin artık kesmez oldu kurbanı
Kalmadı dünyanın rengi elvanı
Sultan Süleyman'a kalmadı fani
Bize Hak'tan oldu rahmet bu sene

Bu dördükle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Telmih sanatına başvurulmuştur.
- B) Satirik şiire özgü nitelikler taşımaktadır.
- C) Redife yer verilmiştir.
- D) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- E) Din ile ilgili terimlere yer verilmiştir.

9. Zahirde nazar dağıldı, göz yaktı beni
Gerçekte bilen yok nice kôz yaktı beni
Hâlâ kanar akşamlar olurken o yara
Zalim iki hançer, iki söz yaktı beni

Bu dizelerde geçen, “göz” sözcüğünde, aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir söz sanatı vardır?

- A) Bir durumu, gerçekte olduğundan daha üstün gösterme
B) Birden çok anlamı bulunan bir sözcüğü uzak anlamıyla kullanma
C) İnsanlara özgü bir niteliği cansız varlıklara aktarma
D) Bir sözü benzetme amacı olmaksızın başka bir söz yerine kullanma
E) Hem gerçek hem mecaz anlama gelen bir sözü mecaz anlamını kastederek kullanma

10. ----; yazarın kişi, eşya, eser ya da bir yerle ilgili olarak yaptığı incelemeleri, fotoğraflarla süsleyerek, kendi görüşlerini de katarak yazdığı gazete ve dergi yazılarıdır. Bu yazıları kaleme alacak kişide üstün bir görüş, anlayış ve gözlem yeteneği olmalıdır. Konunun ayrıntılarına vakıf olmalı, yerinde ve gerekli incelemeleri yapmalı, gerekli belgeleri toplamalıdır. Yazarın konuyu sunuş biçimi ---- andırsa da bu iki türü ayıran temel fark, yazarın kendi görüşlerine de yer vermesidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Gezi yazısı - röportajı
B) Mülakat - gezi yazısını
C) Makale - fıkrayı
D) Röportaj - haber yazısını
E) Röportaj - makaleyi

11. 17. yüzyılda yaşamış bu halk şairi, divan şiirinden hiç etkilenmeden şiirini oluşturmuştur. Şiirlerindeki insana dönüklüğünün özünde belirgin olan tema, doğa ve aşktır. Düşten çok gerçeğe yaslanan şairin çıkış noktası yaşamışlıktır. Ona göre kişi yaşadığı sürece yaşamdan alabileceklerini almalı, gönlünü dilediğince eğlendirmelidir. Yaşama sevincinin kaynağı güzele, sevgiliye ve doğaya olan tutkunluğudur. Güzelleri, yığıtleri över; dert ortağı bildiği dağlara seslenir. Lirik söyleyişinin özünde, halkının duyuş ve düşünüş özellikleri görülür. İlk kez onun şiirinde sevgililerin adları söylenir: Elif, Ayşe, Zeynep, Hürü, Döndü, Döne, Esma, Emine, Hatice... Şair; bunların kimine bir pınar başında su doldururken, kimine testileri omzunda suya giderken, kimine de yayık yayıp halı dokurken görüp vurulmuştur.

Bu parçada sözü edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaoğlu
B) Köroğlu
C) Dadaloğlu
D) Âşık Ömer
E) Ercişli Emrah

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere **ayraç içindeki sözcük getirilirse bir bilgi yanlış ortaya çıkar?**

- A) XVII. yüzyılda, Türk saz şiirinin önde gelen isimleri arasında yer alan ----, divan şairlerinden etkilenerek aruz ölçüsüyle şiirler yazmıştır. (Âşık Ömer)
B) ---- *Risaletü'n-Nushiye* adlı eseri, kişinin nefsiyle mücadele etmesi gerektiğini anlatan bir mesnevidir. (Yunus Emre'nin)
C) 16. yüzyılda yaşayan Pir Sultan Abdal, şiirlerini ---- ölçüsüyle kaleme almıştır. (hece)
D) 17. yüzyılda Anadolu sahasında yaşayan Karacaoğlu'nın şiirleri, ---- şiir türünün en güzel örnekleri içinde yer alır. (satirik)
E) Eşrefoğlu Rumi, tasavvufa ilgili görüşlerine yer verdiği ve halkı bilinçlendirmeyi amaçladığı ---- adlı eserini 14. yüzyılda yazmıştır. (*Müzekki'n-Nüfus*)

13. Aşağıdaki dizilerden hangisi, Türk destanlarından oluşmaktadır?

- A) *Ergenekon - Oğuz Kağan - Şu - Irk Bitig*
 B) *Oğuz Kağan - Mahabharata - Göç - Manas*
 C) *Oğuz Kağan - Altun Yaruk - Bozkurt - Türeyiş*
 D) *Alp Er Tunga - Şu - Türeyiş - Ergenekon*
 E) *Bozkurt - Manas - Alp Er Tunga - Sekiz Yükmek*

14. Her kimün var ise zâtında şerâret küfri
İstılâhât-ı ulûm ile müselmân olmaz

Ger kara taşı kızıl kan ile rengin itsen
Tab'a tağyir virüp la'l-i Bedahşân olmaz

Eylesen tûtiye ta'lîm-i edâ-yı kelimât
Nutkı insân olur ammâ özi insân olmaz

Her uzun boylu şecâ'at idebilmez da'vî
Her ağaç kim boy atar serv-i hırâmân olmaz

Yukarıda tamamı verilen şiir, aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisini örnekendirir?

- A) Mesnevi
 B) Gazel
 C) Müstezat
 D) Kıt'a
 E) Kaside

15. ----, 14. yüzyıl'da Anadolu'da yetişmiş en büyük divan şairi kabul edilir. Osmanlı Dönemi Türkçesinin yazı, edebiyat ve bilim dili olarak gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Nerede doğduğuyla ilgili farklı görüşler vardır. Ancak Mısır'a gittiği, oradan döndükten sonra Bursa'da bulunduğu bilinmektedir. Nitekim *İskendername*'deki "Mevlit" kısmı, Bursa'da Emir Süleyman zamanında yazılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmedî
 B) Âşık Paşa
 C) Hayâlî Bey
 D) Şeyhî
 E) Taşlıcalı Yahya

16. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Taşlıcalı Yahya, Nergisi ve Ali Şir Nevayi, hamse sahibi divan sanatçılarındandır.
 B) Sinan Paşa'nın *Tazarrunâme* adlı eseri divan edebiyatında sade nesrin en önemli örneklerindendir.
 C) Kâtip Çelebi; tarih, coğrafya, devlet idaresi, hukuk, maliye, denizcilik gibi birçok alanda yapıtlar ortaya koymuştur.
 D) Şeyh Galip, sebkihindi adı verilen üslubun edebiyatımızdaki en önemli temsilcilerindendir.
 E) Surname; evlenme, düğün, sünnet gibi şenlikleri betimleyip anlatan kitaplara denir; divan edebiyatında Nâbi ve Levni bu türde eserler vermiştir.

17. Nef'î ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyatımızda daha çok, kaside şairi olarak anılmıştır.
 B) Sebkihindi akımının etkisinde kaldığı şiirlerinde süslü ve sanatlı bir dil kullanmıştır.
 C) Şiirlerini abartılı söyleyişlerle oluşturmuş, mübalağa sanatından sıkça yararlanmıştır.
 D) Yergi türünün başarılı örneklerini verdiği *Siham-ı Kaza*, önemli eserlerinden biridir.
 E) Mutasavvıf bir kimliğe sahip olduğundan şiirlerinde tasavvuf geleneğinden yararlanmıştır.

18. En önemli eseri olan romanı, edebiyatımızda romantizmden realizme geçiş eseri olarak kabul edilir. Romanda, Kafkas kökenli bir cariye olan Dilber'in yaşadıklarından hareketle kölelik, esirlik ve özgürlük kavramlarını işler. *Küçük Şeyler* adlı eseri, edebiyatımızın ilk modern küçük hikâyeleri olarak kabul edilen parçalardan oluşur. Bu hikâyelerde geleneksel anlatılarda olduğu gibi garip tesadüflere ve olağanüstü olaylara yer vermez, daha gerçekçi bir tutum sergiler. Daha sonra gelen birçok sanatçı, bu eserin oluşturduğu zemin üzerine hikâyelerini inşa etmiştir.

Bu parçada sözü edilen yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Nabizade Nazım
C) Sami Paşazade Sezai
D) Mehmet Rauf
E) Halit Ziya Uşaklıgil

19. Edebiyatımızda ilk kez bir dergi etrafında bir araya gelen sanatçılar, yeni bir edebiyat dilinin oluşmasını ve gelişmesini sağladılar. Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla yüklü ağır bir dili ve kapalı bir anlatımı tercih ettiler. Devrin siyasal koşullarının etkisiyle toplumsallıktan uzak, bireyci bir sanat anlayışını benimsediler. Düşle gerçek çatışması, karamsarlık, hayal kırıklığı, içe kapanış; eserlerindeki en belirgin temalardır. Eserlerinde güzel hayallerden acı gerçeklere uzanan kötümser bir hava hâkimdir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıların bağlı olduğu edebiyat dönemi veya topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
B) Servetifünun
C) Fecriati
D) Millî Edebiyat
E) Cumhuriyet

20. I. Üslup mükemmelliğine önem verme
II. "Sanat, sanat içindir." anlayışını benimseme
III. Eski Yunan ve Latin kaynaklarından yararlanma
IV. Şiir dışında tiyatro ve roman gibi türlerde de etkin olma
V. Sanatı, insan doğasının bir taklidi olarak görme

Yukarıda verilenlerden hangileri klasisizm ve parnasizmde ortak değildir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

21. Millî Edebiyat Dönemi'nde "memleketçilik" akımının şiirdeki yansımaları; Anadolu'yu, Anadolu insanını, tarihini ve güzelliklerini işleme şeklinde görülür. I. Dünya Savaşı yıllarının sonuna doğru ortaya çıkan beş şair, şiire aruzla başlamalarına rağmen hece veznini benimseyip bu vezinle başarılı şiirler yazarlar. Bu şairler topluluğu, 1911'de *Genç Kalemler*'de yayımlanan "Yeni Lisan" makalesinin tutuşturduğu Millî Edebiyat meşalesini daha ileriye taşır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairlerden biri değildir?

- A) Oktay Rifat Horozcu
B) Yusuf Ziya Ortaç
C) Orhan Seyfi Orhon
D) Enis Behiç Koryürek
E) Halit Fahri Ozansoy

22. Reşat Nuri Güntekin; Giz El'de, I. Dünya Savaşı
I
yıllarında haksız kazanç sayesinde çok para kazanan
harp zenginlerini; Dudaktan Kalbe'de, bir keman
II
virtüözü olan Hüseyin Kenan'ın önce sanatına sonra da
kendisine âşık olan Lamia'yla arasında geçen aşk
hikâyesini; Yaprak Dökümü'nde, Türk toplumundaki
III
değişimi anlatmıştır. Tezli bir roman niteliği taşıyan Eski
Hastalık'ta medresede eğitim görmüş Şahin Hoca'nın,
IV
öğretmenliği sırasında softalarla mücadelesini etkili bir
anlatımla ortaya koymuştur. Gezi yazısı türündeki
Anadolu Notları'nda müfettişliği sırasında gezip
V
gördüğü Anadolu'yla ilgili gözlemlere yer vermiştir.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. İlk şiirlerinde Garip akımına karşı hecede ısrar eden şair, sonradan İkinci Yeni şiirine yakın bir çizgi izler. Üslup ve şekil bakımından İkinci Yeni, içerik bakımından dinî-mistik çizgide yazan şairler arasında gösterilir. Şiirlerini, eserlerinde çerçevesini çizdiği medeniyetin bir unsuru olarak inşa eder. Dünya görüşünün temel karakteristikleri ile şiirinin içeriği örtüşür. Şiirin ana işlevini, düşüncenin sanat planında inşa edilmesi olarak görür. Kutsal kitaplardaki kıssaları çağdaş bir anlatımla okuyucusuna sunan şairin şiirlerinde “gül” önemli bir imgedir. Şiirlerini *Körfez, Şahdamar, Hızırla Kırk Saat, Taha'nın Kitabı, Gül Muştusu, Zamana Adanmış Sözler* gibi kitaplarda toplamıştır.

Bu parçada sözü edilen şair, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Özel
B) Sezai Karakoç
C) Erdem Bayazıt
D) Cahit Zarifoğlu
E) Necip Fazıl Kısakürek

24. Çeşitli dergilerde yayımladığı şiirleriyle Yedi Meşaleciler'le 1940 Kuşağı arasında bir geçiş oluşturdu. “Fahriye Abla”, “Serenat”, “Kar” ve “Olvido” gibi şiirleriyle büyük beğeni topladı. Yer yer Batı şiirinin sone gibi nazım biçimlerini kullanarak yazdığı şiirlerinde uyak ve ses uyumuna bağlı kaldı. Aşk, doğa, ölüm, anılar gibi temaları düşündürücü boyutlarıyla ele aldığı şiirlerinde hece ölçüsünün alışılmış kalıplarını sarsarak bu ölçüye yeni bir tat ve tazelik getirdi. Baudelaire, Verlaine ve Rimbaud gibi sembolist şairlerin etkisinde geleneksel biçimleri yeni bir anlayışla yorumlayarak duyguların sonsuzluğuna yönelen ve biçime önem veren kendine özgü bir şiir yapısı oluşturdu.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Osman Saba
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Fazıl Hüsni Dağlarca
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

25. Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Cephesi'ndeki başarısının I. Dünya Savaşı'nın gidişatı üzerindeki etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) ABD'nin müttefiklerine yardım etmek amacıyla Avrupa'ya kuvvet göndermesi
B) Savaşın süresinin uzaması
C) Yardım alamayan Rusya'nın savaştan çekilmesi
D) Bulgaristan'ın, İttifak Devletleri'nin yanında savaşa katılması
E) İngiltere'nin Rusya'ya yardım götürmek için Irak Cephesi'ni açması

26. Bir tarih öğretmeni İlk Çağ Anadolu medeniyetlerini anlatırken şu bilgi vermiştir: “Batı Anadolu’da zengin tarım alanlarına ve maden yataklarına sahip olmuşlar, Kral Yolu’nu kullanarak ticarete gelişmişler ve büyük bir refaha kavuşmuşlardır.

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği medeniyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler B) Urartular
C) Hititler D) Lidyalılar
E) Fenikeliler

27. Hz. Muhammed, Medine Sözleşmesi’yle;

- I. Arap Yarımadası dışında İslamiyet’i yaymak,
II. Müslümanları, yerli halk ile kaynaştırmak,
III. kabileciliğe ve toplum içindeki çatışmalara son vermek

amaçlarından hangilerini gözetmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

28. “Türklerin, İslam medeniyetinin gelişmesine önemli katkıları olmuştur.” ifadesini kullanan bir tarihçinin;

- I. Beytü’l-hikme’nin kurulması,
II. Nizamiye Medreselerinin açılması,
III. “küttab” adı verilen ilköğretim seviyesindeki kurumların açılması

durumlarından hangilerini örnek göstermesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

29. Avrupalı devletlerin Hünkâr İskeleyi Antlaşması’na tepki göstermesinde;

- I. ikili bir antlaşma olması,
II. Sırbistan, Karadağ ve Romanya’nın bağımsız olması,
III. Rusya’nın Boğazlar üzerinde nüfuz kazanması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

30. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti’nin parçalanmasına neden olmuş ve Anadolu’da birçok bağımsız beylik ortaya çıkmıştır?

- A) Kavimler Göçü
B) Haçlı Seferleri
C) Moğol İstilas
D) Bâtınlılık Hareketi
E) Bâbailer Ayaklanması

31. “Sivas Kongresi’ne katılan delegeler, Erzurum Kongresi’nde alınan kararları onaylamışlardır.” ifadesini kullanan bir tarihçinin bu yargısına aşağıdaki kararlardan hangisini örnek göstermesi beklenemez?

- A) Bütün millî cemiyetler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilecektir.
B) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, birbirinden ayrılmaz.
C) Millî Meclisin derhâl toplanmasını ve hükûmet işlerinin Meclis denetiminde yürütülmesini sağlamak için çalışılacaktır.
D) Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
E) Millî kuvvetleri etkin hâle getirmek ve millî iradeyi hâkim kılmak temel esastır.

32. Her askerî zafer yeni bir siyasi hedefe yol açmış ve Türklerin fetih arzularını kamçulamıştır.

Bu yargıya aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilemez?

- A) Malazgirt Muharebesi
B) Köseadağ Muharebesi
C) İstanbul'un Fethi
D) Niğbolu Muharebesi
E) Miryokefalon Muharebesi

33. Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Milletimizin, memleketimizin irfan yuvaları bir olmalıdır. Bütün memleket evladı, kadın ve erkek aynı surette oradan çıkmalıdır." sözü aşağıdaki inkılaplardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Türk Dil Kurumu'nun açılması
C) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
D) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

34. Kurtuluş Savaşı sürecinde görülen;

- I. Mustafa Kemal'e "gazi" ünvanı ve "mareşal" rütbesinin verilmesi,
II. İngilizlerin Malta'daki Türk esirlerden bir kısmını serbest bırakması,
III. Türk-Afgan Dostluk Antlaşması'nın imzalanması

gelişmeleri I. İnönü, II. İnönü ve Sakarya Savaşları ile ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplandırılmıştır?

	I. İnönü	II. İnönü	Sakarya
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	I	II
D)	I	III	II
E)	III	II	I

35. Ekstrem doğa olayları oluşum kökenlerine göre; astronomi, meteoroloji, hidrometeoroloji, jeoloji ve jeomorfoloji olmak üzere çeşitli gruplara ayrılabilir.

Buna göre,

- I. düşük veya yüksek sıcaklıkların etkisiyle enerji tüketiminin artması,
II. depremin etkisiyle barajların yıkılması sonucu sel ve taşkın yaşanması,
III. volkandan çıkan küllerin atmosferi kaplaması sonucu hava sıcaklıklarının düşmesi,
IV. tropikal kuşaktaki siklonların etkisiyle okyanus sularının yükselmesi

durumlarından hangileri jeoloji kökenli olaylara örnektir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

36. Normal koşullarda ilkbahar ve yaz mevsiminde yetiştirilen meyve ve sebzelerin, naylon veya cam örtülerle kaplanmış mekânlarda mevsimi dışında yetiştirilmesine seracılık denir. Kış mevsiminin çok soğuk geçtiği bölgelerde seraların ısıtma maliyeti arttığından seracılık kış mevsiminin ılıman geçtiği yörelerde yaygın olarak yapılır.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde seracılığın daha yaygın olarak yapıldığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

37. Doğu Anadolu Projesi'nin temel hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tarım ve hayvancılık sektöründe verimliliğin artırılması
- B) Kişi başına düşen millî gelirin artırılması
- C) Bölge dışına yapılan göçlerin önüne geçilmesi
- D) Fosil kökenli enerji kaynaklarının kullanımının azaltılması
- E) Çayır ve meraların ıslahının gerçekleştirilmesi

39. Yeryüzünde savaşlara neden olan doğal kaynaklardan biri de petroldür. Petrol rezervleri bakımından bazı bölgelerin zengin olması bu bölgelerin stratejik önemini artırmış ve bu kaynaktan yararlanmak isteyen diğer ülkelerle zaman zaman çatışmalar yaşanmasına neden olmuştur.

Buna göre,

- I. Nil Havzası,
- II. Orta Doğu,
- III. Orta Amerika,
- IV. Kafkasya

bölgelerinden hangilerinde sözü edilen duruma bağlı olarak çatışmalar yaşanmaktadır?

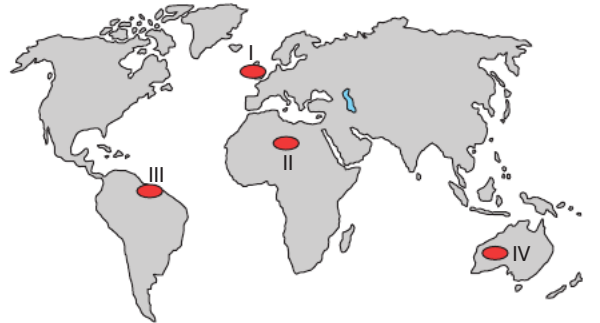
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

38. İntansif tarım, topraktan yüksek verim elde etmek amacıyla çeşitli yöntemlerin uygulandığı bir tarım metodudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu tarım metodunu uygulayan ülkelerin özelliklerinden biridir?

- A) Ekonomilerinin büyük ölçüde tarıma dayalı olması
- B) Tarımda hiçbir kimyasal madde kullanılmaması
- C) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranının az olması
- D) İhracatlarında tarım ürünlerinin ilk sırada yer alması
- E) Doğa olaylarının etkisinin fazla olması

40. Güneş enerjisi, çevre dostu ve yenilenebilir olması bakımından geleceğin enerji kaynağı olarak değerlendirilmektedir. Bu enerji kaynağından yararlanmak için güneşli gün sayısının fazla olması gerekir. Bulutluluğun ve yağışın fazla olduğu yerlerde güneş enerjisinden etkin biçimde yararlanılamaz.

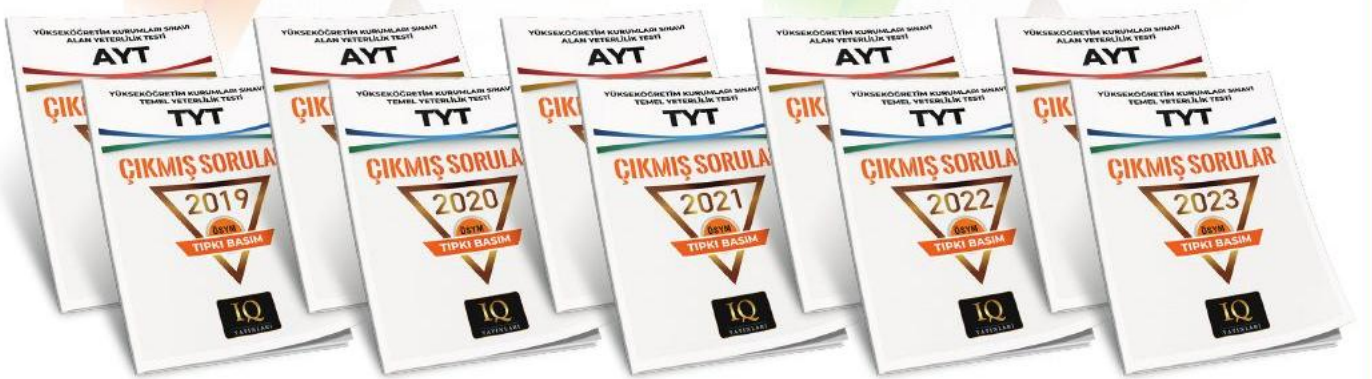
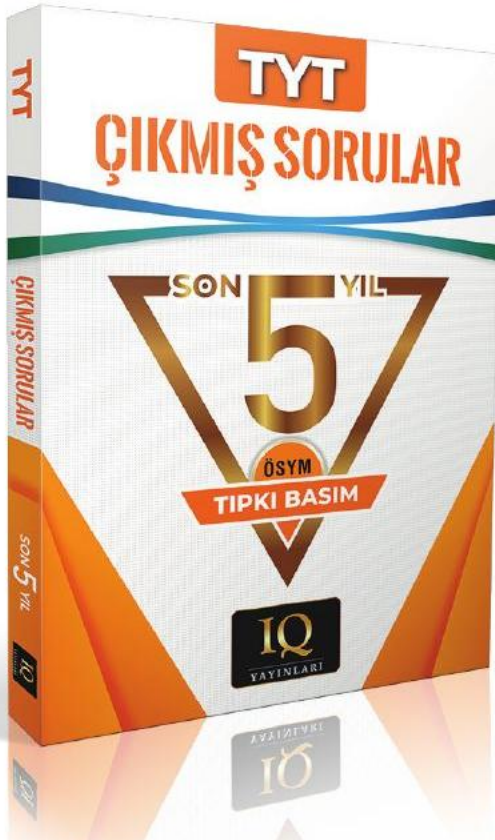
İklim koşulları göz önüne alındığında, haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu enerji kaynağının potansiyelinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SOSYAL BİLİMLER 1

4. DENEME / ORTA DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 4 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Sözcüklerde Çok Anlamlılık	☐	☐
2.	Paragraf Oluşturma	☐	☐
3.	Cümlede Anlam	☐	☐
4.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
5.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
6.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
7.	Söz Sanatları	☐	☐
8.	Şiir	☐	☐
9.	Şiir	☐	☐
10.	Dede Korkut Hikâyeleri	☐	☐
11.	Tekke Edebiyatı Temsilcileri	☐	☐
12.	Hikâye ve Romanda Anlatma Teknikleri	☐	☐
13.	Divan Nesri	☐	☐
14.	Halk Edebiyatı	☐	☐
15.	Divan Nesri	☐	☐
16.	Divan Şairleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı Şiiri	☐	☐
18.	Servetifünun Sanatçıları ve Eserleri	☐	☐
19.	Tanzimat Sanatçıları ve Eserleri	☐	☐
20.	Edebiyat Akımları	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi Romanı	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Şiiri	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
25.	Kanunlar Doğuyor	☐	☐
26.	Osmanlı Devleti'nin Siyasi Varlığına Yönelik Tehditler	☐	☐
27.	Anadolu Türk Birliğini Sağlama Faaliyetleri	☐	☐
28.	Oğuzlar ve Büyük Selçuklular	☐	☐
29.	I. Dünya Savaşı (1914-1918)	☐	☐
30.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
31.	Yeniçeriler ve Devşirme Sistemi	☐	☐
32.	İslamiyet Yayılıyor	☐	☐
33.	Millî Mücadelede Doğu ve Güney Cepheleri	☐	☐
34.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Şehirlerin Tarihsel Gelişimi, Fonksiyonu ve Etki Alanları	☐	☐
37.	Türkiye'de Tarım ve Hayvancılık	☐	☐
38.	Uluslararası Örgütler	☐	☐
39.	Gelişmişlik Seviyesini Etkileyen Faktörler ve Gelişmişlik Düzeyine Göre Ülkeler	☐	☐
40.	Küresel Çevre Sorunları	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. En sevdiğim romanlardan biri olan *Mağara*, insani değerlere, zamanın adamakıllı (şaşırtıcı biçimde) yavaş aktığı dönemlere ve doğaya bir ağıttır. Tüketim hırsıyla, piyasa mantığının insanı kendine yabancılaştırmasını (kendinden uzaklaştırmasını) anlatır. Saramago hızla ve tüketimle ilgili bu çılgınlığa (aşırı davranışlara) inat, son derece serinkanlı (sakin) bir şekilde, uzun uzun anlatır yaşlı çömlekçinin sistem karşısındaki çaresizliğini. Okur da romanın sonunda ister istemez (elinde olmadan) anlar esas çaresiz olanın sistemin çarkları arasına sıkışanlar olduğunu.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Tarihi günümüzden yaklaşık 9 bin 500 yıl önceye uzanan Çatalhöyük'te ören yerinde gördüklerimiz bizi çok etkiliyor.
- II. Zamanla nüfus artıp yerleşim yeri sorun olmaya başlayınca eski evlerin üstüne yenileri inşa edilmiş, böylece yapılar kademeli olarak yükselmiş.
- III. Söz konusu kazılardan elde edilen bulgulara göre, tarihin eski büyük şehirlerinden biri olduğu belirlenen kentte, cadde ve sokaklar olmadığından ulaşım çatılar yoluyla sağlanmış.
- IV. İnsanın ilk kez yerleşik düzene geçtiği döneme dair çok önemli ipucu içeren ören yeri, bilim insanlarına göre yüzyılın kazılarına sahne olmaya devam ediyor.
- V. Korumaya alınmış alanlar içerisindeki bu kademeli ev kesitlerini, bugün bile görmek mümkün Çatalhöyük'te.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ile II B) I ile V C) II ile III
D) II ile IV E) IV ile V

3. (I) Bir milletin inancı, dili, estetik anlayışı ve millî zevkleri, âdeta onun ruhu gibidir. (II) Varlığını sürdürmek isteyen milletler, bu değerlerine sahip çıkmak zorundadırlar. (III) Tarihte adı geçen bütün toplulukların sanatları olmuştur. (IV) Zamanımızda da en geri ülkelerden en gelişmiş ülkelere kadar her milletin bir sanat anlayışı vardır ve her ülke, sanatını daha ileriye götürmek için gayret etmektedir. (V) Sanat öyle bir idealdir ki onun son sınırı yoktur, olmadığı için de daima en iyiye, en güzele ve en mükemmele doğru bu çabalar devam edecektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, benzetmeye başvurulmuştur.
B) II. cümlede, bir gereklilik dile getirilmiştir.
C) III. cümlede, genelleme yapılmıştır.
D) IV. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
E) V. cümlede, koşul-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.

4. Sanat, dış dünyanın bir kopyası değildir. Ondan bunu beklemek, sanata büyük saygısızlık ve sanatı anlamamaktır. Çünkü sanat; yaratıcılığın, hayal gücünün ve özelliğinin ifadesidir. Sanat, gerçek yaşamı anlattığı durumlarda bile gerçekliği olduğu gibi yansıtmaz, yansıtamaz. Bu durum onun yaratıcılığına, özgünlüğüne ve özgürlüğüne terstir. Bu nedenle sanatçılar, kendi bakış açıları, duyguları, düşünceleri, hayalleri, deneyimleri ve yetenekleri doğrultusunda eserlerini ortaya koyarlar; koymalıdırlar da.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

- A) Sanatçının bir olayı ya da konuyu belli bir yönden ele alıp değerlendirmesine
B) Sanat eserinde yalnız gerçek yaşamdan alınmış öğelerin kullanılmasına
C) Gerçek yaşamı anlatan sanatçının konu sıkıntısı çekmeyeceği görüşüne
D) Sanat yapının bir görüşü, bir düşünceyi savunmasına
E) Sanatçıdan, sadece toplumsal konularla ilgili eserlerin beklenmesine

5. Türkiye'deki edebiyat ortamında, kendisini sıradan bir okuyucu olarak nitelendiren bir okur, hikâyelerimi eleştirmiş. Bu okur, "Hikâyelerinizi eleştirecek kadar, hikâye ile ilgili ve bilgili değilim." itirafıyla kendi konumunu netleştiriyor. Bir edebiyatseverin, hem sanat eseriyle olan ilişki biçimini ve edebiyat metninden ne anladığını hem de yazardan beklentilerinin nasıl bir düzeyi işaret ettiğini gözler önüne seriyor. Kısacası, hikâye sanatının modern yüzünden ve gelişme alanlarından habersiz olduğu hâlde, kendisini edebî yönden beslemek yerine, yazarı da kalitesizliğe ve sıradanlığa çağırarak tipik bir okuyucu profili çiziyor.

Bu parçada yazar, sözünü ettiği okur ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Eğitim düzeyinin düşük olduğuna
B) Sanat yapıtıyla ilişki düzeyine
C) Yazarı düzeysizliğe ve niteliksizliğe mahkûm etmek istediğine
D) Hikâye türüyle ilgili gelişmelerden uzak olduğuna
E) Hikâye üzerine yeterli bilgiye sahip olmadığına

6. Bir bilge, çevresine toplanan öğrencilerine eğitimlerinin son gününde hayatta başarılı olma üzerine şu öğütleri verir:

- Kendinizi küçük hedeflerin, kısır tartışmaların içinde bulmak istemiyorsanız ufkunuzu geniş tutun, ileri görüşlü olun.
- Unutma, sen olmazsan bir iş tamamlanamaz; sen omuz vermezsen yolunun üzerinde geçişini engelleyen o taş kenara çekilemez.
- Zaman, başıboş akan bir ırmak gibi görünebilir ama sizin işiniz onun akacağı yolu belirlemektir; ancak bu şekilde tarlalarındaki ürünler yeşerip boy atar.
- Kötülere karşılaştığınızda her insanı kötü, dalında bir meyve çürük diye tüm ağacı uğursuz saymayın.
- Yağmur altında yürümek durumunda kaldığınızda sizinle şemsiyesini paylaşan eli, gittiğiniz yere ulaşır ulaşmaz unutanlardan olmayın.

Bu parçadaki bilge kişinin öğrencilerine başarılı olmaları için verdiği öğütler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Vizyon sahibi olmak
B) Vefalı olmak
C) İyimserliğini korumak
D) Sabırlı olmak
E) Sorumluluk almak

7. Hâk-i pâyine yetem der ömrlerdir muttasıl
Başını daşdan daşa urub gezer âvâre su

(Su, ayağının toprağına ulaşayım diye başını taştan taşta vurarak ömürler boyu, durmaksızın başıboş gezer.)

Yukarıdaki dizelerde "su" insan gibi düşünülmüş fakat "insan" söylenmeden onu çağırıştıran "başını taştan taşta vurmak" sözü kullanılarak ---- sanatı; suyun, taşlar arasından doğal olarak bir o yana bir bu yana çarpa çarpa gitmesi de onun sevgiliye olan aşkına ve hasretine bağlanarak ---- sanatı yapılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) teşbihbeliğ - hüsnütalil
B) tecahülûarif - irsalimesel
C) kinaye - tecahülûarif
D) istiare - hüsnütalil
E) teşhis - mecazımürsel

8.

I.

Mevla'm emreylese gökte güneşe
Zerresi dünyayı yakar mı yakar
Kanber Arzu için suda boğuldu
Mecnun da Leyla'yı yakar mı yakar

II.

Seyranî söyledi bu doğru sözü
Haddeden çekilmiş doğrudur özü
Şehre gelin gitse bir köylü kızı
Lal ü güher ister mercan beğenmez

- I. Redife yer verme
II. Aynı kafiye düzenine sahip olma
III. Güzelleme türünde yazılmış olma
IV. 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma
V. Ait oldukları şiirin son dördlüğü olma

Yukarıdaki numaralanmış özelliklerden hangileri verilen şiirlerin ortak özelliğidir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

9. Ben âşığım el göğüste yüz yerde
Gel efendim del sinemi yüz yerde
Yaralarım göz göz oldu yüz yerde
Demem yaram ne yaradır o yâra

**Bu dizeler aşağıdakilerden hangisini
örneklendirmez?**

- A) Durak B) Cinas C) Redif
D) Mübalağa E) Tapşırma

10. **Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili aşağıdakilerden
hangisi söylenemez?**

- A) Oğuz Türklerinin yaşamına ayna tuttuğu
B) Düzyazı-şiir karışık olarak oluşturulduğu
C) Karahanlı Türkçesiyle yazıya geçirildiği
D) Kimi hikâyelerde ortak kahramanlara yer verildiği
E) Yazarının belli olmadığı

11. XIII. yüzyılda Anadolu'da tekke edebiyatının en kuvvetli temsilcisi ----. Orta Asya'da, ---- ve dervişlerinin "hikmet"leriyle başlayan çıkışı Anadolu'da devam ettiren şair, klasik tekke tasavvuf terminolojisini Türkçeleştirmiştir.

**Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden
hangisi sırasıyla getirilebilir?**

- A) Yunus Emre'dir - Ahmet Yesevi
B) Kaygusuz Abdal'dır - Hacı Bektaş-ı Veli'dir
C) Hacı Bayram-ı Veli'dir - Eşrefoğlu Rumi
D) Pir Sultan Abdal'dır - Yunus Emre
E) Niyaz-ı Mısri'dir - Ahmet Yesevi

12. Cemil Bey anlatıyor, Bilge nedenini bilmeden ağlıyor, arada bir sesini kontrol ederek evet ya da hayır diyor. Cemil Bey'in anlattıklarından aşağı yukarı şu çıkıyordu: "Her şeye rağmen, bulunduğunuz şartlar dâhilinde memnun ve mesut olmaya çalışmalısınız." Bilge, bir ara içinin ısındığını, içinden neşeli, sıcak bir şeyler geçtiğini ayırt etti. Cemil Bey anlattıkça o; Ahmet Sami Bey'in, o mutlu olmasını bilen kalender adamın, tuhafliklarına içinden gelerek gülüyordu. Cemil Bey susunca canlı bir hareketle yerinden kalktı, ışığı yaktı. Oda birdenbire canlanıverdi. Perdelerin tatlı mavisi, halının sıcak kırmızı rengi, koltukların üzerine geçirilen çiçekli basmaların cıvıltısı meydana çıktı. Bilge, küreğin sapını istekli bir tutuşla kavrayarak sobaya kömür attı; çitirtiyi artırmak için maşayı ızgaranın arasına sokarak silkeledi. İhtiyar adamı şefkatle kucaklayarak doğrulttu. Sonra gidip radyoyu açtı. Fasil heyeti Cemil Bey'in çok sevdiği bir rast şarkıyı çalıyordu.

**Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?**

- A) Betimlemeden yararlanılmıştır.
B) Yalın ve açık bir anlatım kullanılmıştır.
C) Gündelik yaşamdan bir kesite yer verilmiştir.
D) Yazar olayı, tanrısal anlatıcının bakış açısından yansıtmıştır.
E) Toplumsal sorunlara yönelik eleştiride bulunulmuştur.

13. I. Ahmedî - *Cemşid u Hurşid*

II. Şeyhî - *Hüsrev ü Şirin*

III. Güvahi - *Pendname*

IV. Gülşehri - *Garipname*

V. Âşık Paşa - *Mantku't-Tayr*

**Yukarıdaki verilenlerin hangilerindeki eser adları yer
değiştirilirse eşleştirme yanlışlığı giderilmiş olur?**

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin bir varsağıdan alındığı söylenebilir?

- A) Üçüncüde "Ya Hu" ismini oku
Garip bülbül gibi durmayıp şakı
Kendi vücudunda bulagör Hakk'ı
Erişir canına fazlı Hüda'nın
- B) Cennette dört ırmak akar
Dördü de bir yerden çıkar
Değme sulara benzemez
Ne acayip akışı var
- C) Yürü bire Bulgar Dağı
Hemen dağlar sende mi olur
Yaylalı sümbüllü yurtlar
Büyük evler sende mi olur
- D) Oklar uçup gider şahanlar gibi
Merd de aşip gider aslanlar gibi
Kılıçlar oynasır ceylanlar gibi
Kesilir ne başlar meydan içinde
- E) Elif kaşlarını çatar
Gamzesi bağrıma batar
Ak elleri kalem tutar
Yazar Elif Elif diye

15. ----, kültür merkezi olan bir yeri ve oranın sevilen kişilerini konu edinen, manzum olarak kaleme alınan eserlere verilen isimdir. Çeşitli hacimlerde karşımıza çıkan bu eserlerin baş kısmında tevhit, münacat ve naat gibi bölümleri yer alır. Daha sonra anlatılan yer ile ilgili bilgiler verilir ve birkaç beyitle övülür. Bu kısımdan sonra da oranın önde gelenleri birer birer övülür ve onların ünlü oldukları yönleri anlatılır. Yine bu bölümde söz konusu kişilerin fiziki özellikleriyle mesleklerinden de söz edilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Seyahatname B) Şehrengiz
C) Surname D) Pendname
E) Nasihatname

16. Fuzuli'nin gazelleri âdeta acı ve ızdırapla yoğrulmuştur. Onun gazellerinin başlıca teması ise zevk ve eğlence ile gelip geçici olan bu dünyanın tadını çıkarmaktır. Fuzuli'nin şiirleri çok katmanlıdır. Onunkilerde ise söyleyiş mükemmelliği ön plandadır. Fuzuli'nin aksine onda coşkun ilhamlar yoktur. Fuzuli'nin şiirlerinde yoğun biçimde sezilen dinî ve tasavvufî hava aynı çağda yaşamış olmalarına rağmen onun şiirlerinde pek görülmez.

Bu parçada "o" diye söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baki B) Hoca Dehhani C) Nabi
D) Şeyhî E) Şeyh Galip

17. Kasideler, içeriğine göre farklı isimler alır. Allah'ın varlığını ve birliğini anlatan kasidelere tevhit, Allah'a yalvarıp yakarmak için yazılanlara münacat, Hz. Peygamber veya dört halifeyi övmek için yazılanlara methiye, ölen bir kişinin ardından duyulan üzüntüyü dile getirmek için yazılanlara mersiye, padişahların tahta çıkışları dolayısıyla yazılanlara cülusiye adı verilir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Henüz on altı yaşındayken yazdığı *Düşmüş* adlı hikâyeyle edebiyat dünyasına girer. Daha sonra *Servet-i Fünun* dergisinde hikâye, roman, makale ve mensur şiirler yayımlar. Asıl şöhretini Suat, Süreyya ve Necip üçgeni çerçevesinde yaşananları konu alan romanıyla kazanır. Türk edebiyatında psikolojik romanın ilk başarılı örneği kabul edilen bu romanında aşk temasını işler. Ruh çözümlemeleri açısından dönemin en yetkin örneği sayılan romanın başarısında akıcı bir dil kullanmasının payı büyüktür.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Rauf
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

20. Onlara göre şair bir tür kâhindir; görünenin ardındaki gerçekliğe, doğadaki gizli bağlantılara, bilinmeze erişmek için çabalar. Düşünceye duyumlardan gidilir. Duyumlar yani renkler, sesler, biçimler ve kokular düşüncelerin işaretleridir. Şair, duyumlar arasındaki iletişim ağını, sözcükler ve imgelerle kurar ve ruhsal gerçeğe ulaşır. Genellikle gizemli, karanlık, hayal dünyası, melankoli, kötülük ve ölüm gibi konulara ilgi gösterirler. Görünenin altında yatan gerçeği açıktan ifade etmek yerine sezdirmeye çalışmak, anlatımda kapalılığı getirir. Onlar, açıklığı şiirin düşmanı olarak görmüşlerdir.

Bu parçada yazarın “onlar” dediği şairlerin bağlı olduğu edebiyat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
B) Romantizm
C) Parnasizm
D) Sembolizm
E) Egzistansiyalizm

19. Tanzimat’tan sonraki dönemde adı etrafında büyük tartışmalar koparılan şahsiyetlerinden biridir. Türk şiirine Batı etkisiyle yeni bir anlayış getiren şairlerle olan kalem kavgaları, eski edebiyat anlayışının bayraktarı olarak tanınmasında etkili olmuştur. Edebiyatta yenileşmeden ziyade taklitçiliğe karşı çıkmıştır. Kendi devrinde eski edebiyatı en iyi bilen, klasik tarza bağlı bir şahsiyet olmakla beraber yeni tarzda da oldukça başarılı şiirler yazmıştır. Türk şiirinde Tanzimat’tan sonra Türkçeyi aruza başarıyla uygulayan şairlerin arkasında onun çabalarının bulunduğu bilinmektedir. Divan geleneğini sürdürenler şiirlerini *Ateşpâre*, *Şerâre*; yeni tarzda olanları *Fûruzan* adlı kitaplarında toplamıştır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muallim Naci
B) Ziya Paşa
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) Nabizâde Nâzım
E) Recaizade Mahmut Ekrem

21. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Türk romanının en önemli yapıtlarından olan bu yapıtında, I. Dünya Savaşı’na doğru gidilen dönemde ve savaş yıllarında üç kuşağı bir arada barındıran geniş bir ailenin Batılılaşma yönündeki değişiklikleri ile eski ve yeni kültürün çatışması neticesinde dağılışı konu eder. Bu dönemde Batılılaşma ideali çerçevesinde meydana gelen değişimlerle birlikte, bu değerlerin topluma yabancı kalması neticesindeki değerler çatışmasını, yanlış Batılılaşma anlayışıyla ortaya çıkan kültürel ve ahlaki yozlaşmayı, birbirinin devamı olan fakat değerler bakımından farklılaşan üç neslin birbirinden kopukluğunu ve Osmanlı’nın çöküşü ile birlikte ailenin ve toplumun da çözülüşünü ele alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanın kahramanları arasında yer almaz?

- A) Hakkı Celis
B) Naim Efendi
C) Seniha
D) Servet Efendi
E) Ahmet Celal

22. Çoban dedi: “Ülkeler hep gitse de
Kopmaz benden Anadolu ülkesi.”
Bülbül dedi: “Düşman haset etse de
İstanbul’da şakiyacak Türk sesi!”

Çalış çoban, çalış kurtar öz yurdu!
Şairlerden topla, bülbül, bir ordu!

Çoban dedi: “Edirne’den ta Van’a
Erzurum’a kadar benim mülklerim!”
Bülbül dedi: “İzmir, Maraş, Adana,
İskenderun, Kerkük en saf Türklerim!”

Sarı çoban, sarıl mülkü bırakma!
Yâd elinde, bülbül, Türk’ü bırakma!

**Biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate
alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine
ait olduğu söylenebilir?**

- A) Ziya Gökalp
B) Ahmet Haşim
C) Orhan Veli Kanık
D) Cenap Şahabettin
E) Mehmet Akif Ersoy

23. Şiir karşısında “Nedir? Ne demektir? Ne anlatmak
istiyor? Hiçbir şey anlaşılmıyor?” tarzında sorular
sıralayan, şiirde maksadın anlaşılmakla hasıl olacağını
sanarlara her anlaşılan şeyin güzel olmayacağını
söylemek yeter sanırım. Bir şiirden özellikle de öz
şiirden haz duyulması için ille de onun anlaşılmasına
lüzum yoktur. Anlamak sevdasından bir türlü
vazgeçemeyenler; makaleler, bilimsel kitaplar
okusunlar.

**Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bu parçada ileri
sürülen görüşler doğrultusunda şiirler yazdığı
söylenemez?**

- A) Ahmet Haşim
B) Arif Nihat Asya
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Özdemir Asaf
E) Âsaf Halet Çelebi

24. Romanda, tarihsel dönemler ve değişim süreci
çerçevesinde toplumsal gerçekler, bireylerin yaşadığı
değerler karmaşası ve kimlik bunalımı, kurumların
işleyiş mantığı çarpıcı boyutlarıyla yansıtılmaktadır.
Ustaca kurgulanmış bir öyküdeki olayların anlatımında
eleştirinin yanında ince bir ironiye sıkça başvurmaktadır
yazar. Bu bağlamda kişiler arasındaki diyaloglarda
ironik iletişimlere ortaya konmaktadır. Örneğin Dr. Ramiz
ile Hayri İrdal arasındaki diyaloglar, Hayri İrdal ile Halit
Ayarıcı arasındaki diyaloglar ve Zafire hala ile olan
diyaloglarda çok belirgin ironik iletişimlere söz
konusudur.

**Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Gece
B) Saatleri Ayarlama Enstitüsü
C) İbiş’in Rüyası
D) Kara Kitap
E) Aylak Adam

25. “Hammurabi hazırladığı kanunnamesinde, büyük
ölçüde kendisinden önceki kanunlardan yararlanmıştı.”
ifadesini kullanan bir tarihçi;

- I. Urkagina,
II. Justinianus,
III. On İki Levha

kanunlarından hangilerini örnek olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

26. Literatüre “Kutsal Yerler Sorunu” olarak giren ve Kudüs’teki kutsal mekânlar üzerindeki hak iddiaları XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile aşağıdaki devletlerden hangisi arasında savaşa neden olmuştur?

- A) İtalya B) Fransa C) Rusya
D) İngiltere E) Avusturya

27. Emel: “---- Beyliğinin Anadolu’da birliği sağlama siyaseti, 1387’de Osmanlılara mağlup olmalarıyla son bulmuştur.”

Arda: “Bu olaydan sonra Anadolu’da siyasi birliği sağlayabilecek devletin Osmanlı Devleti olduğu ortaya çıkmıştır.”

Bu diyalogda sözü edilen beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karamanoğulları B) Karesioğulları
C) Menteşoğulları D) Dulkadiroğulları
E) Germiyoğulları

28. Bir tarih öğretmeni, Büyük Selçuklu Devleti’ni anlatırken şu bilgiyi vermiştir: “Ani Kalesi’ni fethetmesi İslam dünyasında büyük sevinçle karşılandı. Abbasi halifesi kazandığı bu zaferden dolayı ona fethin babası anlamına gelen “Ebü’l-feth” ünvanını verdi.”

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Tapar B) Melikşah
C) Tuğrul Bey D) Berkjaruk
E) Alp Arslan

29. 1882’de Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya arasında Üçlü İttifak; 1907’de ise İngiltere, Fransa ve Rusya arasında Üçlü İtilaf kurulmuştur.

Bu devletlerden hangisi I. Dünya Savaşı’nın ilk yıllarında taraf değiştirmiştir?

- A) Almanya B) İtalya C) İngiltere
D) Rusya E) Avusturya-Macaristan

30. Millî Mücadele Dönemi’nde ABD’nin Amiral Bristol liderliğindeki bir heyeti Anadolu’ya göndermesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Rum çetelerinin Doğu Karadeniz’de olaylar çıkarması
B) Wilson Prensipleri Cemiyeti’nin etki alanının artırılmak istenmesi
C) Filistin’de bir Yahudi devleti kurulmak istenmesi
D) Doğu Anadolu bölgesinde Ermeni ve Türk nüfusunun tespit edilmek istenmesi
E) İzmir’in işgali ve Yunanların bölgede yaptığı mezalimin, dünya kamuoyunda büyük yankı uyandırması

31. Osmanlı Devleti’nde devşirme yöntemiyle elde edilen ve “kul” adı verilen askerlerin atları, silahları, zırhları ve giyim kuşamları devlet tarafından karşılanırdı. Kapıkulları askerlikten başka bir işle uğraşamaz ve emekli olmadan evlenemezlerdi. Bu askerler üç ayda bir “ulufe” denilen maaş alırlar ve kışlalarda oturarak sürekli biçimde savaşa hazır bulunurlardı. Padişah sefere çıktığında kapıkulu askerlerinin tamamı onunla birlikte sefere katılırdı.

Bu yapılanmanın Osmanlı Devleti’nde aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Güçlü bir askeri yapı kurulması
B) Merkezî otoritenin güçlenmesi
C) Ülke sınırlarının genişlemesi
D) Üst düzey yöneticilerin askerler arasından seçilmesi
E) Bölge siyasetinde söz sahibi olunması

32. Emevi ailesinden Şam Valisi Muaviye'nin, Hz. Ali'ye biat etmeyeceğini bildirmesi;

- I. Cemel Vakası,
- II. Siffin Savaşı,
- III. Hakem Olayı

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

33. 20 Ekim 1921 tarihinde Fransızlarla yapılan Ankara Antlaşması'nın Kurtuluş Savaşı'ndaki önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu sınırının kesinlik kazanması
B) TBMM'nin yaptığı ilk antlaşma olması
C) Düzenli ordunun ilk başarısı sonucunda imzalanması
D) Güney Cephesi'nin kapanması
E) Millî Mücadele'nin silahlı mücadele safhasının sona ermesi

34. Uygurlar, aşağıdakilerden hangisi yönüyle kendilerinden önce kurulan Asya Hun ve Kök Türk devletlerinden ayrılır?

- A) Merkeziyetçi bir yönetimin kurulması
B) Yerleşik yaşama geçilmesi
C) Taşınabilir malzemelerden eşyaların yapılması
D) Çok uluslu bir toplum yapısına sahip olunması
E) Yönetimde veraset sisteminin uygulanması

35. Aşağıda, alışılmışın dışında meydana gelen ve nadiren görülen bazı doğa olayları verilmiştir.

- I. 1883 yılında Endonezya'daki Krakatua Yanardağı'nın patlamasıyla oluşan dev dalgalarda 36 500 kişinin yaşamını yitirmesi
- II. Vietnam'da meydana gelen Lekima tayfununda yüzlerce evin sular altında kalması
- III. 2011 yılında Japonya'da meydana gelen 9,0 büyüklüğündeki deprem ve sonrasında oluşan tsunamide 15 000'den fazla insanın yaşamını yitirmesi
- IV. 2017 yılında, İstanbul'da yaklaşık 20 dakika yağın dolu ve yağmurun yüzlerce ev, iş yeri ve aracı hasara uğratması
- V. 2013 yılında bir gök taşının Rusya'nın Çelyabinsk bölgesinde yeryüzüne yakın bir kesimde parçalanmasıyla binden fazla insanın yaralanması

Bunlardan hangilerinin oluşumunda iklimik ve meteorolojik süreçlerin etkili olduğu söylenebilir?

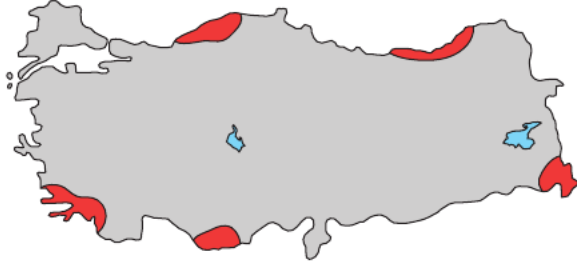
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

36. Dünyadaki şehirlerden bazıları konumu, hinterlandı ve fonksiyonları sonucunda gelişmiş ve önemli şehirler arasında yer almıştır. Bu özellikleri ile küreselleşen ekonominin ve diğer bazı faaliyetlerin kontrol merkezleri hâline gelmiştir. Bu şehirlerin ortak özelliği orta kuşakta bulunmalarıdır. Bunların bazıları deniz kenarında olup hinterlandıyla bağlantısı kolay, bazıları doğal güzellikler yönüyle zengin, bazıları ise tarihî niteliklerin etkisiyle dünyanın en büyük şehirleri unvanını kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu nitelikteki şehirlere örnek olarak gösterilemez?

- A) Roma B) Tokyo C) Paris
D) Oslo E) New York

37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda tarımsal üretimde karşılaşılan ortak sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tarım arazilerinin parsel büyüklüğünün az olması
- B) Makine kullanımının yetersiz olması nedeniyle iş gücüne dayalı üretimin yaygın olması
- C) Yıllık yağışın az ve su kaynaklarının yetersiz olması nedeniyle sulama sorununun fazla olması
- D) Tarımda teknoloji kullanımının yetersiz olması
- E) Genç nüfusun başka yerlere göç etmesi nedeniyle çiftçilikle uğraşan nüfusun ortalama yaşının yüksek olması

38. Gelişen Sekiz Ülke (D-8); üye ülkeler arasındaki ekonomik ve ticari işbirliğini ön planda tutarak geliştirmekte olan ülkelerin Dünya ekonomisindeki konumunu iyileştirmeyi amaçlayan bir kuruluştur. D-8 ülkeleri, sahip olduğu teknolojik ve ekonomik gelişmişliğin yanı sıra ticari potansiyel ve İslam İşbirliği Teşkilatı içindeki nüfus miktarı bakımından da dikkat çekmektedir. 15 Haziran 1997'de İstanbul'da kurulmuştur. Teşkilata üye ülkelerin tamamı aynı zamanda İslam İşbirliği teşkilatı'na da üyedir.

Aşağıdakilerden hangisi D-8'e üye ülkelerden biri değildir?

- A) Nijerya
- B) Mısır
- C) Endonezya
- D) Hindistan
- E) İran

39. Aşağıdaki tabloda iki ülkenin beşerî ve ekonomik özelliklerine ait bazı bilgiler verilmiştir.

Ülke	Ortalama insan ömrü	Okullaşma oranı (%)	Satın alma gücü (dolar)
K	78,3	76,5	9 700
L	82,4	99,5	34 365

Bu bilgilere göre K ülkesinde aşağıdaki özelliklerinden hangisinin, L ülkesine göre daha fazla olduğu savunulabilir?

- A) Nüfusun ikiye katlanma süresinin
- B) Ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyinin
- C) Kırsal nüfus oranının
- D) İnsani gelişme endeksinin
- E) Dış ticaretinde teknolojik ürünlerin

40. İnsanların çeşitli etkinliklerine bağlı olarak ortaya çıkan sera gazlarının neden olduğu çevre sorunlarının başında küresel iklim değişikliği gelir. Sera etkisi yapan gazlar, yeryüzüne ulaşan güneş enerjisinin bir kısmının uzaya dönmesini engeller. Bunun sonucunda dünya yüzeyinde bir ısınma meydana gelir.

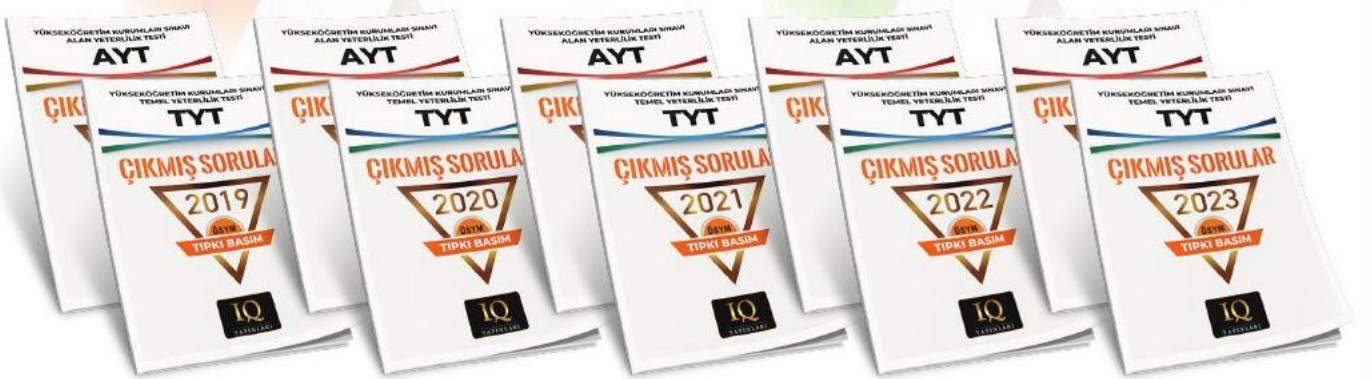
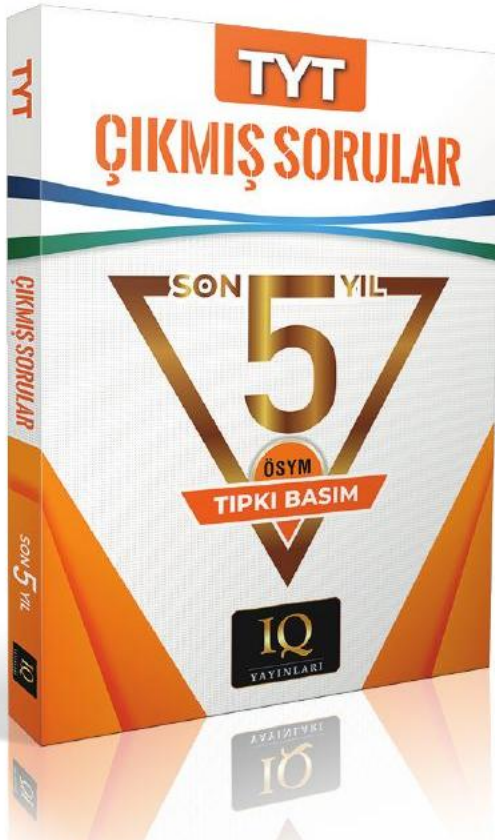
Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bağlı olarak meydana gelen olaylardan biri değildir?

- A) Kutuplardaki buzulların erimesi
- B) Volkanik faaliyetlerin artış göstermesi
- C) Bazı kıyıların deniz suları altında kalması
- D) Bazı bitki ve hayvan türlerinin azalması veya yok olması
- E) Buharlaşmanın, kuraklığın ve orman yangınlarının artması

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1

5. DENEME / ORTA DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 5 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Sözcükte Anlam	☐	☐
2.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
3.	Cümlede Anlam	☐	☐
4.	Paragraf Tamamlama	☐	☐
5.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
6.	Şiirin Biçimsel Özellikleri	☐	☐
7.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
8.	Söz Sanatları	☐	☐
9.	Şiirin Anlamsal Özellikleri	☐	☐
10.	Düzyazı Türleri ve Sözlü Anlatım	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı	☐	☐
13.	İslamî Dönemde İlk Dil ve Edebiyat Ürünleri	☐	☐
14.	Divan Şairleri	☐	☐
15.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
16.	Divan Şairleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı	☐	☐
18.	Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
19.	Servetifünun Edebiyatı (Edebiyatıcedîde)	☐	☐
20.	Edebiyat Akımları	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi Öyküleyici (Anlatmaya Bağlı) Metinleri	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Şiiri	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosunun Temsilcileri ve Eserleri	☐	☐
25.	Zamanın Taksimi	☐	☐
26.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
27.	Emeviler	☐	☐
28.	Anadolu Türk Birliğini Sağlama Faaliyetleri	☐	☐
29.	Oğuzlar ve Büyük Selçuklular	☐	☐
30.	XVIII. Yüzyıl Siyasi Ortamında Osmanlı Devleti	☐	☐
31.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
32.	Gücünün Zirvesinde Osmanlı	☐	☐
33.	Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar	☐	☐
34.	Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1923-1938)	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Şehirleşme, Sanayi ve Göç Etkileşimi, Geleceğin Dünyası	☐	☐
37.	Türkiye'de Ulaşım Sistemleri	☐	☐
38.	Kıtaların ve Okyanusların Önemindeki Değişimler	☐	☐
39.	Uluslararası Örgütler	☐	☐
40.	Küresel Çevre Sorunları	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Bireyin bir arada yaşama eğilimi ya da grup içindeki ilişkilerini ---- biçimde yürütmesi, birtakım kurallara uymasını gerekli kılar. Bu kurallar, görünürde özgürlükleri ---- birlikte bireylerin hak ve hukukunu ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) kolay - törpülemekle - ortadan kaldırır
B) düzgün - teminat altına almakla - gözetir
C) sorunsuz - savunmakla - belirler
D) sağlıklı - sınırlamakla - korur
E) mantıklı - artırmakla - kısıtlar

2. İnsanlar arasında en popüler evcil hayvanlardan olan papağanlar; egzotik, renkli tüyleriyle ve konuşma yetenekleriyle dikkat çeken kuşlardır. Görsel açıdan çok etkileyici olan papağanların en yaygın türlerinden olan muhabbet kuşları, küçük boyutuna rağmen canlı ve renkli tüyleriyle göz kamaştırır. Ancak insanlara, "Papağanların en ilgi çekici özelliği nedir?" diye sorarsanız ilk alacağınız cevap tabii ki "konuşma yetenekleri" olacaktır. Papağanlar, yüksek bir öğrenme yeteneğine sahip oldukları için çeşitli komutları öğrenebilir ve kelime dağarcığı edinebilirler. Bu becerileri, eğitim ve tekrarlama dayalı bir sürecin sonucunda gelişir. Papağanlarla iletişim kurmak ve onlarla etkileşimde bulunmak, insanlara oldukça keyifli bir deneyim yaşatır. Papağanlar, oyunbaz hayvanlar olup kendilerini eğlendirecek oyuncaklarla ve insanlarla oynamaktan hoşlanırlar ve etraflarında olup bitenlerle ilgili dikkatli gözlem yaparlar.

Bu parçada "papağanlar" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanlarca tercih edilme sebeplerine
B) Fiziksel özelliklerine
C) Yaşam sürelerinin, türlerine göre değiştiğine
D) İnsanlarla kurdukları iletişim modeline
E) Sosyal bir canlı olduklarına

3. (I) Serotonin; kaygı gibi duyguların düzenlenmesinde rol oynayan, kişinin psikolojik durumunu olumlu yönde etkileyen bir mutluluk hormonudur. (II) Beyindeki sinir hücreleri ile vücudumuzun diğer bölgelerindeki sinirlere mesajlar taşıyan, vücut tarafından doğal olarak üretilen bir hormondur. (III) Bu hormonun, vücutta olması gerekenden daha az üretilmesinde kronik stres, beslenme bozuklukları, sindirim problemleri, kullanılan belirli ilaçlar, hareketsiz yaşam ve obezite gibi faktörler etkilidir. (IV) Serotonin değerlerinin düşük olduğu durumlarda kişide depresyon, migren, kilo alma, panik atak, uykusuzluk görülür. (V) Serotonin seviyesinin aşırı yüksek olması; kişide ajitasyona, kafa karışıklığına, uyuşmaya neden olabilir.

"Serotonin hormonu"ndan söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, kişinin kendisini iyi hissetmesini sağladığı söylenmiştir.
B) II. cümlede, sinir sistemi üzerinde yarattığı baskıya yönelik bilgi verilmiştir.
C) III. cümlede, yeterince üretilmemesinin gerekçelerinden söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, eksikliğinde ortaya çıkan belirtiler üzerinde durulmuştur.
E) V. cümlede, fazla üretilmesi durumunda yol açtığı sorunlara değinilmiştir.

4. (I) Yahya Kemal, Türk edebiyatının önde gelen "İstanbul şairleri"nden biridir. (II) Onun gözünde Türk coğrafyası, bir bakıma İstanbul'dur. (III) Yani İstanbul; tarihi, kültürü, gelenek görenekleri, dili, mimarisi gibi hususlarda Türk coğrafyasının ve Anadolu'nun her bakımdan bir özeti gibidir. (IV) Bu kuşatıcı özelliğinden olsa gerek ünlü şair, tutkuyla bağlandığı bu şehrin her şeyini eşi benzeri görülme-yen bir aşkla sevmiştir. (V) Buna karşılık Anadolu coğrafyası ve yaşamı, şiirlerinde kendine hemen hemen hiç yer bulamamıştır.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Sevgilisi gibi gördüğü İstanbul, onun şiirlerinde açık mekân, coğrafi mekân anlamında hep yer almıştır." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Atasözleri, toplumların kültürel mirası ve geleneğidir. Nesilden nesile iletilen bu sözler; yaşanmış deneyimlerin, hikâyelerin ve bilgeliğin özlü bir şekilde ifade edilmesini sağlar. Atasözleri, insanların hayatındaki farklı durumları, ilişkileri ve deneyimleri anlatarak derin bir anlam taşır. Örneğin “Sabırla diken bile güllük gülistanlık olur.” veya “Damlaya damlaya göl olur.” gibi atasözleri; süreklilik, azim ve sabrın önemini vurgular. Bu atasözleri, insanlara hayatta karşılaştıkları zorlukları aşma ve hedeflerine ulaşma konusunda ilham verir. Atasözlerinin yaşama ve insana bakan bu yönleri, onların geleceğe ve yeni kuşaklara taşınmasına öncülük eder.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Atasözlerinin dilden dile aktarılmasında insanlarla ilgili durumları ifade etmesi etkilidir.
- B) Atasözleri, belli dönemlerde farklı toplumların aynı duyguda buluşmasına aracılık etmiş sözlerdir.
- C) Atasözlerinin anlatılmak istenen mesajları öz biçimde aktarması, onları özgün kılmaktadır.
- D) Atasözlerinin kültürel değeri, anlatım ve dil değerlerinden daha önce gelmektedir.
- E) Atasözleri, toplumun ortak değerlerini yansıtarak birlik ve dayanışmanın önemini vurgular.

6. Balkonlarda saksıları sulayan eller
Lambalar yanıyor bak evlerinde sessiz
Camdan cama örülünce ışıktan teller
Siyah kalsın bırak bizim bu penceremiz

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tüm dizelerde redif vardır.
- B) 13'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- C) Görsel öğelere yer verilmiştir.
- D) Çapraz kafiye düzeniyle yazılmıştır.
- E) Tam uyağa yer verilmiştir.

7. I. Erozyon, toprak tabakasının aşınarak taşınmasına neden olduğu için toprak kaybına yol açar; bu durum da tarım alanlarının verimliliğini azaltır. Ayrıca suyun veya rüzgârın sürekli aşındırması sonucu nehir sularının derin vadiler oluşturmaya ve oadaki toprak tabakasının bu vadilere akmasına sebep olur. Bununla birlikte bitki örtüsünü aşındırarak bölgedeki ekosistem dengesini bozan erozyon, büyük sel felaketlerinin de birincil etkenlerindendir.
- II. Erozyon tehlikesi bulunan yerlerde alınacak bazı önlemler sayesinde felaketle sonuçlanacak durumların önüne geçilebilir. Bunlardan biri, bitki örtüsünün restorasyonunu sağlamaktır. Ağaçlandırma ve orman yenilenmesi gibi yöntemlerle toprak tabakasının korunması ve erozyonun azaltılması mümkün olabilir. İkinci olarak erozyon kontrolü için su yönetimi sistemleri kurulabilir.

Yukarıdaki II numaralı parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parçada anlatılanların yaşanmasının önüne geçilemeyeceği örneklerle izah edilmiştir.
- B) I. parçada dile getirilen uyarılar dikkate alınmadığında neler yaşanacağı vurgulanmıştır.
- C) I. parçada sözü edilen bir soruna çözüm önerileri getirilmiştir.
- D) I. parçada yapılan saptamanın olumlu sonuçlarının olabileceği ortaya konmuştur.
- E) I. parçada söylenenlerin doğruluğu bilimsel verilerle desteklenmiştir.

8. Nevres beni düşürdü dile arzû-yı dil
Hep çektiğim cihânda benim dil belâsıdır
(Nevres-i Kadîm)

İkinci dizedeki “dil” sözcüğü hem “gönül” hem de “söz, lisan” anlamlarına gelecek şekilde kullanılmıştır. Bu dizelerde olduğu gibi bir sözcüğün, her iki anlamını düşündürecek şekilde kullanılmasına ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) tevriye B) telmih C) kinaye
D) istiare E) mecaz

9. Sen yalnızlığın acısını bilir misin
Unutulmak bir hançer gibi saplandı mı sırtına
İçinde kıskançlığın zehirli çiçekleri açtı mı
Bütün gururunu çiğneyip
Sevdiğinin geçtiği yollarda
Bastığı toprakları eğilip öptün mü
Sen çaresizlik nedir bilir misin
Sen yokluk nedir gördün mü
Yanan başını
Duvarlara vurup parçalamak geldi mi içinden
Sen her gün bin defa öldün mü

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest şiir tarzında kaleme alınmıştır.
B) Sevgiliye duyulan sitem dile getirilmiştir.
C) Birden fazla edebî sanata yer verilmiştir.
D) Alışılmamış bağdaştırmalara yer verilmiştir.
E) Tekrarlar yoluyla anlatıma ahenk kazandırılmıştır.

10. Gökçeseki köyünün kuzeyinde iki tepe var. Bunlardan güneyde yer alan tepe üzerinde bir ören yeri bulunuyor. Ören yeri içerisinde birçok yapının izleri, bazı mimari parçalar, bol miktarda çanak çömlek parçası ile tam tepe noktasında basamaklı bir kutsal alan var. Bu tepenin kuzey etekleri ile karşısında yer alan tepenin güney yamaçlarında çok sayıda kaya mezarı; yine iki tepe arasında kalan küçük vadide bazı yapı kalıntıları ve mezarlar yer alıyor. Bazıları çok, bazıları tek odalı olan kaya mezarlarının içerisinde aslan şekilli kapaklar bulunuyor. Mezarların bazılarının üzeri düz, bazıları beşik tonoz ile örtülü. Doğrudan kayaya oyulmuş lahit mezarlar da var. Ören yeri ve mezarlık alanındaki yüzey buluntularından buranın Roma ve Bizans devirlerine ait bir ören yeri olduğu anlaşıyor.

Bu parçada aşağıdaki edebî türlerden hangisine ait özellikler ağır basmaktadır?

- A) Eleştiri
B) Anı
C) Sohbet
D) Gezi yazısı
E) Haber yazısı

11. Aşağıdakilerden hangisi ayraç içindeki kavramı örneklendirmez?

- A) Şu yirminci asrın altmış dokuzu
Milletler şahlanmış Ay'a gidiyor
Çamurlu bozkırlı yollarda
Bizim Memiş hâlâ yaya gidiyor (Taşlama)
B) Gurbet elinde çatıldım
Ana rahmine yatıldım
İbrahim'le oda atıldım
Gülistanda nara geldim (Devriye)
C) Gel Hakka olma asi
Ta gide gönlün pası
Dört kitabın manisi
Var edep öğren edep (Şathiye)
D) Koza yapraksız olmaz
Dibi topraksız olmaz
Sevda çeken kimsenin
Cebi mektupsuz olmaz (Mâni)
E) Şu dağlardan geldim geçtim
Boz bulanık suyun içtim
Ben yârimden ayrı düştüm
Mecnun'u çok, güzel dağlar (Semai)

12. I. Yunus Emre
II. Pir Sultan Abdal
III. Âşık Veysel
IV. Karacaoğlan
V. Dadaloğlu

Yukarıda verilen sanatçılardan hangileri şiirlerinde hem hece hem de aruz vezni kullanmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) Yalnız V
D) II ve III
E) IV ve V

13. ----, içerik olarak bize o dönemdeki Türk boyları, bu boyların kullandıkları Türkçe arasındaki farklılıklar ve en önemlisi de sözcükler hakkında bilgi veren geniş bir sözlüktür. Eser, yazarın yaşadığı dönemdeki Türk toplulukları ve onların dili hakkında ses, biçim, anlam ve söz varlığı konusunda bilgiler vermektedir. Araplara Türkçe öğretmek, söz varlığı, anlatım özelliği, kültürel zenginlik açısından Türkçenin Arapçadan hiç de geri kalmayan bir dil olduğunu göstermek amacıyla meydana getirilmiş olan eser, Türkçenin en önemli kültür hazinesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Atabetü'l-Hakâyık*
B) *Divanü Lügâti't-Türk*
C) *Divan-ı Hikmet*
D) *Şecere-i Türk*
E) *Kutadgu Bilig*

14. Vahdetivücut anlayışını benimseyen ----; kalender, hoş edalı, derviş gönüllü bir şairdir. Hırs ve tamah sahibi kişileri, şan ve şöhret düşkünlerini, âlim geçinen cahilleri, sahte mürşitleri eleştirmiştir. *Terkibibent* adlı eseri, onun bizzat gözlem ve tecrübelerini aktarmak bakımından önemli olduğu gibi XVI. yüzyıl toplumunun aksayan yönlerini göstermesi yönüyle de değerli bir belge niteliğindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Zâtî
B) Fuzulî
C) Hayalî
D) Bağdatlı Ruhî
E) Taşlıcalı Yahya

15. Bir nice derde düçâr olmuş iken sad eyvah
Rûzumı mâtem-i ferzend dahi kıldı siyâh

Sabr u temkîn vire bî-çâre Senîhâ Allâh
Ben nasıl aglamayam inlemeyem itmeyem âh

Erişüp emr-i İlâhî cigerim pâresine
Zehr-i kahr ekdi firâkı yüregim yâresine

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki türlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Mersiye
B) Hicviye
C) Methiye
D) Münacat
E) Naat

16. Aldı palanını vü saldı ota
Otlayarak biraz yürüdi öte

Gördi otlakda yürür öküzler
Odlu gözler ü gerlü göğüzler

Sömürüp eyle yerler otlağı
Ki çekicek kılın tamar yağı

Boynuzı bazısının ay gibi
Kiminün halka halka yay gibi

Bu beyitler aşağıdaki şairlerin hangisine ait bir eserden alınmıştır?

- A) Bakî
B) Şeyhî
C) Hayalî
D) Nefî
E) Fuzulî

17. • *Fuzulî*
• Bakî
• Nedim

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki şairlerin ortak özelliğidir?

- A) Hiç mesnevi yazmamaları
B) Gazel şairi olarak tanınmaları
C) Mahallîleşme akımının temsilcileri olmaları
D) Aynı yüzyılda yaşamaları
E) Dinî ve tasavvufi konulara yer vermemeleri

18. Aşağıdaki dizelerin hangisinde özellikle Tanzimat Dönemine özgü bir kavram yoktur?

- A) Bir ıtknâmedir insana senin kânûnun
Bildirir haddini Sultan'a senin kânunun
- B) Âmâlimiz efkârımız ikbâl-i vatandır
Serhaddimize kal'a bizim hâk-i bedendir
- C) Ne berk-i güldür o leb çiğnesem şeker sanırım
Ne goncedir o dehen koklasam şarap kokar
- D) Ne mümkün zulm ile bi-dâd ile imhâ-yı hürriyet
Çalış idrâki kaldır muktedirsın âdemiyyetten
- E) Cihan namındaki bir maktel-i âma yolum düştü
Hükûmet derler anda bir nice salhaneler gördüm

- 19. Türk edebiyatı tarihinde eski-yeni, yerli-Avrupai edebiyat tartışmalarının Batı lehine sonuçlandığı bir dönemdir. Yeni türlerde Batılı yazarların yapıtlarıyla aynı düzeyde örnekler verilmiş, Batı'dan yeni nazım şekilleri alınmıştır. Buna karşılık aruz ölçüsü kullanılmaya devam edilmiş, daha önce başlayan dilde sadeleşme çalışmaları kesintiye uğramış, dil yeniden ağırlaşmıştır. Öyle ki eski sözlüklerde bulunan fakat Arapça ve Farsçada dahi artık kullanılmayan bazı sözcük ve tamlamalara yer verilmiştir. Devrin siyasal koşullarının gereği toplumsal sorunlardan uzak durulmuş; içe dönük, bireysel konular işlenmiştir. Bu dönemde verilen yapıtlarda aşırılığa varan melankoli, içe kapanma, mutsuzluk ve karamsarlık görülür.**

Bu parçada sözü edilen edebî topluluk veya dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
- B) Servetifünun
- C) Millî Edebiyat
- D) Yedi Meşale
- E) Garip

- 20. Değerlerdeki yozlaşma nedeniyle boşluğa ve bunalıma düşen insanlığın aradığı huzur, aklın egemenliği yıkılmadan bulunamaz. Akılla sınırlanan gerçeği aşmak, bilinç dışına çıkmak gerekir. İnsanın gerçek yanının saklı olduğu bilinçaltına ulaşmak için tam bir özgürlük içinde olduğu rüya yöntemine, kimi zaman hipnotizmaya başvurmak önemli bir yoldur. Sanatı tesadüf ve otomatizmin ürünü hâline getirmek, iç dünyanın akıcı bir şekilde ortaya çıkmasını sağlar. Andre Breton'un belirttiği gibi, aklın kontrolünden kaçmak için kalemin ucuna gelenleri yazmak gerekir.**

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm
- B) Realizm
- C) Natüralizm
- D) Sembolizm
- E) Sürrealizm

- 21. Öğretmen Okulundan mezun olan Aliye, oradaki bir öğretmenin "Anadolu'da çalışınız!" telkinini dikkate alarak İstanbul'dan Anadolu'ya gelmiş idealist bir öğretmendir. "Toprağınız toprağım, eviniz evim; burası için, bu diyarın çocukları için bir ana, bir ışık olacağım ve hiçbir şeyden korkmayacağım; vallahi ve billahi!" şeklindeki yeminini asla unutmaz. Kasabada Ömer Efendi'nin evinde kalır. Ömer Efendi ve eşi Gülsüm hala, onu ölmüş kızlarının yerine koyarlar. Aliye, çocuklarda millî bilinci oluşturmak için onlara marşlar öğretip bayraklarla caddelerde dolaştırır. Bu, tabii olarak onu kuvvetli bir Kuvayimillîye taraftarı yapar.**

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada içeriğinden ve kahramanından söz edilen romanın yazarına ait bir eser değildir?

- A) Millî Savaş Hikâyeleri
- B) Maske ve Ruh
- C) Handan
- D) Sinekli Bakkal
- E) Türk'ün Ateşle İmtihanı

22. Edebiyatı düşüncelerini aktarmada bir araç olarak
I
gören Mehmet Emin Yurdakul, bütün şiirlerini hece
ölçüsüyle yazmıştır. Üçer, altışar, sekizer dizeden
II III
oluşan nazım birimlerini kullanan şair, Servetifünun
Dönemi'nde yayımladığı ilk şiir kitabı Altın Işık'la geniş
IV
bir yankı uyandırmıştır. Ardından peş peşe yayımladığı
Türk Sazı, Ey Türk Uyan, Tan Sesleri gibi eserleriyle Millî
V
Edebiyat'ın önemli temsilcileri arasında görülmüştür.

Bu parçada altı çizili bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Cumhuriyet Dönemi'nin "mistik şairi" olarak ün kazanmıştır. Şiirlerinde "korku" teması bir leitmotif gibi sürekli tekrar eder. Bireysel ve duygusal nitelikli ilk dönem şiirlerinde ruhsal çalkantılarını yansıtmıştır. Örümcek Ağı ve Kaldırımlar adlı kitapları bu yıllarda yazdıkları şiirlerden oluşur. 1940'lı yıllardan sonra dinî-mistik bir anlayışı benimsemiştir. Şiir tekniğine oldukça hâkim olan, dili başarılı bir şekilde kullanan şair; tekke şiirinden etkilenecek yazdığı şiirlerini modern Fransız şiirinin ölçütleriyle buluşturmuştur. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında hem fikir ve aksiyon adamı hem de kalemi güçlü bir isim olarak öne çıkmıştır.

Bu parçada sözü edilen şair, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Zarifoğlu
B) Âsaf Halet Çelebi
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

24. Yazı hayatına şiirle başlamış, sonradan oyun yazarlığına ağırlık vermiştir. 1959'da *Sinema Tiyatro* dergisinin açtığı tek perdelik oyun yazma yarışmasına katılmış, konusunu mitolojiden aldığı *Midas'ın Kulakları* adlı oyunuyla birinciliğe layık görülmüştür. Tiyatro eserlerinde çok çeşitli konuları başarılı bir şekilde işlemiş, Türk tiyatrosunun gelişmesine ciddi katkılarda bulunmuştur. Oyunlarında Türk tarihine, Türk destanlarına, Yunan mitolojisine, Anadolu mitolojisine yer vermiş; Yunan tragedyalarının tekniklerinden yararlanmıştır. Köy hayatını anlatan oyunlar yazmış, oyunlarında dil ve üsluba önem vermiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güngör Dilmen
B) Turgut Özakman
C) Nezihe Meriç
D) Refik Erduran
E) Recep Bilginer

25. MÖ 2375'te uygulamaya konulan Urkagina Kanunları, MÖ 336'da Büyük İskenderin tahta çıkış tarihinden sayıca büyüktür ve daha eski bir zamanda gerçekleşmiştir. MS 1040'ta yapılan Dandanakan Savaşı, 1789'da gerçekleşen Fransız İhtilali'nden sayıca küçüktür ve daha eski bir zamanda gerçekleşmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) MÖ iki tarihten sayısal değeri büyük olan daha eski bir tarihî gösterir.
B) MÖ meydana gelen iki olay arasındaki zaman farkını bulmak için bu iki tarihî toplamak gerekir.
C) MS meydana gelen iki olay arasındaki farkı bulmak için büyük rakamdan küçük olanın çıkarılması gerekir.
D) MÖ bir olayla MS meydana gelen bir olay arasındaki zaman farkını bulmak için toplama işlemi yapmak gerekir.
E) MÖ sayısal değeri küçük olan, MS'de ise sayısal değeri büyük olan günümüze daha yakın bir olayı gösterir.

26. Çinliler, 751 yılında Müslüman Araplara karşı yaptıkları Talas Savaşı'nda yenilerek Doğu Türkistan'dan çekilmek zorunda kalmışlardır.

Bu durum aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin Orta Asya'daki etkinliğini artırmıştır?

- A) Asya Hunları
B) Kök Türkler
C) Uygurlar
D) Peçenekler
E) Gazneliler

27. İslam sanatının en görkemli örneği olan Elhamra Sarayı ile estetik değeri yüksek eserler veren İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emeviler
B) Abbasiler
C) Memlûklular
D) Endülüs Emevileri
E) Ben-i Ahmer Devleti

28. Yıldırım Bayezid Dönemi'nde Dulkadiroğullarına ait Malatya, Besni, Elbistan ve Darende alınmış, Osmanlı Devleti'nin sınırları doğuda Fırat Nehri'ne kadar genişlemiştir.

Bu gelişmelerin Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki kazanımlardan hangisini sağladığı savunulamaz?

- A) Ülke sınırlarını genişletme
B) Anadolu Türk birliğini büyük oranda sağlama
C) Yeni vergi alanlarına sahip olma
D) Memlûklular ile iyi ilişkiler kurma
E) Askeri ve siyasi etkinliğini artırma

29. Abbasî Halifesi'nin Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey'e, "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" ünvanını vermesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büveyhîlerin Bağdat'taki hâkimiyetlerine son vermesi
B) Gazneli Mesud'u Dandanakan Savaşı'nda yenmesi
C) Bizans ordusunu Pasinler Savaşı'nda yenmesi
D) Karahanlılara karşı başarı sağlaması
E) Ani Kalesi'ni fethetmesi

30. Bazı tarihçiler tarafından "Uzun süre tahtta kalsa ikinci bir Fatih olurdu." şeklinde nitelendirilen ve Şair Nefi'nin;

Bir şah-ı alıšan iken şah-ı cihana kıydılar.
Gayretli, genç aslan iken şah-ı cihana kıydılar.

dizeleriyle anlattığı Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Selim
B) III. Mehmet
C) IV. Murat
D) I. Ahmet
E) II. Osman

31. Mustafa Kemal, İstanbul Hükûmeti'nin çağrısıyla 13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in, İstanbul'da kaldığı süre boyunca yaptığı çalışmalardan biri değildir?

- A) Padişah ile görüşme
B) Müdafai Hukuk Grubu'nu kurma
C) Yeni kurulacak olan hükûmette görev almaya çalışma
D) Fethi Bey ile "Minber" adında bir gazete çıkarma
E) Devlet adamları ve asker arkadaşlarıyla toplantılar yapma

32. Kapitülasyon; Hristiyan devletlere dostluk ve sadakat sözü vermeleri şartıyla Osmanlı topraklarında ticari faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla verilen ayrıcalıklardır.

Kapitülasyonlar, Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilmiştir?

- A) İmtiyaz-ı Mahsusa
B) Hattihümayun
C) Amannâme
D) Fetihnâme
E) Cülus bahşişi

33. "Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan bazı inkılaplar ile uluslararası ekonomik ilişkilerde de uyum yakalanmıştır." ifadesini kullanan bir tarihçi;

- I. ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değiştirilmesi,
II. hafta tatilinin Cuma'dan Pazar'a alınması,
III. miladi takvimin kullanılmaya başlanması

inkılaplarından hangilerini örnek gösterebilir?

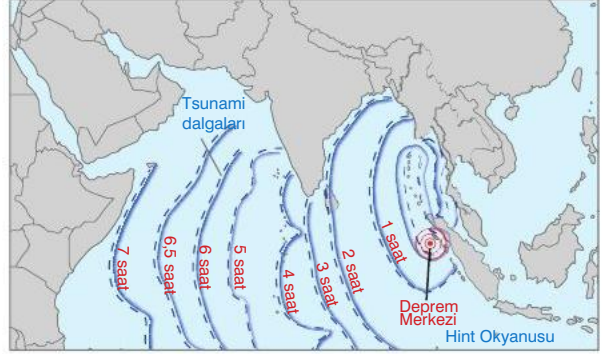
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

34. 1930'lu yıllarda Almanya'da Hitler'in, İtalya'da Mussolini'nin güç kazanması ve saldırgan politikalar izlemesi Türkiye'yi ve dünya siyasetini etkilemiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu etkiden söz edilemez?

- A) Sadabat Paktı'nın kurulması
B) Hatay'ın Türkiye'ye katılması
C) Musul sorununun çözülmesi
D) Balkan Antantı'nın oluşturulması
E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması

35. Aşağıdaki haritada Endonezya'nın Hint Okyanusu'na bakan kıyılarında yaşanan 9,1 büyüklüğündeki depremin konumu ve yol açtığı tsunami dalgaları gösterilmiştir.

Haritaya göre,

- I. Hindistan,
II. Somali,
III. Filipinler,
IV. İran

kıyılarından hangilerinin tsunamiden daha fazla etkilendiği söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

36. Brezilya'daki Sao Paulo, Meksika'daki Mexico City ve Hindistan'daki Mumbai şehirlerinde kaçak yapılaşma, trafik yoğunluğu ve yoksulluğun giderek arttığı, şehirlerde yaşayanlar arasındaki gelir farkının ciddi boyutlara ulaştığı tespit edilmiştir.

Şehirlerde gözlenen bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konut fiyatlarının aşırı yükselmesi
B) Nüfusun fazla olmasına bağlı olarak iş gücünün ucuz olması
C) Altyapı, sağlık, eğitim ve barınma hizmetlerinin yetersiz kalması
D) Ekonomik nedenlerle kırsal kesimlerden göç alma hızının çok yüksek olması
E) Son yıllarda salgın hastalıklar nedeniyle ekonomik faaliyetlerin bir kısmının kesintiye uğraması

37. Türkiye'nin coğrafi konumu nedeniyle ülkeler arasında gerçekleşen ticarette Türkiye'nin ulaşım sistemleri kullanılmakta ve ülke gelirlerinde artış sağlanmaktadır.

Buna göre ulaşım sektörüyle ilgili,

- I. petrol ve doğal gaz taşımacılığı için büyük boru hattı projelerinin hayata geçirilmesi,
- II. İstanbul Boğazı'ndan kara yolu ile geçişi sağlayan köprülerin sayısının artması,
- III. büyük şehirlerde metro ve banliyö gibi raylı sistemlerin yaygınlaşması,
- IV. demir yollarında yüksek hızlı tren hatlarının sayısının artırılması

gelişmelerinden hangileri, ülkeler arasındaki ticarete daha fazla katkı sağlamaktadır?

- A) I ve II B) Yalnız IV C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve III

38. Küresel ısınma, Panama Kanalı'na su sağlayan gölde kuraklığa neden olunca, kanal yönetimi bölgeden geçen gemi sayısını azaltma kararı almıştır. Dünya ticaretinin yaklaşık % 6'sının gerçekleştiği Panama Kanalı'nda gemi trafiğinin aksaması, iklim değişikliğinin ticaret yollarının rotasını değiştirebileceğini ortaya koymuştur.

Bu öngörüye göre yakın bir gelecekte haritada gösterilen rota kullanılmaya başlandığında, aşağıdaki su yollarından hangisinin öneminin artacağı savunulabilir?

- A) Bering Boğazı B) Korint Kanalı
C) Kiel Kanalı D) Malakka Boğazı
E) Macellan Boğazı

39. • Kore Savaşı'nda kazandığı başarılar sayesinde 1952 yılında NATO'ya üye olmuştur.

Kuruluşunda aktif rol aldığı Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın sekreteryasına ev sahipliği yapmaktadır.

Gelişen Sekiz Ülke (D-8) çerçevesinde üye ülkeler arasında sanayi, sağlık ve çevre alanındaki iş birliği çalışmalarını koordine etmekle görevlidir.

Uluslararası kuruluşlara üyeliği ile ilgili bazı bilgileri verilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya B) Türkiye C) İran
D) Azerbaycan E) Bulgaristan

40. Asit yağışları, sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin su buharı ile birleşerek aside dönüşmesi ve bu asidin yağmur veya kar olarak yeryüzüne düşmesi ile oluşur.

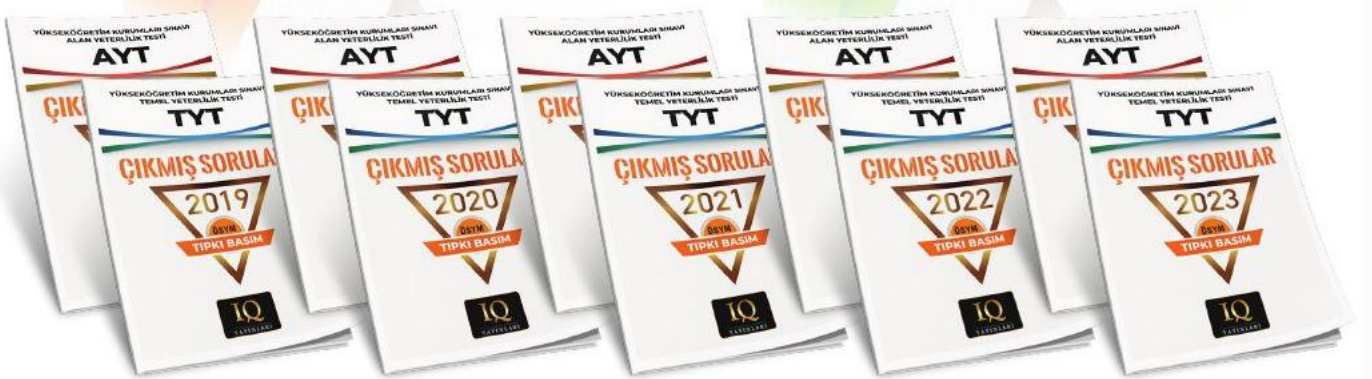
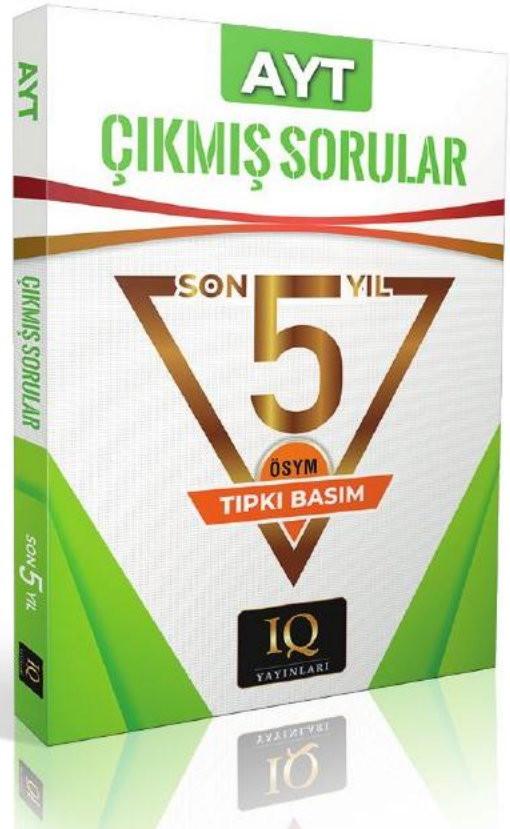
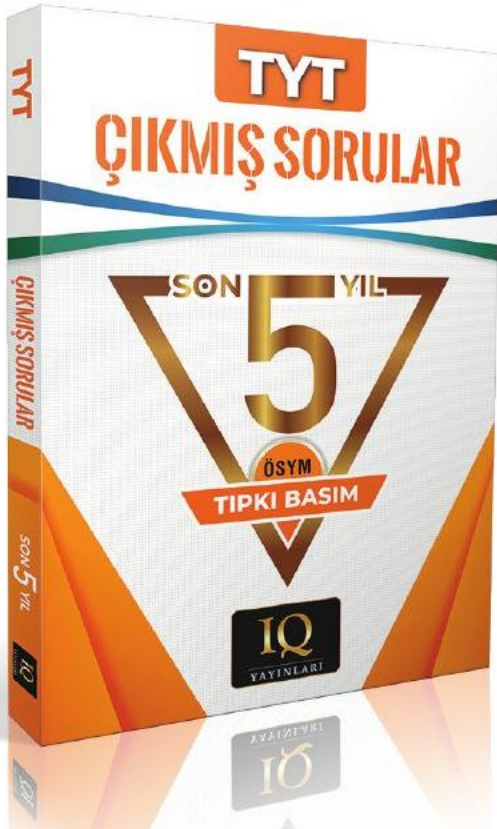
Aşağıdakilerden hangisi bu yağışların etkilerinden biri değildir?

- A) Solunum yolu hastalıklarının artması
B) Meteorolojik kökenli afetlerin sıklığının artması
C) Tatlı su kaynaklarının bozulması
D) Tarımsal üretimin olumsuz etkilenmesi
E) Toprağın yapısının değişmesi

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER 1

6. DENEME / ORTA DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 6 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Söz Öbeklerinin Anlamı	☐	☐
2.	Cümlede Anlam	☐	☐
3.	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle	☐	☐
4.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
5.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
6.	Şiir	☐	☐
7.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
8.	Şiirin Anlamsal Özellikleri	☐	☐
9.	Söz Sanatları	☐	☐
10.	Roman Hikâyede Anlatma Teknikleri	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı	☐	☐
12.	Tekke Edebiyatı	☐	☐
13.	İslamiyetin Kabulünden Önceki Dönem Türk Şiiri	☐	☐
14.	Divan Şairleri	☐	☐
15.	Divan Şairleri	☐	☐
16.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı Şiiri	☐	☐
18.	Tanzimat Dönemi Romanı	☐	☐
19.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
20.	Servetifünun Döneminde Şiir	☐	☐
21.	Edebiyat Akımları	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Şiiri	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
25.	XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	☐	☐
26.	Tarımdan Ticarete Ekonomi	☐	☐
27.	İnsanlığın Hafızası Tarih	☐	☐
28.	İslam Dünyası Liderliği	☐	☐
29.	Osmanlı Sosyo-Ekonomik Yapısında Değişiklikler	☐	☐
30.	İslamiyet Yayılıyor	☐	☐
31.	Kavimler Göçü ve Avrupa Hunları	☐	☐
32.	Atatürk İlkeleri	☐	☐
33.	Büyük Millet Meclisinin Açılması	☐	☐
34.	Millî Mücadelede Batı Cephesi	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Türkiye'nin Bölgesel Kalkınma Projeleri	☐	☐
37.	Türkiye'de Madenler ve Enerji Kaynakları	☐	☐
38.	Türkiye'nin Turizm Potansiyeli ve Politikaları	☐	☐
39.	Ülkelerin Tarım - Ekonomi İlişkisi	☐	☐
40.	Çevre Sorunları ve Türleri	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Köyü konu alan yazarlar, aynı kaynaktan yetişmiştir ancak onlardan hiçbirinin üslubu diğerine benzemez. Talip Apaydın, Anadolu insanı gibi yalın anlatımıyla; Orhan Kemal, diyaloglara dayanan akıcı ve vurucu anlatımıyla; Fakir Baykurt, insanımızı konuşturmada gösterdiği beceriyle; Yaşar Kemal, olayların derinliğindeki “şiir”i yakalama çabasıyla yazın toprağında kendi yurdunu tutmuştur.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen yazarlarla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalıcı yapıtlar kaleme aldıkları
B) Edebiyatın belli alanlarında öne çıktıkları
C) Edebiyat alanında özgün bir tarz oluşturdıkları
D) Okurlar üzerinde derin izler bıraktıkları
E) Farklı üsluplarıyla edebî mirası zenginleştirdikleri

2. (I) İlk bakışta görünüşü bir atı andıran okapilerin arka kısmında zebalarda olduğu gibi siyah ve beyaz çizgiler vardır. (II) Erkeklerin iki kısa boynuzu bulunurken erkeklerden biraz daha büyük olan dişi okapilerin boynuzu yoktur. (III) Okapilerin yaşadığı tek yer Kongo Cumhuriyeti’nin kuzeyinde ve doğusunda bulunan büyük tropik yağmur ormanlarıdır. (IV) Geceleri dinlenip gündüzleri ormanlık alanlarda dolaşan bu canlılar ot, mantar ve meyve yiyerek hayatlarını devam ettirir. (V) Tek başına dolaşan bu canlıların nadiren ufak bir sürü hâlinde dolaştıklarına ve bir arada bulunduklarına rastlanmıştır.

“Okapiler”den söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, başka canlılara benzediklerinden söz edilmiştir.
B) II. cümlede, cinsiyetlerine göre farklılık gösteren bir özelliğine değinilmiştir.
C) III. cümlede, dünyaya hangi bölgeden yayıldıkları açıklanmıştır.
D) IV. cümlede, günü nasıl geçirdikleri ve beslenme kaynakları ile ilgili bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede, genellikle yaşamlarını yalnız sürdürdükleri söylenmiştir.

3. (I) Özlü sözler olan deyimler, yoğun anlatımı sayesinde uzunca bir metinle anlatılacak bir durumu birkaç kelimeyle anlatır. (II) Dolayısıyla deyimler, dilimizin zenginliğini ve ifade gücünü artıran önemli bir dil ögesidir. (III) Sıkça kullanılan ve genellikle günlük konuşma dilinde rastlanan deyimler; duygu, düşünce ve durumları kısaca ifade edebilmemizi sağlar. (IV) Bu nedenle deyimler, iletişimde anlatımı renklendiren ve hızlandıran etkili araçlardır. (V) Deyimler, genellikle toplumun kültürel ve tarihî birikimlerini yansıtır ve zaman içinde değişmezler. (VI) Uzunca bir metinde ayrıntılı bir şekilde anlatılması gereken bir konuyu, deyimler sayesinde daha öz ve etkili bir şekilde ifade etmek mümkün olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. İncir ağaçları kuraklık ve sıcaklık gibi zorlu iklim koşullarına dayanıklıdır, bu da farklı coğrafyalarda kolaylıkla yetiştirilebilmelerini sağlar. Ayrıca, incir ağaçları düşük bakım gereksinimine sahiptir; sulama ihtiyacı minimum seviyededir ve genellikle hastalıklara karşı dirençlidir. Bu durum, çiftçilere düşük maliyetli bir tarım seçeneği sunar. Hem taze hem de kurutulularak pazarlanabilen incir, meyve üreticilerine çeşitli satış kanalları ve gelir kaynakları sağlar. İncirin içeriğindeki lif, vitamin ve mineral zenginliği, tüketiciler arasında sağlıklı beslenmeye yönelik bir tercih oluşturur; bu da talebin artmasına katkıda bulunur.

Bu parçanın yazılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İncir yetiştiriciliğinin tercih edilme sebeplerini belirtmek
B) İncir ağaçlarının sürdürülebilir tarım uygulamalarına katkıda bulunduğunu göstermek
C) İncirin yetişmesinde ideal koşullara sahip toprakta başka ürünlerin de yetiştirilebildiğini anlatmak
D) İncir ağaçlarının, erozyon kontrolü ve toprak stabilizasyonunda etkili rol oynadığını ispatlamak
E) İncir yetiştiriciliğinin modern tarım teknikleri kullanılmadan yapılmaması gerektiğini savunmak

5. Peride Celal'in kalemiyle ilk kez *Deli Aşk* romanıyla tanışmıştım. Sonra bir sahafta görüp aldığım *Sönen Alev* romanını okudum. Aradaki uçurum şaşırtıcıydı. Bir yazarın kullandığı dil, kurguladığı karakterlerin inandırıcılığı ya da gerçekçiliği zamanla değişebilirdi elbette ama Peride Celal'de bu durum oldukça dikkat çekiciydi. Sonradan öğrendim ki onun romancılığı kendi içinde farklılık gösteriyor. 1949'a kadar geçimini sağlayabilmek için romanlar yazıyor ve pembe romanlar yazarı olarak tanınıyor. O tarihten sonra güçlü eserler veriyor. Kendisi de *Sönen Alev* romanıyla başlayan ve 1949'a kadar yazdığı romanların çok yüzeysel olduğunu, eline aldığı okuyamadığını itiraf ediyor.

Bu parçada yazar, Peride Celal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Romanları arasında teknik açıdan büyük farkların olduğuna
B) Romanlarının sanatsal açıdan iki döneme ayrıldığına
C) Yaşamının bir döneminde romanı bir kazanç kapısı olarak gördüğüne
D) Edebiyat dünyasındaki asıl ününü başlangıçtaki romanlarıyla kazandığına
E) İlk dönem romanlarının edebî derinlikten yoksun olduğuna

6. Geniş, siyah gölgesi hayatımı kaplayan
Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık
Kalp çarpıntılarıyla günleri hesaplayan
Bir benim, benim olan bir masaldır yalnızlık

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Tam kafiye kullanılmıştır.
B) 14'lü hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Pastoral nitelikler taşır.
D) Somutlamaya yer verilmiştir.
E) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.

7. *Türkçe "Off"* yayımlandığında benim çoğu ödüllü beş öykü kitabım ve çocuk kitaplarım vardı. *Türkçe "Off"* onları gölgede bırakınca çok kişi dilci yönümle tanıdı beni. Oysa edebiyat ve dil her ne kadar iç içe geçmiş olsa da iki ayrı, bağımsız alandır ve ben dilci olduğum kadar edebiyatçıyım. Ne yazık ki bu yönüm görmezden gelindi. Bu kitap aslında bir anlamda dilciliğimle edebiyatçılığımı birleştiriyor. Türkçeye karşı itina gösterilmesini sağlamak için otuz yıla yakındır verdiğim emeğin, yalnız Türkçeye değil, bütün dillere gösterilmesi gerektiğini söylemeye çalıştım bu kitapla. Çünkü diline gösterilen saygı, doğrudan insana gösterilmiş saygıdır. Ayrıca kimsenin kendi dilini baş tacı edip başka dilleri küçümseme gibi bir lüksü yok.

Bu şekilde konuşan yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dilin kullanımına özen gösterilmesi gerektiğini savunduğu
B) Edebiyatın farklı türlerinde eserler verdiği
C) Belli bir edebî kimlikle tanınmaktan rahatsızlık duyduğu
D) Toplumların edebiyatın yol göstericiliğinde gelişeceğini ön gördüğü
E) Her dilin kendi içinde güzellikler barındırdığına inandığı

8. **Aşağıdaki beyitlerin hangisi ayraç içinde verilen ifadeyi örneklemez?**

- A) Tekmîl-i kusûr etmedir âyîn-i muhabbet
Noksana nazar eyleyen ahbab değildir
(Bâşkasının eksiklerini görmeme)
B) Derde dermân olagör nabza göre şerbet ver
Tavr-ı üslûb-ı hakîm üzre halâvet bulasın
(Birinin hoşuna gidecek şekilde hareket etme)
C) Konuktan kaçma nice vâfir olsa
Konuğa izzet eyle eğer kâfir olsa
(Misafirperver olma)
D) Öğünme olur olmaz yerde yoldaş
Ki beğenmediğin yumruk yarar baş
(Alçak gönüllü olma)
E) Derdini terk eylemez her kim bilirse kıymetin
Hangi ahmaktır o ki derdi koyup derman alır
(Zorluklar karşısında yılmama)

9. Gündüz, uzaklaşan ne varsa bizden
Göz, gece bir adım ilerde sanır
Güneşten gizlenen inci yıldızlar
Şimdi bir sır gibi çıkar meydana

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yoktur?

- A) Hüsnütalil
B) Mecazımürsel
C) Tezat
D) Teşbih
E) İrsalimesel

10. “Evlenirsem ne yaparım?” demiş, uyuyakalmıştı. Onu uykusundan o zamana kadar yazıhaneye girmemiş bir böcek uyandırdı. Bu bir eşek arısı idi. Küçük yazıhanenin içinde büyük bir tayyare gürültüsü duymuştu. Çıkacak delik arayan arı, oradan oraya uçuyordu. Onu mahmur gözleriyle takipten yorulan bizimki, arıdan iki milyon beş yüz yetmiş bin defa büyük olduğu hâlde elini bile oynatamayışını hayra yormadı. Hemen “evlenirsem ne yaparım” fikri tekrar kafasına çömeliverdi. Tam yirmi sekiz gün düşündü. Yirmi dokuzuncu gün işin içinden düşünmekle çıkamayacağını anlamıştı. Evlenince ne yapacağını tecrübeye koyuldu. Netice kötü çıktı. Evlenince terliklerini bile giyemeyeceğini anlamıştı. Şişman vücudundaki yağlı sular iki ayda eriyip gitmişti. Tam on yedi kilo kaybetmişti. Üzüntüsünü kasabanın her zengin evine baba dostu olarak da sokulan bir doktora açtı.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâkim bakış açısının kullanıldığı
B) Yalın bir anlatımla oluşturulduğu
C) Durum hikâyesine özgü nitelikler taşıdığı
D) Kahramanın kaygılarından söz edildiği
E) Özetleme tekniğine başvurulduğu

11. Halk şairleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Koçaklama nazım biçimindeki şiirleriyle tanınan Karacaoğlu, şiirlerinde aşk, doğa ve savaş temalarını işlemiştir.
B) Aruzla yazdığı şiirlerinde ağır ve süslü bir dil kullanan Bayburtlu Zihni'nin *Sergüzeştname* adlı eseri vardır.
C) Kağızmanlı Hıfzı, ağıt türüyle özdeşleşecek ölçüde bu türde başarılı ürünler ortaya koymuştur.
D) Âşıklar arasında aruzla şiir yazma geleneğini başlatan Âşık Ömer, *Şairname* adlı şiirinde yüz kadar âşıktan söz etmiştir.
E) Hayatı etrafında oluşan Ercişli Emrah ile Selvihan Hikâyesi ile tanınan 17. yüzyıl halk şairi Ercişli Emrah, şiirlerini sadece hece ölçüsüyle söylemiştir.

12. Ol nutkunu izhar etmezden Allah
Kâf ü nun tahtında Sultan idim ben
Kurulmadan yer gök dünya ü asuman
Sarayı mahfuzda mihman idim ben

Yok iken âlemde ins ü cin heman
La mekân burcunda ederdim cevlan
Görününce ol bahr-i umman
Sefine-i aşkda kaptan idim ben

Cihan derya idi yok idi zemin
Ben idim bu babda bende vü kemin
El-aman deyince Cibril-i Emin
Kudret kandilinde pinhan idim ben

Bu dizeler aşağıdakilerden hangisini örneklendirir?

- A) Şathiye
B) Devriye
C) Nutuk
D) İlahi
E) Naat

13. ----, *Bozkurt Destanı*'nin ana çizgileri üzerine kurulmuş olup onun genişletilmiş biçimidir, diyebiliriz. Daha doğrusu *Bozkurt Destanı* ile kaynağını belirleyen Türk soyunun, gelişip güçlenmesi, yayılış ve büyüüş dönemleri anlatılmıştır. Bu destanın ana motiflerinden biri, "demircilik"tir. Destanda bir demirci, dağda demir madeni bulur ve Türkler bu demir madenini eriterek Bozkurt'un önderliğinde buradan çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Türeyiş Destanı*
B) *Şu Destanı*
C) *Ergenekon Destanı*
D) *Göç Destanı*
E) *Oğuz Kağan Destanı*

14.

I	II
I. Şeyhî	• Şem ü Pervane
II. Ahmedî	• Harnâme
III. Şeyh Galip	• Hüsn ü Aşk
IV. Nâbî	
V. Zâtî	

Yukarıda I. gruptaki sanatçılar, II. grupta verilen mesnevilerle eşleştirildiğinde hangi ikisi dışarıda kalır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

15. O, Türk şiir dilinin geçirdiği tecrübeleri ve kazandığı ifade kabiliyetini en iyi fark eden şairlerin başında gelir. Nüktedan, hoşsohbet, neşeli ve rint meşrep bir karaktere sahip olan şair, bir türlü erişemediği şeyhülislamlık bir tarafa bırakılırsa daha gençlik çağından itibaren hep el üstünde tutulmuştur. Kanûnî'nin saltanatı sırasında çağının en büyük şairi sayılarak kendisine layık görülen "Şairler Sultanı" ünvanını asırlar boyunca korumuştur. Kendi çağında ve sonraki yüzyıllarda nazireler yazılan şiirlerinin söyleyiş tarzında yenilik yapmış, imale ve zihaf denen dil kusurlarını en aza indirmiştir.

Bu parçada sözü edilen şair, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fuzulî B) Zâtî
C) Bakî D) Bağdatlı Ruhî
E) Taşlıcalı Yahya

16. Beş beyitten oluşan bir gazele ait dört beytin şiirdeki sıralanışı şu şekildedir:

- I. Cân u dil bahs-i kitâb-ı aşkda bülbülleri
Goncaveş söyletmeyüp dem-beste vü deng itdiler
- II. Kıldı mürgân-ı çemen kadd-i nihâl-i servi ham
Mutrib-i bezm-i bahâra gûyiyâ çeng itdiler
- III. Dil derûn-ı sînede la'lûnle kıldı bahs-i aşk
Birbiriyle iki bülbül gûyiyâ ceng itdiler
- IV. Ruhların medhin ser-âgâz itdi Bâkî bâgda
Düşdiler hep yanına bülbüller âheng itdiler

Beyitlerin şiirde yer alma sırası dikkate alındığında

Gönlin alup goncaveş âl ile dil-teng itdiler
Bülbül-i şûrdeye güller aceb reng itdiler

beytinin yeri, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak belirtilmiştir?

- A) IV. beyitten sonra gelmelidir.
B) III. beyitten önce gelmelidir.
C) I. beyitten sonra gelmelidir.
D) I. beyitten önce gelmelidir.
E) II. beyitten sonra gelmelidir.

17. Bindi Burâk'a leyle-i İsrâ'da berkvâr
Bir anda etdi Mescid-i Aksâ'ya rihleti

Şevk-i likâ-yı Hazret ile eyleyip urûc
Ol bezmgâh-ı kurb-i İlâh idi niyyeti

Refref-süvâr oldu yolunda habîb-i Hak
Seyretti lâ-mekâna kadar râh-ı vahdeti

Kavs-i şerîfe hâzır olup kudsiyân ile
Ervâh-ı enbiyâ-yı kirâmın cemâati

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki türlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Münacat B) Hicviye
C) Methiye D) Miraciye
E) Mersiye

18. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde sosyal yaşam, dönemin edebiyat türlerine yansır. Bunlardan biri de köle ticareti ve esarettir. Tanzimat Dönemi hikâye ve romanlarında sosyal yaşamın bir gerçeği olan esaret izleğinin ön planda olduğu anlatıların başında ---- *Müşahadat, Felâtn Bey ile Râkım Efendi*; ---- *İntibah*, ---- *Sergüzeşt* ve ---- *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* eserlerini sayabiliriz. Bu eserlerde trajik sonlarla ve ibret verici öykülerle okura mesaj da verilmiş olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Namık Kemal'in
B) Şemsettin Sami'nin
C) Sami Paşazade Sezai'nin
D) Ahmet Mithat Efendi'nin
E) Recaizade Mahmut Ekrem'in

19. 1916 yılından sonra ülke gerçekleri karşısında realizme yönelen sanatçı, içinde bulunduğu toplumu ve sorunları görüp eserlerine bu yönde şekil vermeye başlamıştır. Bu tarihten itibaren "Sanat, toplum içindir." anlayışını benimseyen sanatçı, hikâyelerini *Servet-i Fünun*, *İkdam* ve *Dergâh*'ta yayımlamıştır. Millet ve memleket davalarını önceleyen *Rahmet* ve *Millî Savaş Hikâyeleri* adlı hikâye kitaplarını kaleme almıştır. Türkçülük akımının yaygınlık kazandığı devrede *Yeni Mecmua*'da yazmaya başlayan sanatçı, mütareke sırasında Anadolu'ya geçmiş; Halide Edip ile *İzmir'den Bursa'ya* adlı eseri yayımlamıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aka Gündüz
B) Refik Halit Karay
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Ömer Seyfettin

20. **Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki dizelerden hangisinin Servetifünun şiiri anlayışıyla yazıldığı söylenebilir?**

- A) Ey gizli kebuterlerin âheste sürüdü
Ey mirvaha-i lâne-i mürgân
Ey bâd-ı hırâmân
Âfâka inince gecenin sütün-i dûdu
Başlarsın ufuktan seyelâna
Bâlîn-i cihâna
- B) Hemen bir feyz-i bâkî terk eder bir zevk-i fânîye
Hayatın kadrini âli bilenler, hüsn-i şöhretten
Nedendir halkta tul-i hayata bunca râğbetler
Nedir insana bilmem menfaat hıfz-ı emanetten
- C) Âdem, ona derler ki garazdan ola sâlim
Nefsinde dahî eyleye icrâ-yı adâlet
İnsan ona derler ki kinden uzak durur
Kendi benliği için bile adaletli davranır
Sâdık görünür kisvede erbâb-ı hıyânet
Mürşid sanılır vehlede ashâb-ı dalâlet
- D) Cümlemizin validemizdir vatan
Herkesi lutfuyla odur besleyen
Bastı adu göğsüne biz sağ iken
Arş yığıtlar, vatan imdadına
- E) Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan
Gecenin bitmeye yüz tuttuğu andan beridir
Duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir

21. ---- Aydınlanma Dönemi'yle kendini gösteren, aklın yerine duyguyu koyan bir akımdır. Bu akımda içgüdüler ve lirizm yüceltilir. Şiirde hak, hürriyet, başkaldırı gibi temalar öne çıkarken romanda millî tarih ve din, yeniden önem kazanır. ---- akımında ise görünen gerçek olduğu gibi tasvir edilir. Şair, gerçeği gizlemek ya da yüceltmek gibi bir amaç taşımaz. Şairler, doğayı objektif bir biçimde yansıtır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Sürrealizm - Dadaizm
B) Romantizm - Parnasizm
C) Klasisizm - Sembolizm
D) Romantizm - Sembolizm
E) Empresyonizm - Ekspresyonizm

22. ---- ilk şiirlerini yayımlamaya başladığı günlerde Fecriati şairleri eserlerini veriyor, Avrupa'dan dönen ve mısraları, beyitleri dillerde dolaşan Yahya Kemal de bir başka şiir anlayışının savunuculuğunu yapıyordu. 1918'de yayımladığı ilk şiir kitabı *Şarkın Sultanları*'nda bu anlayışlardan etkilendiği görülür. Ama daha sonra Millî Edebiyat'ın etkisinde kalan şair, memleket meselelerini merkeze alan sade ve gerçekçi şiirler yazar. Sanat anlayışı bu ülkenin öz suyu ile besler. Halk dilini, folklor malzemesini yeni değerlendirmelere tâbi tutar. Bu durumu, "Sanat" adlı şiirinde Batı sanatları ile Anadolu arasında ve Batı sanatının hayranları ile Anadolu'yu yeni bir ilham kaynağı olarak değerlendirenler arasında bir karşılaştırma yaparak ortaya koyar. Onun bir cephesi de mizah yazarlığıdır. Çeşitli gazete ve dergilerde Çamdeviren, Deli Ozan takma adlarıyla mizahi şiirler yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Ziya Gökalp
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Yusuf Ziya Ortaç
- E) Halit Fahri Ozansoy

23. Şiir, hikâye, roman, deneme gibi türlerde verdiği yapıtlarında rüya, zaman, bilinçaltı, musiki gibi konulara derin bir felsefe, tarih ve psikoloji bilgisi açısından bakar. Bir müzik makamı olan "mahur", bir romanına ad olur. Roman başka bir zamanda yaşayan, geleceğe değil de geçmişe ve hatıralara yönelen Behçet Bey'in hikâyesi olarak başlayıp onun hayatına giren insanların hikâyeleriyle genişler. Şiiriyle romanı arasında bir yerde duran, hikâyelerinde ise modernleşme, siyaset gibi sosyal problemlere temas etmekle birlikte daha çok, bireyi ilgilendiren konulara ağırlık verir.

Bu parçada sözü edilen yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sait Faik Abasıyanık
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Ahmet Hamdi Tanpınar
- D) Abdülhak Şinasi Hisar
- E) Memduh Şevket Esendal

24. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içindeki sanatçıyla ilişkilendirilemez?

- A) *Azap Toprakları, Ak Topraklar, Tutsak, Çiçekler Büyür* adlı romanlarında Batı Trakya Türklerine yapılan baskıları dile getirmiştir. (Emine Işınsoy)
- B) Yabancı malların Osmanlı ekonomisi üzerindeki yıkıcı etkilerini anlattığı *Çıkrıklar Durunca* adlı romanı en başarılı eserleri arasındadır. (Sadri Ertem)
- C) *Babaevi, Avare Yıllar, Cemile, Dünya Evi, Arkadaş Islıkları* adlı romanlarında çocukluk ve ilk gençlik anılarından yararlanmış. (Yaşar Kemal)
- D) Millî Mücadele yıllarında Kuvayımiliye hareketi ve halkın işgal kuvvetlerine direnişini konu alan *Küçük Ağa* romanıyla dikkatleri üzerine çekmiştir. (Türk Buğra)
- E) *Anayurt Otel'i*nde yaşamda mutsuz olan taşralı bir otel kâtibinin yaşadığı bunalımı ve yalnızlığını ele almıştır. (Yusuf Atılğan)

25. II. Meşrutiyet Dönemi'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, bu dönemin "Cumhuriyet Dönemi"nin laboratuvarı olarak kabul edilmesine neden olduğu savunulamaz?

- A) Siyasî partilerin kurulması
- B) Kamuoyu, miting, grev, boykot gibi kavramların kitleler üzerindeki etkisinin artması
- C) Toplantı ve dernek kurma, hak ve hürriyetlerinin kabul edilmesi
- D) Millî iktisat politikasının uygulamaya konularak Müslüman-Türk girişimci sınıfının ortaya çıkarılmasına öncelik verilmesi
- E) Kanun tasarısı koyma ya da kanun düzenlemesi konularında teklif sunma hakkının, Âyan Meclisi'ne ve Meclis-i Mebusan'a verilmesi

26. Orta Çağ'da Avrupa ticaretinin dayandığı temelleri oluşturan ve doğuyu batıya bağlayan İpek Yolu, Hindistan'ı batıya bağlayan Baharat Yolu, kuzeyi güney ve batıya bağlayan Kürk Yolu zamanla Müslüman devletlerin eline geçmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu devletlerden biri değildir?

- A) Karahanlılar B) Gazneliler C) Hazarlar
D) Selçuklular E) Memlûklular

27. Tarih için ferman, kronik, anal gibi yazılı belgelerin okunabilmesi ve anlaşılabilmesi önemli bir sorundur.

Tarih biliminin bu sorunu aşmada;

- I. paleografi,
II. filoloji,
III. nümizmatik

bilimlerinden hangilerinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

28. Osmanlı Devleti'nde, Yavuz Sultan Selim aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesiyle Şirvanşahlar Hükümdarı II. İbrahim'e gönderdiği fetihnemesinde "Hilafet-i Ulyâ"sına tabi olmasını istemiştir?

- A) Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi
B) Kıbrıs'ın fethiyle Akdeniz'deki Osmanlı hakimiyetinin artması
C) Turnadağ Savaşı sonucunda Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi
D) Tebriz-Halep ve Tebriz-Bursa İpek Yolu'nun kontrolünün tamamen ele geçirilmesi
E) Suriye, Filistin, Hicaz ve Mısır'ın Osmanlı topraklarına katılması

29. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki sistemlerden hangisine geçilmesiyle, mukataa topraklar ve dolayısıyla geliri doğrudan hazineye gitmesi gereken vergiler, önemli devlet adamlarına satış bedeli karşılığında ömür boyu kiralanmıştır?

- A) İltizam B) Pençik C) Malikâne
D) Müsadere E) Çifthane

30. Hz. Muhammed Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisi sonrasında savaşabilecek durumdaki Müslüman olmayan erkeklerden güvenliklerinin sağlanması karşılığında cizye vergisi alınmaya başlanmıştır?

- A) Hayber'in Fethi
B) Hudeybiye Barışı
C) Bedir Savaşı
D) Akabe Biatı
E) Mekke'nin Fethi

31. Avrupa Hun Hükümdarı Attila, iki devlet arasındaki sorunların görüşülmesi için kendisine gelen Doğu Roma heyetine, kendi isteklerini barış şartı olarak kabul ettirmiştir.

Buna göre Attila ile ilgili olarak;

- I. Doğu Roma'ya karşı siyasi üstünlük kurduğu,
II. karşılıklı müzakere ederek bir antlaşma imzaladığı,
III. Doğu Roma ile konjonktürel ittifak kurduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

32. Atatürk, "Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen modern ve bütün anlam ve biçimi ile uygar bir toplumsal heyet durumuna getirmektedir." demiştir

Atatürk'ün, bu sözüyle aşağıdaki ilkelerden hangisini vurguladığı savunulabilir?

- A) Laiklik
B) İnkılapçılık
C) Milliyetçilik
D) Devletçilik
E) Halkçılık

33. I. TBMM Dönemi'nde İstiklal Mahkemelerinin kurulmasında, aşağıdakilerden hangisinin uygulanmasındaki aksaklıkları giderme amacı etkili olmuştur?

- A) Teşkilât-ı Esasiye Kanunu
B) Başkomutanlık Kanunu
C) 24 Nisan 1920 Kararları
D) Saltanat Şurası Kararları
E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu

34. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) İtalya'nın, Anadolu'dan tamamen çekilmesi
B) İstanbul Hükûmeti ile TBMM temsilcilerinin birlikte davet edildiği Londra Konferansı'nın toplanması
C) Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması'nın imzalanması
D) Mustafa Kemal'e "Gazi" ünvanı ve "Mareşal" rütbesinin verilmesi
E) Türk ordusunun, 1683'te Viyana önlerinde başlayan geri çekilişinin son bulması

35. Doğa olayları herhangi bir yerde normal sürecinde iken bazen bu sürecin dışına çıkarak, o güne kadar görülmeven veya çok ender görülen olaylar şeklinde de gerçekleşebilir. Bu tür olaylara "ekstrem olaylar" denir.

Aşağıdakilerden hangisi meteorolojik kökenli ekstrem olayların sonuçlarından biri değildir?

- A) Nehir ve göllerin donmasına bağlı olarak hidroelektrik enerji üretiminin azalması
B) Şiddetli yağışlar sonucu heyelan olaylarının meydana gelmesi
C) Yüksek sıcaklık ve kuraklığa bağlı orman yangınlarının artış göstermesi
D) Volkanik patlamalar sonucunda iklimlerin geçici olarak değişmesi
E) Yağışlardaki azalma nedeniyle yer altı ve yer üstü sularının aşırı şekilde kullanılması

36. Doğu Karadeniz Projesi'yle;

- I. doğal kaynakların daha verimli kullanılması,
II. nadas tarımının azaltılarak tarımsal üretimin yükseltilmesi,
III. başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi,
IV. taş kömürü ocakları ve demir çelik fabrikalarının modernleştirilerek istihdamın artırılması

hedeflerinden hangilerine ulaşılmak istenmektedir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

37. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki bazı madenlerin ihracat ve ithalat rakamları verilmiştir.

	İhracat		İthalat	
	Miktar (Ton)	Değer (Bin dolar)	Miktar (Ton)	Değer (Bin dolar)
Demir	761 985	43 616	10 962 763	1 010 677
Bakır	246 270	234 679	75	97
Krom	1 390 868	344 728	185 924	52 531

Tablodaki bilgilere göre,

- Demir madenine duyulan ihtiyaç daha fazladır.
- Bakır ve kromda dış ticaret fazlası oluşmuştur.
- İhracatta birim ton değeri en pahalı olan maden demirdir.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

38. Türkiye'nin 2021 ve 2023 yıllarında Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilen varlıklarından bazıları aşağıda verilmiştir:

- Arslantepe Höyüğü (Malatya)
- Gordion (Ankara)
- Anadolu'nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camiileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyonkarahisar-Afyonkarahisar Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii)

Bu varlıkların aşağıdakilerden hangisi bakımından benzerlik gösterdiği söylenebilir?

- A) Karma tipte miras alanı olmaları
B) Türk kültürüne ait unsurların baskın olması
C) Kültür turizminin gelişmesine katkı sağlamaları
D) Tarih öncesi dönemlere ait eserler olmaları
E) Somut olmayan kültürel mirasın örneklerinden olmaları

39. K Ülkesi: Tarımda kaliteli tohum, sulama, gübre ve ilaç kullanımı kontrollü ve planlı bir şekilde yapılır. Makine kullanımı fazla olduğundan tarım sektöründe çalışanların oranı azdır.

L Ülkesi: Tarım toprakları bakımsızdır. Tarımda sulama, gübre ve ilaç kullanımı azdır. Makineden çok insan ve hayvan gücü kullanılmaktadır.

Bu bilgilere göre K ve L ülkeleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) K ülkesinde üretim doğa koşullarından fazla etkilenmez.
B) L ülkesinde üretimde yıldan yıla dalgalanmalar görülür.
C) K ülkesinde besi ve ahır hayvancılığı gelişmiştir.
D) K ülkesinde tarımsal üretim miktarı L ülkesinden azdır.
E) K ülkesinde tarım ticari amaçla yapılırken, L ülkesinde daha çok ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir.

40. 13 Mart 1994'te İstanbul Boğazı açıklarında meydana gelen kazada, bir kuru yük gemisiyle ham petrol taşıyan tankerin çarpışması sonucu büyük bir yangın çıkmış, kazada 30 kişi hayatını kaybetmiştir. Yaşanan bu kazada tonlarca ham petrol denize dökülmüştür.

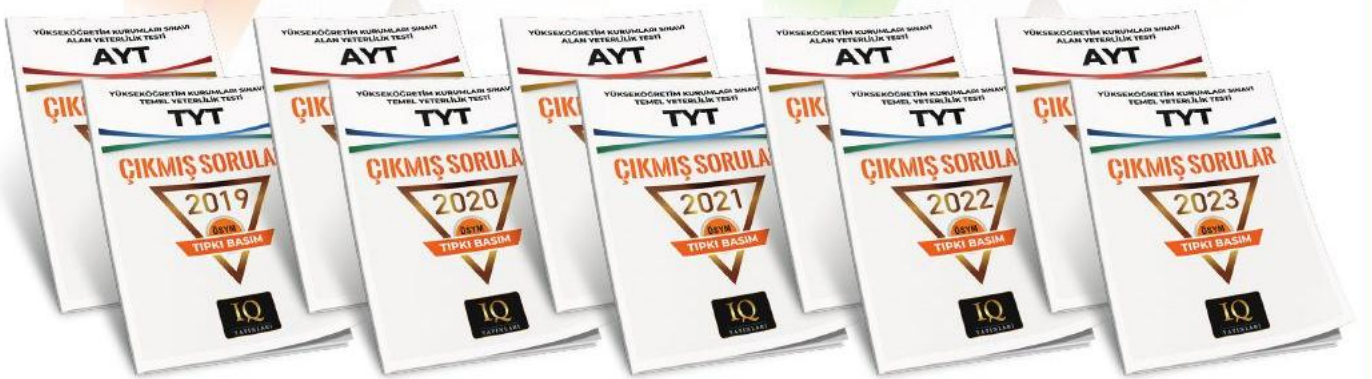
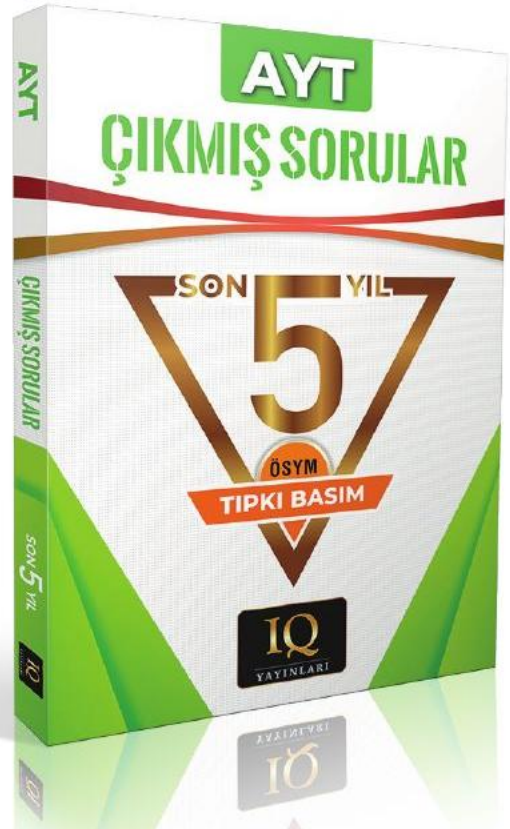
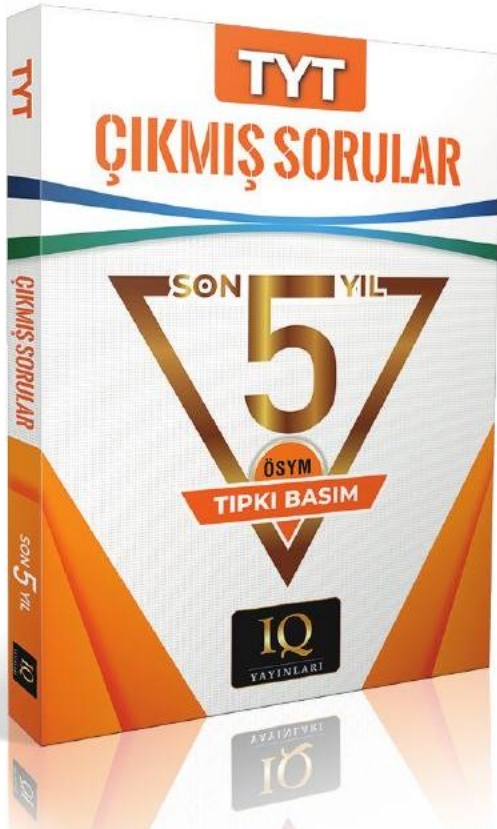
İstanbul Boğazı açıklarında meydana gelen bu kazanın aşağıdakilerden hangisinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Küresel iklim değişikliğinin meydana gelmesinde
B) Su kirliliğinin ortaya çıkmasında
C) Başta balıklar olmak üzere sulara yaşayan canlıların olumsuz etkilenmesinde
D) Hava kirliliğinin oluşmasında
E) Boğazdaki deniz trafiğinde aksamaların meydana gelmesinde

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1

7. DENEME / ORTA DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 7 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Paragraf Tamamlama	☐	☐
2.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
3.	Söz Öbeklerinin Anlamı	☐	☐
4.	Cümlede Anlam	☐	☐
5.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
6.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
7.	Söz Sanatları	☐	☐
8.	Şiir	☐	☐
9.	Şiir	☐	☐
10.	Düzyazı Türleri ve Sözlü Anlatım	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı	☐	☐
13.	İslamî Dönemde İlk Dil ve Edebiyat Ürünleri	☐	☐
14.	Divan Edebiyatı	☐	☐
15.	Divan Edebiyatı Şiiri	☐	☐
16.	Divan Şairleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
18.	Birinci Dönem Tanzimat Sanatçıları ve Eserleri	☐	☐
19.	Tanzimat Dönemi Romanı	☐	☐
20.	Edebiyat Akımları	☐	☐
21.	Millî Edebiyatta Roman	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
25.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
26.	Osmanlı Sosyo-Ekonomik Yapısında Değişiklikler	☐	☐
27.	Millî Mücadele	☐	☐
28.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
29.	Yeniçeriler ve Devşirme Sistemi	☐	☐
30.	İslamiyet Yayılıyor	☐	☐
31.	Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar	☐	☐
32.	İlk Çağ Medeniyetleri	☐	☐
33.	İlk Müslüman Türk Devletleri	☐	☐
34.	İslam Dünyası Liderliği	☐	☐
35.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
36.	Şehirleşme, Sanayi ve Göç Etkileşimi, Geleceğin Dünyası	☐	☐
37.	Türkiye'de Ulaşım Sistemleri	☐	☐
38.	İlk Uygartıklar ve Kültür Merkezleri	☐	☐
39.	Enerji Güzergâhları ve Etkileri	☐	☐
40.	Atıklar ve Geri Dönüşüm	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. ----. Hayatın her alanında karşılaşılabileceğimiz sorunlar, insanların doğal yaşam süreçlerinin bir parçasıdır. Burada önemli olan, bu sorunlar karşısındaki tavırlardır. Sorunlarla nasıl başa çıkıldığı, toplumun ve bireylerin gelişimini, dayanıklılığını ve karakterini yansıtır. Bireylerin sorunlar karşısındaki tutumu, genellikle kişisel gelişimleri üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Sorunlara olumsuz bir şekilde yaklaşmak, bireyin stres seviyelerini artırabilir, duygusal sıkıntılara neden olabilir ve çözüm bulma yeteneklerini zayıflatabilir. Öte yandan, sorunları pozitif bir tutumla ele almak, kişinin öz saygısını artırabilir, problem çözme yeteneklerini geliştirebilir ve daha dayanıklı hâle gelmelerine yardımcı olabilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaşama anlam katmak için tutkularınızı ve amaçlarınızı doğru tespit etmelisiniz
- B) Toplumsal ve bireysel yaşamda birtakım sorunların ortaya çıkması kaçınılmaz bir gerçektir
- C) Huzurlu ve huzursuz olmak, her bireyin kendi tanımına göre değişebilir
- D) Empati kurmak, başkalarına yardım etmek ve sosyal bağları güçlendirmek karşılaşılan sorunlarla baş etmeyi kolaylaştırır
- E) Bireysel ve toplumsal mutluluğun birbirini etkilediği ve bir denge içinde olması gerektiği unutulmamalıdır

2. Çocukların fiziksel gelişme dönemlerinde, özellikle bazı devinsel maharetler açısından yetersizlikler göstermeleri doğal karşılanmalıdır. Ancak uygun eğitim yaşantılarının sağlanması, bu tür yetersizliklerin hızla giderilmesini kolaylaştırır ve çocuğun bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği kazanmasını sağlar . Örneğin 2-6 yaş grupları çocuklarının büyük fırçalarla tuvale resimler çizmeye özendirilmesi, lego gibi kas-zihin koordinasyonunu güçlendiren oyuncaklarla oynama olanağına kavuşturulması, öğrencinin mevcut bilgi ve tutumunun yükselmesini sağlar. Aynı şekilde sportif, sanatsal ve kültürel etkinliklere katılım olanaklarına kavuşturulması, devinsel becerilerin yanında, düşünsel ve duygusal gelişimini de olumlu yönde etkiler.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Aynı yaş grubundaki tüm çocukların aynı fiziksel becerilere sahip olduğu
- B) Eğitimde doğru yaklaşımlarla çocuğa kimi becerilerin kazandırılabilmesi
- C) Oyuncakların eğitim aracı olarak kullanımının 2-6 yaş arasıyla sınırlandırılması gerektiği
- D) Duygusal ve düşünsel becerileri yüksek çocukların sportif faaliyetlere yaşlılarından daha çok ilgi duyduğu
- E) Ailenin, çocuğun eğitimi üzerinde okuldan daha fazla etkisinin bulunduğu

3. Yazarın anlatımının temeli şu sözde odaklanır: “Ben insanım.” Bu cümle insanı kendi türü üzerinde her açıdan düşünmeye davet eder. Yazar sadece edebiyatçı, bilimci, kültür bilimci kimliğiyle değil; hümanist tutumuyla da dikkat çeker. Yazılarını özelden yerele, yerelden evrensele uzanan bir çizgide yazmış.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen yazarla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel problemlerine yoğunlaşırken insanlığın sorunlarını ihmal ettiği
- B) Eserlerini insanlığın ortak değerlerine sıkı sıkıya bağli kalarak oluşturduğu
- C) Eserlerinde ulusal değerlerden çok, evrensel değerlere yer verdiği
- D) Kendi çevresini konu edinirken bütün insanlığın ortak değerlerini ele aldığı
- E) Kazanma hırsı ve tanınma arzusu baskın geldiğinden eserinin yazınsallıktan uzaklaştığı

4. (I) İnsanlar arası farklılıklar nedeniyle işletme yöneticilerinin genel politika ve stratejilerinin yanında, kişisel politika ve stratejilerinin de oluşturulması günümüzde artık zorunlu hâle gelmiştir. (II) Yönetim kademelerini en çok zorlayan, çalışanların farklı kişilik özelliklerine sahip olmalarıdır. (III) Bu farklılık olmasaydı insanları yönetmek sanırım çok daha kolay hâle gelirdi. (IV) Bu bağlamda insanı psikolojik yönden tanımanın veya anlamının çok büyük katkıları olacaktır. (V) İnsan gücünün yönetimlerden ve örgütlerden beklentileri arttığından bu beklentilerin karşılanamaması durumunda stres ve iş tatminsizliği gibi sonuçlar karşımıza çıkmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, saptama yapılmıştır.
- B) II. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
- C) III. cümlede, koşula yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, bir genelleme yapılmıştır.
- E) V. cümlede, yargı gerekçesiyle verilmiştir.

5. Balzac'ın yaşamı bir serüven değildir. O; sakin bir yaşam sürmüş ve gece gündüz odasına kapanıp romanlarını kaleme almış. Bunu yaparken de kendi özel yaşamını kolay kolay söz konusu etmemiş. Gözlemlerine, düşüncelerine, imgelemine dayanak olacak kişiler, olaylar yaratarak kendinden öteye uzanmış hep. Başkasını yazmış ama dünyanın en büyük birkaç romancısından biri olmuştur. Buna karşılık, Jack London serüven dolu bir yaşam sürmüş; anlatılarında da şu ya da bu biçimde bu çok ilginç serüvenleri yansıtmıştır. Ancak genellikle yaşadığı, çok iyi bildiği şeyleri yazmış olmasına karşın, yirminci yüzyıl romanında bir Balzac gibi önemli bir yer tutamamıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gerçek sanatçılar, yaşadıkları ilginç olayları etkili bir anlatımla okura yansıtmayı bilenlerdir.
- B) Özel hayatını anlatmak yerine toplum sorunlarına çözüm arayışında bulunmak sanatçının esas görevidir.
- C) Dünya edebiyatı, hak etmediği hâlde göklere çıkarılmış sanatçılarla doludur.
- D) Çok iyi bildiği konularda kalem oynatan yazarların, yaşadığı çağa damga vurma olasılığı çok yüksektir.
- E) Kendi yaşam deneyimlerinden yola çıkarak eser vermesi, bir yazarın büyüklüğü konusunda ölçüt değildir.

6. Değerler eğitimi konusunun üstatlarından olan İoanna Kuçuradi, eğitimin bilgisel ve teknik yeteneklerle bilgilerin kullanılmasına ilişkin etik yetenekler olmak üzere iki tür yetenek kazandırması gerektiğini söyler. Günümüzde ikinci tür eğitimin hemen hiç kazandırılmadığını, birincisiyle yetinildiğini anlatır. Edinilen bilgilerin uygulanması sırasında ortaya çıkan önemli sorunlardan birinin çıkar çatışmaları olduğuna dikkat çeker. Burada ilk adım, problemin adının konulmasıdır ve ilk çatışma da buradan çıkmaktadır. Çıkarlar yerine bilgiyi önceler Kuçuradi. Söz gelimi Camus'nün *Veba* romanında hastalığın adının bilgiye dayalı olarak konulması etik açıdan doğru bir edimdir. Kuçuradi'nin anlattığı değerler eğitimi, kişiye şu ya da bu ideolojiyi, dini ya da mezhebi öncelemeyi değil; tüm insanlığı merkeze alan bir felsefeyi benimsetmeyi amaçlar.

Bu parçaya göre Kuçuradi, değerler eğitimiyle ilgili olarak,

- I. Etik kuralları benimsetmekten çok, bilgisel ve teknik yetenekleri geliştirmeye yönelik olmalıdır.
- II. Problemlerin çıkarlara göre değil, bilgi temelli olarak isimlendirilmesi gerektiğini öğretmelidir.
- III. Belli bir düşünce ve inanç sistemini savunmaya değil, evrensel bir bakış açısı kazandırmaya dönük olmalıdır.

yargılarından hangilerine değinmemiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Bir gün sabah olur diye
Katlandık her işkenceye
Bu felaketti geceye
Ver bir nihayet Ya Rabbi

Bu dizelerde geçen "bir gün sabah olur diye" sözü, gerçek anlamda sabah vaktinin gelmesi, mecaz anlamda ise kurtuluşa ermek anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır. ---- sanatına başvuran şair, bu sözün daha çok mecaz anlamını kastetmiştir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kinaye B) Tezat C) Tariz
D) Tevriye E) Hüsnütalil

8. I. Buğday unu beğenmiyor enikler
İplikten aşağı düştü ipekler
Hep sedire geçti köpekler
Hanedan ayakta hizmet ediyor
- II. Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile dövmeyince kıt verdi
Benim sadık yârim kara topraktır
- III. Sıfat ile zat olmuşum
Kadr ile berat olmuşum
Hak ile vuslat olmuşum
Mihman nedir şimdi bildim
- IV. Ölüm asude bahar ülkesidir her rinde
Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter
Ve serin serviler altında kalan kabrinde
Her seher bir gül açar, her gece bir bülbül öter
- V. Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
Eşya aksetmiş gibi tılsımlı bir uykudan
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki dörtlüklerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Tasavvufi unsurlar içirme
B) Tunç uyağa yer verme
C) Hem sözcük hem de ek hâlindeki rediften yararlanma
D) Sarma uyak düzeniyle yazılma
E) İçerik bakımından satirik şiire örnek olma

9. Girin satıcılar evimin bülbülleri
Girin girin aydınlık bahçemden içeri
Üzüm satın, armut satın, nar satın bize
İndirin tüy gibi küfeyi sırtınızdan
Dağlar görünürken kapıda ardınızdan
Bir elmada, bir mevsim dolsun evimize

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Lirik bir üslup kullanılmıştır.
B) Benzetmeye başvurulmuştur.
C) Geçmişe özlem dile getirilmiştir.
D) 13'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır.
E) Tenasüp sanatından yararlanılmıştır.

10. ----; bir topluluk karşısında, herhangi bir düşünce ya da duyguyu anlatmak, onlara bu duygu ve düşünceleri aşılama amacıyla yapılan, uzun ve coşkulu konuşmalardır. Bu türde konu sınırlaması yoktur. Konuşmalara etkileyici bir seslenişle ve kısa cümlelerle başlanır. Kullanılan kelime ve ifadeler seslenilen topluluğa göre seçilir; dil, akıcı ve yalın, anlatım canlı olmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Konferans
B) Panel
C) Sempozyum
D) Söylev
E) Münazara

11. • Savaş, kahramanlık, yiğitlik gibi konuları coşkulu bir söyleyişle işleyen şiirlerdir.
• Tekke edebiyatında pırların ve mürşitlerin; tarikata yeni giren müridleri bilgilendirmek, tarikat adabını öğretmek amacıyla söyledikleri şiirlerdir.
• Dinî ve tasavvufî inançları mizahi anlayışla işleyen, yoruma açık şiirlerdir.
• İnsanın Allah'tan gelip yine Allah'a dönme düşüncesini, yaratılışın başlangıcını ve sonunu konu edinen şiirlerdir.
• Bir kimseyi yermek ya da toplumun bozuk yönlerini eleştirmek amacıyla yazılan şiirlerdir.

Aşağıdaki kavramlardan hangisi, yukarıdaki açıklamalardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Nefes B) Şathiye C) Devriye
D) Taşlama E) Koçaklama

12. Âşık tarzı halk şiirinin en tanınmış şairlerindendir. Hem halk hem yüksek zümre kültürü olarak yetişmiştir. Bu nedenle çoğunu aruz vezniyle yazdığı şiirlerinde Arapça ve Farsça kelime ve tamlamalara yer vermiştir. Ne var ki divan şiiri tarzında meydana getirdiği manzumeleri, muhteva ve teknik bakımından zayıftır. Hece vezniyle ve millî nazım şekliyle söylediği şiirlerinde ise daha başarılıdır. En çok şiir bırakan halk şairi olarak tanınmasının yanında Türk edebiyatının en güzel manzum şairnamelerinden birine de imza atmıştır. Bazı şiirlerinde sofiyane ve rindane bir eda da görülmektedir. Kendinden sonra gelen saz şairleri üstünde derin tesirler bırakmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gevherî
B) Bayburtlu Zihnî
C) Karacaoğlu
D) Erzurumlu Emrah
E) Âşık Ömer

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Şiirleri *Divan-ı Hikmet*'te toplanan Ahmet Yesevi, Türk tasavvuf edebiyatının kurucusudur.
- B) *Kutadgu Bilig*, 12. yüzyılda şair ve bilgin olan Edip Ahmet Yüknê tarafından kaleme alınmıştır.
- C) Sığır ve şölenlerde söylenen koşuklar ile yağ törenlerinde söylenen sagular; heceyle, dörtlük nazım birimiyle oluşturulmuştur.
- D) Kaşgarlı Mahmut; Yağma, Çiğil, Karluk gibi Türk boylarını gezerek sözlü edebiyat ürünlerini derlemiş ve *Divanü Lügati't-Türk* adlı eserinde işlemiştir.
- E) Sözlü dönemde şaman, kam ve baksı gibi isimlerle anılan şairlerin müzik eşliğinde okudukları şiirlerde hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi kullanılmıştır.

14.

Hem rızâ-yı vâlideyne kıl heves
Hizmetinden hâlf olma bir nefes
Ger onların hizmetinde olasın
Dû cihanda istediğin bulasın
İster isen Hak seve dâim seni
Erdiğince kudretin hoş dut âni

İçerik özelliklerinden hareketle bu beyitlerin aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Pendnâme B) Surnâme C) Gazavatnâme
D) Kıyafetnâme E) Seyahatnâme

15. Divan şiirinde âşğın hasta, sevgilinin de tabip kabul edildiği yaygın benzetmelerin yanında; hasta-hekim ilişkilerine yer veren beyitlerle de karşılaşılır. Bu beyitlerde tıpla ilgili terimlere yer verildiği görülür.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi, bu parçada anlatılanlara uygun bir örnek olamaz?

- A) Tabiat inhirâfın gör hevâ-yı ışktan tende
İlac it düşmedin sâki mizâcum istikâmetten
- B) Marîzin olsa bin derdi bu derd anlardan efzundur
Ki teşhisine olmaya tabîb-i hâzık u kâmil
- C) Sararmış çihresi teb-lerzeden şâh-i çenrînün
Tabîbâ nabzını tutsan aceb bilsek nedür derdi
- D) Marîz-i ârıza-i naksdur nüfûs-ı tamam
Kimine fâide perhîz ider kimine gıda
- E) Her bahâr olan nihâl-i gülde sanman gül durur
Pârelenmiş tîg-ı hâr ile dil-i bûlbûl durur

16. ----, anlamı ön planda tuttuğu şiirlerinde hem düşünen hem de okuru düşünmeye sevk eden bir şairdir. Türk şiirindeki hikemî tarzın temsilcisi olarak görülür. Dönemindeki toplumsal sorunları eleştirirken çözüm yolları da önerir. Didaktik nitelikli şiirlerinde mevcut dünya ve hayat görüşü, ondan sonra bu tarzda şiir yazarların çoğalmasını ve kendi adıyla anılan bir şiir okulunun doğmasını sağlamıştır. Düzyazı türlerinde de eserler veren şair, *Tuhfetü'l-Haremeyn* adlı eserinde hac yolculuğunu ayrıntılı biçimde anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bâki B) Şeyhî C) Fuzulî
D) Nâbî E) Şeyhülislam Yahya

17. Farklı gazellerden alınan aşağıdaki beyitlerle ilgili ayraç içindeki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Bir kadehle bizi sâki gamdan âzâd eyledi
Şâd olsun gönlü anın gönlümü şâd eyledi
(Matla beytidir.)
- B) Nedür ol hüsn-i nâdide nazîrin görmedi dîde
Her tavrı pesendîde güzellikte müsellemsin
(Musammat bir gazelden alınmıştır.)
- C) Bâkî, çemende hayli perişân imiş varak
Benzer ki bir şikâyeti var rûzgârdan
(Gazel içindeki yerini tespit etmek mümkün değildir.)
- D) Tekmîl-i kusûr etmedir âyîn-i mahabbet
Noksâna nazar eyleyen ahhâb değildir
(Hikemi gazeli örneklendirir.)
- E) Âşıkam dersen belâ-yı aşkdan âh eyleme
Âh edip ağyârı esrârından âgâh eyleme
(Ahenk unsuru olarak asonanstan yararlanılmıştır.)

- 18. ----, şairliğinden daha çok romancılığı ve edebiyat teorisi üzerine verdiği eserlerle Türk edebiyatında önemli bir yer edinmiştir. Edebiyatta bir misyon adamı olmuş, tiyatro yazarlığı ve eleştirmenlik de yapmıştır. Yine hocalığının ürünü olarak ortaya çıkan *Talim-i Edebiyat* adlı eseri, edebiyat dünyasındaki yerini pekiştirmiştir. Eski edebiyat taraftarlarıyla yaşadığı kavga, kendisini sevip destekleyenlerce "üstat" kabul edilmesini sağlamıştır.**

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namık Kemal
- B) Muallim Naci
- C) Abdülhak Hamit Tarhan
- D) Recaizade Mahmut Ekrem
- E) Sami Paşazade Sezai

- 19. Yarım saatten beri evin içinde arayıp da bulamayınca bahçeye çıkarak, "Dilber! Dilber!" diye kendisini çağıran Celal Bey'in sesini işittiği hâlde hiç cevap vermedi. Durmadan Dilber'i, oyuncağı arayan Celal Bey yanından geçerken o esnada ortaya çıkarak hoş bir neşe veren bir poyraz rûzgârı akasya ağaçlarının dallarını titreterek bu küçük firarının, bu yaramaz kaçağın gizli yalnızlık köşesini ortaya çıkarınca, kendisine hiç rahat vermeyen bu bey yanına gidip başındaki çiçeklerle yapılmış tacına kahkahalarla gülerek, "Hadi kalk, Kleopatra!" dedi. Zavallı Kleopatra! Bu zalim İskender'in elinde köleydi. Celal Bey, Dilber'i oturduğu yerden zorla kaldırdı.**

Bu parçanın alındığı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Realizm akımının ilkelerini yansıtır.
- B) Yanlış Batılılaşma konusu işlenmiştir.
- C) Tanzimat II. Dönem'de kaleme alınmıştır.
- D) Âsâf Paşa, roman kahramanlarından biridir.
- E) Romanın yazarı, hikâye türünde de eser vermiştir.

- 20. ---- akımının ortaya çıkışında Andre Breton ve Sigmund Freud'un düşünceleri etkili olmuştur. Özgür ve yaratıcı düşüncenin hâkim olduğu akımda, aklın ve mantığın denetiminden uzaklaşarak bilinçaltı ve rüyaya yönelme görülür. Sanatçıları buna itense I. Dünya Savaşı'nın yol açtığı manevi çöküntüdür. Gerçek dünyada mutluluğu bulamayan sanatçılar, onu gerçeküstücü bir dünyada aramıştır. ---- ise önce resimde görülmüş, daha sonra edebiyat ve müzikte etkili olmuş bir akımdır. Amaç, dış dünyayı olduğu gibi yansıtmak değil; dış dünyanın sanatçı üzerinde uyandırdığı izlenimleri yansıtmaktır.**

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Realizm - Sürrealizm
- B) Parnasizm - Sembolizm
- C) Empresyonizm - Romantizm
- D) Sürrealizm - Empresyonizm
- E) Egzistansiyalizm - Sürrealizm

21. Ayşe'nin çocuk fevranından sonra yüzünde hasıl olan sükûtle beraber çok zehirli ve zalim bir acılık dolaşiyor. Ayşe, bârid gözlerle ona bakarak:
— Peyami için Anadolu'da ne yapmasını tavsiye edersiniz?
— Sizin yanınızda kalmayacak mı?
— Zavallı Peyami, kocaman bir yeğene lalalık için Anadolu'ya gelmek çok garip bir şey olurdu; Peyami de sizin gibi çarpışmaya, İzmir'i kurtarmaya geldi. Hemen çarpışanlara, orduya iltihak etmelidir. Ayşe'ye beni yanından ayıran bu fikri için darılmadım, minnet hissettim. İlk defa beni İzmir yolunda çarpışanlardan biri olmaya layık görüyor, dairemin sarı kâğıt tomarlarını, tozlu havasını unutuyordu.

Bu parçanın alındığı roman ve yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî Mücadele yılları ele alınmıştır.
B) Roman kahramanlarından biri de İhsan'dır.
C) Anılarını, *Vatan Yolunda* adlı eserinde toplamıştır.
D) *Dağa Çıkan Kurt*'ta benzer bir temayı ele aldığı öykülerini toplamıştır.
E) İlk romanlarında aşk konusunu işlemiş, kadın psikolojisi üzerinde durmuştur.

22. Türk edebiyatının zirve şahsiyetlerinden ----; hatıra, portre, makale, mektup, deneme, eleştiri, sohbet gibi edebî türlerin çoğunda yazılar kaleme almış olmasına rağmen şiirleriyle edebiyatımızda yer edinmiş bir sanatçıdır. O, şiirlerinde dilin yetkinliğine ulaşmış şairlerdendir. Aruz vezninin gözden düştüğü dönemde şiirler kaleme almasına rağmen, şekil bakımından divan şiirinin geleneğini ve o geleneğin ölçüsü olan aruzu en iyi şekilde kullanmayı başarmış ender şairlerimizdendir. Bir şiiri dışında tüm şiirlerini arzula yazan ve aruzu Türkçeye ustalıkla uygulayan şair, divan şiiri ile Batı şiirini büyük bir ustalıkla birleştirmiştir. Şiirde içerikten çok, biçimsel mükemmelliği önemsemiş, kusursuz şiirin peşinde koşmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mehmet Akif Ersoy
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Ahmet Haşim
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Halit Fahri Ozansoy

23. 1928'de bir dergi etrafında toplanan bir grup genç, ilkelerini çıkardıkları ortak kitabın ön sözünde açıklamıştır. Cumhuriyet Dönemi'nin bir bildiri ile ortaya çıkan ilk edebî topluluğunu oluşturan bu gençler; edebiyattaki ilkelerini "samimilik, canlılık ve devamlı yenilik" olarak açıklamışlardır. Şiirin tıkanıdığını söyleyerek "son zamanların renksiz ve dar Ayşe, Fatma terennümelerini" sürdürmeyeceklerini ifade ederek şiirin konu bakımından değişmesi ve genişlemesi gerektiğini savunmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen topluluğu oluşturan şairlerden biridir?

- A) Ziya Osman Saba
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Orhan Veli Kanık
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Ali Canip Yöntem

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere ayraç içindeki eser getirilemez?

- A) ---- romanında Ahmet Hamdi Tanpınar, Nuran'a kavuşma-kavuşamama gelgitleri yaşayan, II. Dünya Savaşı'nın çıkmasından korkan, Cumhuriyet sonrası kültürü ret ya da kabul ikileminde kalan, sorunlu bir kuşağın temsilcisi olan Mümtaz'ı anlatır. (*Huzur*)
B) Biyografik roman özelliğine sahip ---- Oğuz Atay, İTÜ'den hocası olan Mustafa İnan'ın hayatını anlatmıştır. (*Bir Bilim Adamının Romanı*'nda)
C) Şeyh Galip'in *Hüsn ü Aşk* adlı eserinin günümüze uyarlanmış hâli olan ---- romanında Orhan Pamuk, insanın kendini bulma yolunda yaptığı içsel yolculuğunu Rüya, Avukat Galip, Celal Salik üzerinden yansıtır. (*Yeni Hayat*)
D) Adalet Ağaoğlu, Ömer'in iç konuşmaları aracılığıyla toplumun genel panoraması çizdiği ---- romanında 12 Mart Dönemi'nin sosyal ve siyasal hayatını gözler önüne serer. (*Bir Düşün Gecesi*)
E) Nezihe Meriç, ---- adlı romanında yalnızca denize ulaşan bir çıkmaz sokakta oturan Merni ve Meli adlı iki arkadaşın dünyasını iç diyaloglar aracılığıyla yansıtır. (*Korsan Çıkmazı*)

25. Millî Mücadele Dönemi'nde;

- Trabzon Muhâfaza-i Hukuk-u Milliye
- Doğu Anadolu Müdâfaa-i Hukuk

cemiyetleri aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Erzurum Kongresi'nin toplanması
- B) İlk Kuvâ-yı Millîye birliklerinin kurulması
- C) Düzenli ordunun oluşturulması
- D) Ankara'da TBMM'nin açılması
- E) Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinin toplanması

26. Aşağıdakilerden hangisi Rusya'nın, Osmanlı toprakları üzerinde uyguladığı politikalardan biri değildir?

- A) Baltık Denizi'ne açılma
- B) Kafkaslarda hakimiyet kurma
- C) Kırım'ı işgal ederek Karadeniz'e açılma
- D) Slavların bağımsızlık hareketlerini destekleme
- E) Boğazlar üzerinde hakimiyet kurma

27. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarında yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) İsmet Paşa'nın Dışişleri Bakanlığı'na getirilmesi
- B) Maarif Kongresi'nin toplanması
- C) Antep'in adının Gaziantep olarak değiştirilmesi
- D) Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması
- E) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı'nın kurulması

28. "Kök Türkler, Çin hâkimiyetinde kaldıkları yıllarda millî benliklerini ve bağımsızlık duygularını kaybetmemişlerdir." ifadesini kullanan bir tarihçinin, aşağıdakilerden hangisini örnek göstermesi beklenir?

- A) Bumin Kağan'ın Avarlarla mücadelesini
- B) Kürşad ve arkadaşlarının mücadelesini
- C) Mukan kağanın hükümdar olmasını
- D) Yönetim merkezinin Orhun Irmağı kıyısındaki Ordu Balık'a (Karabalgasun) taşınmasını
- E) Uygurların, Karluklar ve Basmillerle birleşerek yönetimi ele geçirmesini

29. I. Murat Dönemi'nde Kapıkulu Süvarileri, devşirme sistemine dâhil edilerek iki bölük şeklinde düzenlenmiştir. Daha sonraları yeni ilavelerle Kapıkulu süvari bölüklerinin sayısı altıya çıkarılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Kapıkulu Süvari bölükleri arasında yer almaz?

- A) Sipahiler B) Silahatlar
C) Sağ ve sol ulufeciler D) Beşliler
E) Sağ ve sol garipler

30. Hz. Ebu Bekir Dönemi'ndeki Ecnadeyn ve Hz. Ömer Dönemi'ndeki Yermuk Savaşı aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Kuzey Afrika'nın fethinin tamamlanması
B) Sasani Devleti'ne son verilmesi
C) Suriye'nin fethedilmesi
D) Türklerle Arapların komşu olması
E) Yalancı peygamberler sorununun ortadan kaldırılması

31. Osmanlı Devleti'nde Erkân-ı Harbiye Vekâleti hükûmette temsil edilen bir bakanlık şeklinde teşkilatlanmıştı. 3 Mart 1924'te TBMM'de kabul edilen bir kanunla Erkân-ı Harbiye Vekâleti kaldırıldı. Bu kurumun yerine görevi cumhurbaşkanına vekâleten orduya komuta etmek olan Genelkurmay Başkanlığı kuruldu.

Bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Siyasetin sivilleşmesine
B) Laik yönetime geçilmesine
C) Ordunun asıl işlevine dönmesine
D) Demokrasi bilincinin gelişmesine
E) Ordunun siyasetin dışında tutulmasına

32. Bir tarih öğretmeni, İlk Çağ uygarlıklarını anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Anadolu'ya Boğazlar üzerinden gelerek, Kızılırmak ile Sakarya Nehirleri arasında kalan bölgeye yerleşmişlerdir. İlk Çağ'da tapetes adı verilen kilimleri ve çivi kullanmadan yaptıkları mobilyaları ile tanınmışlardır."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hititler B) Fenikeliler C) Frigler
D) Lidyalılar E) Urartular

33. Samanoğulları Devleti'nin dağılmaya başladığı dönemde bu devlette komutanlık ve valilik yapan Türklerden, Horasan Emiri Alp Tigin tarafından Doğu Afganistan'da kurulan Türk İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memlûklular
- B) Akkoyunlular
- C) Büyük Selçuklular
- D) Karahanlılar
- E) Gazneliler

35. Büyük bir asteroitin Dünya'ya çarpması sık rastlanan bir olay değildir. Bunun yaklaşık on milyon yılda bir meydana geldiği tahmin edilmektedir. Bilim insanlarına göre yaklaşık 65 milyon yıl önce Dünya'ya dev bir asteroitin çarptığı belirtilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ekstrem doğa olayıyla birlikte yaşanacak durumlar arasında gösterilemez?

- A) İklim değişikliği
- B) Kitlel yok oluş
- C) Mega tsunamilerin meydana gelmesi
- D) Okyanus akıntılarının yön değiştirmesi
- E) Dev krater oluşumu

IQ YAYINLARI

34. Mısır Seferi'nin;

- Memlûklular yıkılarak Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz bölgeleri Osmanlılara katılmıştır.
- Mısır ve Kızıldeniz kıyılarına sahip olan Osmanlılar, Hint ve Akdeniz arasındaki ticaret yoluna hâkim olmuştur.
- Halifelik Osmanlı hükümdarlarına geçmiştir.
- Mukaddes Emanetler, Topkapı Sarayı'nın Hırkayışerif Dairesi'ne nakledilmiştir.

sonuçlarından hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yeni vergi alanlarına sahip olunduğuna
- B) Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasının lideri olduğuna
- C) Kutsal toprakların hakimiyet altına alındığına
- D) Anadolu Türk birliğinin sağlandığına
- E) Osmanlı Devleti'nin askeri gücünü etkin olarak kullandığına

36. Sanayileşme sürecine bağlı olarak büyüyen şehirlerle ilgili;

- I. İşçi göçüne uğramış ve nüfusu hızla artmıştır.
- II. Tarım alanları yerleşme ve iş alanlarına dönüşmüştür.
- III. İşsizlik ve gecekondulaşma sorunlarına çözüm bulunmuştur.
- IV. Kırsal kesimden gelenlerin etkisiyle yoksulluk artmıştır.

durumlarından hangileri ortak özellik gösterir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

37. Aşağıdaki haritada Türkiye’de kullanılmakta olan yüksek hızlı tren (YHT) hatları gösterilmiştir.

Yolculuğuna İstanbul’dan başlayan ve yalnızca yüksek hızlı trenle seyahat eden bir iş insanının aşağıdaki şehirlerden hangisine ulaşması beklenmez?

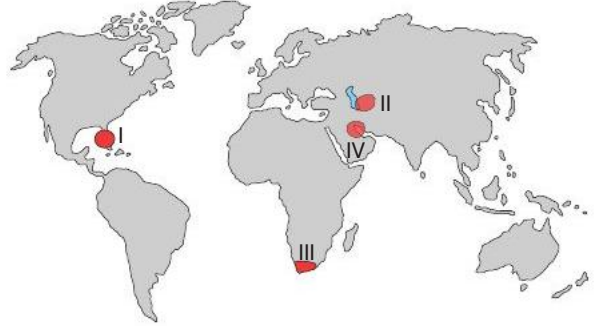
- A) Eskişehir B) Yozgat C) Sivas
D) Kayseri E) Konya

38. Akdeniz Medeniyetleri, Akdeniz kıyıları boyunca kurulmuş çeşitli kültürlerden oluşan uygarlıklardır. Girit, Miken, Yunan, Lidya, Roma ve Fenikeliler bu uygarlığı oluşturan başlıca unsurlardır. En önemli özellikleri denizcilikte ilerlemiş olmalarıdır. Gemi yapımı, balıkçılık ve deniz ticareti önemli geçim kaynaklarıdır. Fenikeliler, ticaret kolonileriyle şehirlerin oluşmasına önemli katkılar sağlamıştır.

Bu uygarlıkların denizcilikte gelişme göstermelerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Yer altı kaynaklarının fakir olmasının
B) Tatlı su kaynaklarının yetersiz olmasının
C) Doğal liman sayısının fazla olmasının
D) Yaz aylarının kurak geçmesinin
E) Üzüm, incir ve zeytin gibi ticari değeri yüksek olan tarım ürünlerinin yetiştirilmesinin

39. Avrupa Birliği ülkeleri, Ukrayna - Rusya arasında yaşanan savaş nedeniyle petrol ve doğal gaz akışının aksama ihtimaline karşı alternatif enerji kaynakları bölgesi aramaya başladı. Bu kapsamda Avrupa Birliği, enerji arz güvenliğini sağlamak amacıyla dünyada ispatlanmış petrol ve doğal gaz rezervlerinin bulunduğu ülkelere yöneldi. Birlik, arzın sağlanabilmesi için bu ülkelere enerji ihtiyacını sağlamaya yönelik antlaşmalara yöneldi.

Avrupa Birliği’nin petrol ve doğal gaz ihtiyacını karşılamak için haritadaki bölgelerden hangilerine yönelmesi daha uygun olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

40. Gaz atıklar; sanayi tesisleri, konutlar, taşıtlar, çöp depolama alanları, fosil yakıt kullanımı ile çeşitli yangınlardan kaynaklanmaktadır.

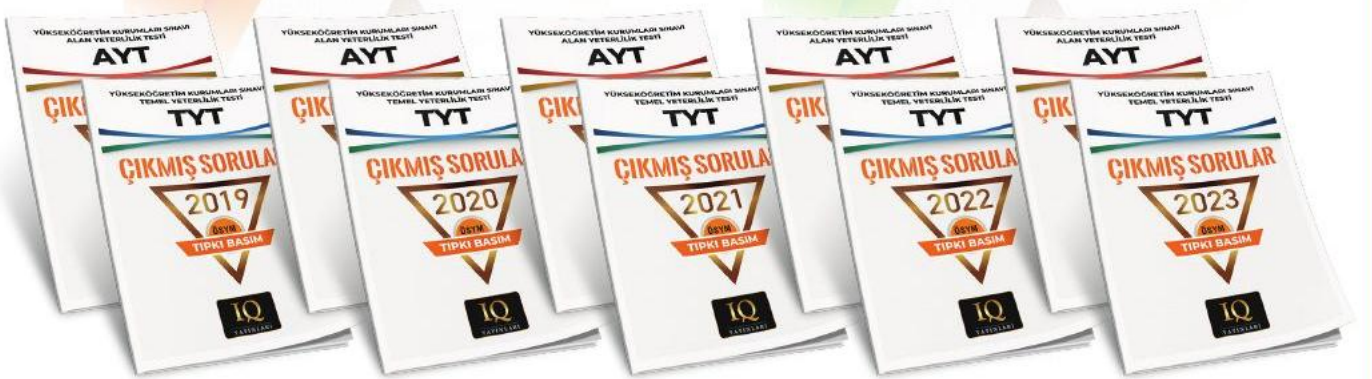
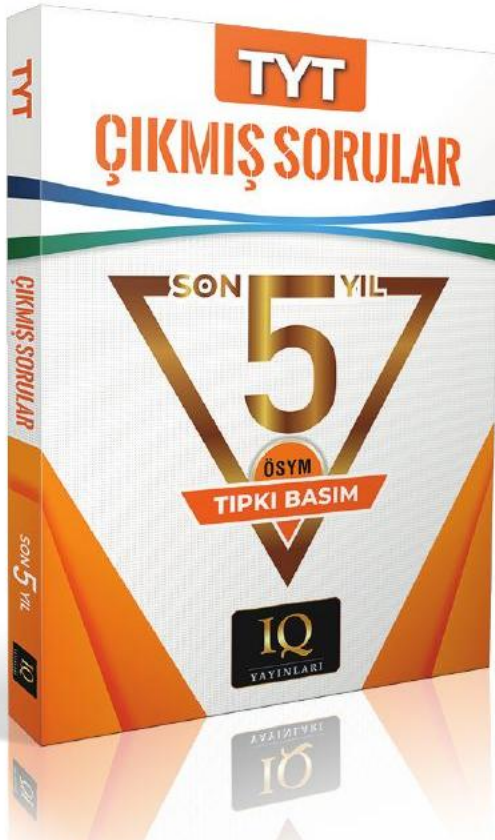
Aşağıdakilerden hangisi bu atıkların etkilerinden biri değildir?

- A) Asit yağışları B) Radyoaktif kirlilik
C) Kronik hastalıklar D) Hava kirliliği
E) Sera etkisi

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER 1

8. DENEME / ORTA DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 8 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Sözcükte Anlam	☐	☐
2.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
3.	Paragraf Oluşturma	☐	☐
4.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
5.	Cümlede Anlam	☐	☐
6.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
7.	Şiirin Biçimsel Özellikleri	☐	☐
8.	Söz Sanatları	☐	☐
9.	Şiir	☐	☐
10.	Düzyazı Türleri ve Sözlü Anlatım	☐	☐
11.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
12.	Halk Edebiyatı Temsilcileri	☐	☐
13.	Anonim Halk Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
14.	Divan Şairleri	☐	☐
15.	Divan Şairleri	☐	☐
16.	Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı	☐	☐
18.	Tanzimat Dönemi Edebiyatı	☐	☐
19.	Edebiyat Akımları	☐	☐
20.	Servetifunun Dönemi Romanı	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
25.	İlk Çağ Medeniyetleri	☐	☐
26.	Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Süreci	☐	☐
27.	Türkiye Selçukluları ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
28.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
29.	Abbasi Devleti ve Türkler	☐	☐
30.	Anadolu Türk Birliğini Sağlama Faaliyetleri	☐	☐
31.	Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar	☐	☐
32.	Atatürk Dönemi İç Politikadaki Gelişmeler	☐	☐
33.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
34.	Osmanlı Devlet Anlayışı	☐	☐
35.	Türkiye'de Sanayi	☐	☐
36.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
37.	Türkiye'de Ulaşım Sistemleri	☐	☐
38.	Uluslararası Örgütler	☐	☐
39.	Ülkelerin Tarım - Ekonomi İlişkisi	☐	☐
40.	Çevre Sorunları ve Türleri	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Edebî nesiller, kendi dönemlerinde edebiyatın gidişatına yön verdikleri gibi kendilerinden sonraki nesiller üzerinde de etkili olmaları bakımından çok önemlidir. Ancak edebiyatta yeni bir neslin teşekkülü, birdenbire olmaz; bunun için birtakım siyasal, sosyal, düşünsel değişimlere ve gelişmelere gereksinim vardır.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatsal yaratıların insanlar üzerinde bıraktığı etki, insanların bilgi birikimi ve sanatla olan bağına göre değişiklik gösterir.
- B) Edebiyat ve bilim alanında verilen klasik eserlerin oluşumu için çok uzun zaman harcamak ve yoğun emek vermek gerektiğini en iyi, o eserleri verenler bilir.
- C) Birçok sanat adamına göre sanat yapının başarısını, insanların duygu ve düşünce dünyasında köklü değişiklikler yapması belirler.
- D) Gerçek sanat eseri, insana estetik haz verip insanı eğlendirmenin yanında onun yaşam konusunda daha donanımlı olmasını sağlar.
- E) Toplumun önünde bir ışık olmayı temel amaç edinen sanatçıların yapıtları, toplumu bilgilendirip bilinçlendirme işleviyle yazılmıştır.

2. Popüler kültür; kültürel “değerlerin” teknolojik araçlarla üretimi, pazarlanması, dağıtımı ve tüketimi biçimlerine dayanır. Teknolojik çoğalma, seri üretim, TV veya internet olmazsa bu araçlara dayanan bir kültür biçimi de olmaz. Popüler kültür; pazar tarafından tüketim için sipariş edilen, ısmarlama kitle kültürünün en çok kullanılan ürünlerini, bu ürünlerin tüketilmesini ve bu ürünleri teşvik eden düşünceleri ve duyarlılıkları anlatır. Bir kullanım ve tüketim kültürüdür. Kullanım ve tüketim, popülerin ilk safhasından son kullanım/atma safhasına kadar her aşamasında vardır. Popülerin yaratılmasında, aynı zamanda diğer popülerler kullanılır: popüler spor, sporcu ve sanatçılar, yapılar, fikirler ve ideolojiler, popülerleşmiş anneler ve kaynanalar, televizyon ve televizyon programları, magazin ve film kahramanları...

Bu parçaya göre popüler kültürle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Kültürel malzemeyi işleyip yorumlayarak yaşama uyarlar.
- B) Kültürel mirası korumak için ortaya çıkarak onu yeniden hayata kazandırır.
- C) Teknolojik araç gereçlerin ticari faaliyetleriyle varlığını devam ettirir.
- D) Teknoloji aracılığıyla güncelliğini koruyarak yaşama yeni boyutlar katar.
- E) Ticari bir değer olup ürün satışı teknolojik araçlarla gerçekleşir.

3. I. Yani bilim sayesinde elde edilen bilgiler, zamanla teknolojiye dönüşmüştür.
- II. Bilim insanları, uzun yıllar dünyayı ve evreni anlamak için sistematik bir şekilde araştırma yapmıştır.
- III. Bu araştırmalar; yeni keşifleri, bilgi birikimini ve ardından teknolojik ilerlemeleri yanında getirmiştir.
- IV. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki günümüzde sağlık hizmetlerinden iletişime, ulaşımdan eğitime kadar pek çok alanda teknoloji; insan yaşamında çok büyük farklılıklar meydana getirmiştir.
- V. Teknolojiye evrilen bu süreç; işlerimizi kolaylaştıran, iş verimliliği ve konforumuzu artıran çeşitli araçlar ve sistemlerin hayatımızda yer almasına aracılık etmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu yazarımız, sayfa sayısı ancak bir uzun öykü kadar olan romanlar yazıyor. Zarif ama katmanlı bir dille belleğin sınırlarını zorluyor. Düşlediği geçmişle şimdiki zaman arasında gidip gelen anlatıcılar yalnızlık, mutsuzluk ve pişmanlık çekiyor. Geçmişteki huzurlu hayatın bir daha gelmemecesine uçup gitmesinden, onları ellerinden kaçırmalarına neden olan hatalarından ve elbette şimdiki zamanla baş etmekte zorlandıklarından roman kişileri ızdırap çekiyor. Romanın sonunda elde hep üzüntü kalıyor. Gündelik yaşamdan aldığı önemsiz olay, durum, eşya ve kişilerin uyandırdığı imgelerle okur, yıllar öncesini anımsıyor. Yaşamdan alıp romana yerleştirdiği kişilerin duygu evrenini ve psikolojik derinliğini çok iyi yakalayıp yansıtıyor. O kişilerin duygu ve düşüncelerini, ruh hâlini mükemmel bir dille kuşatıyor.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kısa ama yoğun anlatımlı romanlar yazdığı
- B) Romanlarının hüznü sonlarla bittiği
- C) Küçük ayrıntıların yarattığı çağrışımlarla okuru geçmişe götürdüğü
- D) Gerçek yaşamdan seçtiği roman kahramanlarının iç dünyasına iyi nüfuz ettiği
- E) Romanlarında içerikten çok, duygu ve düşünceleri dile getiriş biçimine önem verdiği

5. (I) Son yıllarda adını daha sık duyduğumuz çölyak, glutensiz beslenme ile yan yana anılan bir hastalıktır. (II) Genetik faktörlere bağlı olduğu için çölyak hastalarının 1. derece yakınlarının bu hastalığa yakalanma olasılığı %10 civarındadır. (III) Hastalığın semptomları, bulguları ve kendisini ne zaman göstereceği kişiden kişiye oldukça değişkenlik gösterir. (IV) Bazen bir ameliyat, hamilelik, doğum, şiddetli duygusal stres gibi nedenler çölyak hastalığının ortaya çıkmasında rol oynar. (V) Çölyak hastalığının tedavisi, kişinin hayatı boyunca buğday, arpa, çavdar, yulaf gibi gluten içeren gıdalardan uzak bir beslenme alışkanlığı elde etmesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde "çölyak hastalığı"yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, günümüzde ortaya çıkan bir hastalık türü olduğundan bahsedilmiştir.
- B) II. cümlede, kalıtım yoluyla geçen bir hastalık olduğundan söz edilmiştir.
- C) III. cümlede, belirtilerinin ve ortaya çıkış zamanının herkeste aynı olmadığı söylenmiştir.
- D) IV. cümlede, ortaya çıkışını tetikleyen durumlara değinilmiştir.
- E) V. cümlede, kurtulmak için yapılması gerekenler açıklanmıştır.

6. Argo deyince aklımıza bir dizi kaba, galiz söz yığını geliyor. Her kötü söz, otomatikman üzerinde argo yazan bir çuvala istifleniyor. Halbuki argo, dilin zenginliğidir. Argoda, var olan kelimelere sözlüklerde yer almayan anlamlar verilir, çarpıtılır, farklı kelimeler umulmadık şekillerde bir araya getirilir, farklı dillerden alınan kelimeler alındıkları dildeki anlamların dışında anlamlarla kullanılır. Argonun çeşitli meslek erbabının aralarında kullandıkları terim yüklü dilden temel farkı meslek dilinin yazılı olarak karşılığının olması, sözlükler yahut kitaplar aracılığıyla öğrenilebilmesidir. Argo, Esperanto gibi kurucu bir irade tarafından bilinçli bir şekilde inşa edilmiş bir dil değildir. Bu anlamda “kendiliğindenlik” de taşır argo. Argonun hiciv yüklü dili üzerinden sadece onu kullanan küçük grubun değil, o grubun yer aldığı toplumun ve zamanın da zihinsel arka planını, sosyolojisini okumak ve anlamlandırmak mümkündür.

Bu parçadan “argo”yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kaba sözler içerdiği için toplumun bir kesimince hoş karşılanmadığına
- B) Yazılı bir metne dayanmadığına
- C) Bilinçli bir şekilde oluşturulmadığına
- D) Tamamen yerli sözcüklerden oluşmadığına
- E) İçinde doğduğu sosyal çevrenin ve kültürün özelliklerini yansıttığına

7. I.
Der Sümmani ya Rab gönlüm hoş eyle
Ya sabır ver ya bağrımı taş eyle
Ya bir çift kanat ver ya da kuş eyle
Tez yetişem dost bağında talan var

- II.
O nice deryadır her dem alınmaz
Zamane suyuna pirinç salınmaz
Der Ruhsati âlem ıslah olunmaz
Çek başını koynuna yelden irak

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Aynı kafiye düzenine sahip olma
- B) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma
- C) Didaktik bir üslupla kaleme alınma
- D) Yarım uyak ve rediften yararlanma
- E) Ait oldukları şiirin son dörtlülüğü olma

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?**

- A) Ben o gün bir dalgayım körfezinde durulmuş
Ben o gün ocağında kül bağlamış bir korum
(Teşhis)
- B) Biliriz Rabbini yad ettiği an İbrahim
Narı Nemrut'un, o hâl ile gülistan oldu
(Telmih)
- C) Bu dağın gülleri, derim ki neden solmuşlar
Beddua ettiği yermiş meğer Âşık Kerem'in
(Hüsnütalil)
- D) Dile gelmiş ağaçlar bir cenup rüzgârı ile
Çiçekler kanat açmış göklere doğru yer yer
(İstiare)
- E) Engin bakışlı gözlerin ağlar, yüzün güler
Aşkınla kaç zavallı bu sahilde öldüler
(Tezat)

9. Güzelleme türünde kaleme alınmıştır.
Halk ağızlarına özgü söyleyişlere ver verilmiştir.
Tenasüp sanatına başvurulmuştur.
Yarım kafiye kullanılarak ahenk sağlanmıştır.

Verilen özellikler aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde bir arada görülmektedir?

- A) Behey ala gözlü dilber
Vaktin geçer demedim mi
Gözlerin olmuş harami
Beller keser demedim mi
- B) Kışlar arasında böyle yaz olmaz
Her şahinin avladığı baz olmaz
Eğer naz edersen böyle naz olmaz
O zaman darılıp öfkelenirsin
- C) Hâlim arz edecek hâkim bilinmez
Ahır vakit bu gözyaşım silinmez
Azdı yaralarım hekim bulunmaz
Yara belli değil, dert belli değil
- D) Gitticeğin bir incecik yol muydu
Sevdiceğin nergis miydi gül müydü
Yediklerin şeker şerbet bal mıydı
Onun için ince düşmüş beliniz
- E) Kır atın üstünde kaldı postumuz
İkrarından döndü m'ola dostumuz
Yarın kara toprak örter üstümüz
Çürütür ha benli dilber çürütür

10. Çocuğunun ölümü müydü denge zincirinin kopmasına neden olan o halka yoksa Halil'i yitirmesi mi? Bunlar, elinde olan, yenmesi olanağı bulunan şeyler değildi kuşkusuz. Dengesini bozan şeyler yalnızca bunlar da değildi. Nahit'in, yüzünü bir kez gördüğü o soluk benizli çocuğun bir daha hiç yürüyemeyecek olması, pencere kıyılarına oturarak anlamlı ve anlamsız tüm koşuşturmalara uzaktan bakmak zorunluluğunda kalmasına kendisinin neden olması da vardı. O yüzden kin duyuyordu Nahit'e. Bu kin, suçluluktan almış, bugünkü hasta noktaya getirmişti Nilüfer'i.

Bir romandan alınan bu parçanın anlatımında aşağıdakileri hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Bilinç akışı
B) İç çözümleme
C) İç monolog
D) Özetleme
E) Geriye dönüş

11. 12. yüzyılda kaleme alınan ve Karahanlı beylerinden biri olan Muhammed Dâd Sipehsalar'a armağan edilen ----, aruzun feûlün feûlün feûlün feûl kalıbıyla yazılmış manzum bir eserdir. Eserde dinî ve içtimai ahlak esaslarını cemiyette yerleştirmek için çok defa ayet ve hadislerle desteklenen fikirler, kolaylıkla anlaşılabilir tarzda oldukça sade bir dil ile ifade edilmiştir. Bu özellikleriyle esere bir nasihat kitabı olarak da bakmak mümkündür. İki ana dinî kaynak olan ayet ve hadisler İslami Türk edebiyatı sahasında bu ölçüde ilk defa kullanılmış ve bunlardan faydalanılmıştır. Bu tercümeler, aynı zamanda Kur'an-ı Kerim ve hadislerin Türkçeye çevrilmesi yolunda atılmış ilk önemli adımlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Atabetü'l-Hakâyık
B) Divanü Lügatî't-Türk
C) Kutadgu Bilig
D) Divan-ı Hikmet
E) Muhakemetü'l-Lügateyn

12. ----, 19. yüzyıl halk edebiyatının özgün şairlerindendir. Kayseri'nin Everek ilçesinde dünyaya gelmiştir. Medrese öğrenimi gören ve tasavvufi konulara da yönelen şair, aynı zamanda 17. yüzyıl divan şairi ---- gibi bir hiciv ve taşlama ustasıdır. Taşlamalarında ne kişisel davranmış ne de sadece kişilerle uğraşmıştır. O, 16. yüzyıl tekke şairi ---- gibi siyasi ve ideolojik bir misyon yüklenmediği gibi 19. yüzyıl ozanı ---- gibi aşiretçi bir başkaldırı şairi de olmamıştır hiçbir zaman. O, toplumsal yaralara dokunan, çözüm arayan bir söz ustasıdır. Yolsuzluklara, adaletsizliklere, kötülöklere, zulme karşı meydan okuma cesareti gösterebilen bir şairdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Dadaloğlu
B) Pir Sultan Abdal
C) Bayburtlu Zihni
D) Nefî
E) Seyrani

13. Halk şiirinin en küçük nazım biçimidir. Yedi heceli dört mısradan oluşur. İlk iki dizesi kafiyeyle doldurmak ya da temel düşünceye giriş yapmak için söylenir. Genellikle asıl söylenmek istenen düşünceyle, anlam yönünden bir ilgisi yokmuş gibi gözükse de konuya bağlı olarak da yorumlanabilir bu iki dize. Üçüncü dizenin serbest olması, söyleme kolaylığı sağlar. Temel duygu ve düşünce son dizede verilir. Başlıca konusu aşk olmakla birlikte, her türlü konuda söylenebilir.

Bu parçada sözü edilen nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semai
B) Türkü
C) Ninni
D) Mânî
E) Varsağı

14. Âşıkda hayâ karâr eder mi
Mikdârını şey güzâr eder mi

Sende bilirim bu derd yokdur
Çarhın belî rûzgârı çokdur

Ma'lûm degil verâ-yı perde
Çok bilmeyen uğradı bu derde

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki şiirin alındığı eserin nazım biçimiyle yazılmamıştır?

- A) *Beng ü Bade* B) *Kelile ve Dimne*
C) *Hüsrev ü Şirin* D) *Cemşîd ü Hurşîd*
E) *Şem ü Pervâne*

15. ---- en önemli yanı, İran örneklerine bağlı kalmadan yerli renklerle ve sade bir dille kaleme aldığı mesnevileriyle Türk edebiyatında hamse yazan şairlerin öncülerinden olmasıdır. *Hamse*'sini oluşturan tüm mesnevileri, Kanûnî Sultan Süleyman Devri'nde yazmış ve ona sunmuştur. Bu mesnevilerin ilki olan *Şâh u Gedâ*, 1.000 civarında beyitten oluşup beşerî aşktan ilahi aşka geçişi anlatan bir hikâyeyi konu alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bâkî'nin B) Ahmedî'nin C) Taşlıcalı Yahya'nın
D) Hayalî Bey'in E) Şeyhî'nin

16. Aşağıda araç içinde verilen terimlerden hangisi, birlikte verildiği açıklamaya uygun değildir?

- A) Gazel ve kasidelerde son beyit (Makta)
- B) Kasidede şairin mahlasının geçtiği beyit (Taç beyit)
- C) İki dizesi uyaklı beyit (Musarra)
- D) Kasidelerde methiye bölümlerine geçişi sağlayan beyit (Girizgâh)
- E) Halk edebiyatındaki mâniye benzeyen, aruzun “fâilâtün fâilâtün fâilün” kalıbıyla yazılan nazım biçimi (Murabba)

17. Baba Rüstem, altmış bir beyitten oluşan mesnevi ile Hâce-i Cihan'a kalenderlik ile ilgili önemli bilgiler verir. Hâce-i Cihan, Baba Rüstem'in bu cevabına karşılık olarak kalenderlik ile ilgili hatalı bulduğu ne varsa sohbet ederken Baba Rüstem'e bir bir aktarır. Doğru bildikleri yanlışları yüzlerine söylemekten çekinmez. Son olarak da “kalenderlik” kelimesinin ne anlama geldiğini, her harfinin aslında ne anlamlar ifade ettiğini bir bir anlatır. Bu kadar sözün ardından Hâce-i Cihan ve oğlu Netice-i Can misafirleri dinlenmeleri için yalnız bırakıp halvet yerlerine giderler. Baba Rüstem ve refikleri sessizliğe gark olup seher vakti yola koyulurlar. Hâce-i Cihan ve Netice-i Can sabah kalktıkları zaman bakarlar ki kalenderler gitmişlerdir.

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Pendname
- B) Surname
- C) Şehrengiz
- D) Menakıbnâme
- E) Fütüvvetname

18. Yapıt, bir aşk hikâyesi ekseninde değişik izleklere kapılarını aralar. Romanın başkişisi Ali Bey, idealize edilen bir tip olarak karşımıza çıkar. O, iyi bir eğitim alan ve ahlak açısından iyi bir şekilde yetiştirilen bir gençtir. Rahat bir çocukluk dönemi geçiren başkişi, anne ve özellikle babası tarafından sarmalanarak büyütülür. Ancak içine kapanık, romantik bir kişi olan Ali Bey, Mahpeyker'i tanıdıktan sonra değişmeye başlar ve romanın sonunda da ilk hâline döner. Ali Bey'in değişim göstermesi, özellikle yapılan bir hamledir. Yazar, bu sayede vermek istediği iletiyi kolaylıkla okuyucuya ulaştırır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yapıtın yazarına aittir?

- A) Zavalı Çocuk
- B) Küçük Şeyler
- C) Macera-yı Aşk
- D) Muhsin Bey
- E) Seydi Yahya

19. Birbirinin zıddı sayılabilecek bu iki akımı tez-antitez olarak okumak mümkün. ---- düşsel öğelerin ve duygusallığın ön plana çıktığı, öznenin ağır bastığı, insanların yüreğine seslenen bir sanat hareketi olarak öne çıkmıştır. ---- ise duygu ve hayallerden sıyrılarak gerçeği anlatmayı amaçlamıştır. Gerçekçiliğin ve nesnelliğin ağır bastığı bir akım olarak dikkat çeker.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Klasisizm - Romantizm
- B) Realizm - Natüralizm
- C) Parnasizm - Sembolizm
- D) Romantizm - Realizm
- E) Romantizm - Natüralizm

20. Yalnız Servetifünun Dönemi'nin değil, bütün zamanların en büyük Türk romancılarından olan Halit Ziya Uşaklıgil; ----.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

- A) *Sefile* adlı romanında küçük yaşta önce babasını, ardından da annesini kaybeden Mazlume'nin yaşadıklarını anlatır
- B) İkinci romanı *Nemide*'de, doğum esnasında annesini kaybeden Nemide'nin, babası Şevket Bey ile süren yaşamını konu alır
- C) *Bir Ölünün Defteri*'nde küçük yaşta annesini kaybeden Osman Vecdi'nin bir akrabası olan Nigâr'ın yanında geçen yaşamını konu eder
- D) *Ferdi ve Şürekâsı*'nda babasının ölümü üzerine eğitimini yarıda bırakan İsmail Tayfur'un Saniha'ya olan aşkını anlatır
- E) *Halas*'ta Millî Mücadele Dönemi'ni tarihî ve millî özellikleri yanında aşk ilişkilerini de sergilemeye çalışır

21. Ömer Seyfettin ve Ali Canip'le birlikte Millî Edebiyat'a öncülük eden Ziya Gökalp, Türkçülüğün Esasları adlı yapıtında Türkçülük düşüncesini teorik bir zemine oturtmuştur. Masal, destan gibi geleneksel anlatılardan yararlanarak yazdığı şiirlerini Kızıl Elma, Yeni Hayat ve Ey Türk Uyan adlı yapıtlarında bir araya getirmiştir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Millî Edebiyat Dönemi'nde kimi yazarlar, çağını sorgulayan ve çağının dejenere kişilerini eleştiren yapıtlar yazmışlardır. Bu yapıtlardan biri olan *Efruz Bey*; sadece bir hiciv değil, aynı zamanda devrin insan profilini de gözler önüne seren toplumsal anatomi kitabı olarak da değerlendirilebilir. *Kıralık Konak*, Tanzimat'tan sonra değişen Osmanlı sosyal hayatını anlatırken zıt değer yargılarının kuşaklar arasında yarattığı uçuruma dikkat çeker. Benzer bir sorunsala yaslanan *Yaprak Dökümü*, Tanzimat'tan sonra sık sık karşımıza çıkan, Batılılaşmanın yanlış anlaşılması tezini işlemiştir. *Sinekli Bakka* ise Doğu-Batı karşıtlığını eleştirel bir dille değil, toplumsal değişimler ekseninde ele almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada değinilen yapıtlardan herhangi birinin yazarına ait değildir?

- A) *İlk Düşen Ak*
- B) *Kenan Çobanları*
- C) *Hep O Şarkı*
- D) *İstanbul'un İç Yüzü*
- E) *Acımak*

23. Romanlarında toplumsal konuları işleyen Kemal Tahir; Türk edebiyatının, en üretken, en özgün yazarlarından biridir. Toplumsal konuların yanı sıra tarihî konuları da işler. Örneğin ---- adlı romanında, ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin getirilmesi uygun değildir?

- A) *Esir Şehrin İnsanları* - işgal altındaki İstanbul'u ve bu süreçte Osmanlı toplumunun tutumunu gerçekçi bir şekilde işler
- B) *Rahmet Yolları Kesti* - eşkıyalık sorununu ele alarak eşkiyayı kahraman olarak gösteren görüşe karşı çıkar
- C) *Devlet Ana* - Tanzimat'tan Cumhuriyet'in ilk yıllarına uzanan bir zaman içinde kırsal kesimdeki toplumsal değişmeyi konu alarak toprak ağalığının ortaya çıkış nedenleri üzerinde durur
- D) *Yorgun Savaşçı* - I. Dünya Savaşı'ndan yenilgiyle çıkan subayların düştükleri durumu, yılgınlığın giderek direnmeye dönüşmesini ve Kurtuluş Savaşı'nın ilk evrelerini yansıtır
- E) *Kurt Kanunu* - Cumhuriyet'in ilk yıllarında meydana gelen İzmir suikastını, iktidar kavgalarını, o dönemin çalkantılı çekişmelerini ve hesaplaşmalarını konu alır

24. Tezek yakarız odun yerine;
Saç üstüne saman yakarız,
Gaz yerine.
Düğün olur, dernek olur,
Kazım'ın gırnatasında aynı hava:
"Ankara'nın taşına bak" ...
Bir toprağımız vardır bize dost
İki ağız buğday verir,
Ama ne buğday
Ambarlar almaz, gömeriz.
Yıl olur tohumluk kalmaz elimizde,
Tarla gider tapu gider.
Uğraş didin altımızda hasır yok,
Sen gel de işin çık içinden.

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Rifat Ilgaz
B) Ece Ayhan
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Orhan Seyfi Orhon
E) Ahmet Muhip Dırans

25. Bir tarih öğretmeni, İlk Çağ uygarlıklarını anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Sümer şehir devletlerinden Lagaş'ta sade bir vatandaş olarak yaşarken, yöneticilerin kötü idaresine karşı isyan ederek iktidarı ele geçirdi. Ardından da eski yönetimin yanlışlıklarının yol açtığı zararları, halkın kaygılarını ve ülkedeki hoşnutsuzlukları gidermek üzere MÖ 2375'te tarihin bilinen ilk yazılı hukuk metnini ortaya koydu."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği İlk Çağ hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hattuşili B) Hammurabi C) Urkagina
D) Justinianus E) Büyük İskender

26. İlk Osmanlı Mebusan Meclisi, padişahın da katıldığı büyük bir törenle 19 Mart 1877'de aşağıdakilerin hangisinde toplanmıştır?

- A) Yıldız Sarayı
B) Topkapı Sarayı
C) Beylerbeyi Sarayı
D) Harbiye Nazırlığı
E) Dolmabahçe Sarayı

27. Türkiye Selçuklu Devleti'nin merkezî otoritesinin bozulmasını fırsat bilen bazı Türkmenlerin otlak ve meraların yetersizliğini gerekçe göstererek çıkardığı isyan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bâbailer Ayaklanması
B) Şeyh Bedrettin İsyanı
C) Yabgulular Ayaklanması
D) Bozoklu Celal İsyanı
E) Delibaş Mehmet İsyanı

28. Orhun Yazıtları'nda Bilge Kağan, "Tanrı irade ettiği için kutum olduğu için kağan oldum." demiştir.

Bu ifade ilk Türk devletleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Yerleşik yaşamın teşvik edildiğinin
- B) Toplumda sosyal tabakalaşmanın olduğunun
- C) Tüm boy beylerinin iktidara gelebildiğinin
- D) Gücün meşruiyet kaynağının ilahi nitelikli olduğunun
- E) Yönetim ve hukuk alanında teokratik kuralların benimsendiğinin

29. Moğolların, Abbasi halifeliğini ortadan kaldırması üzerine Abbasi ailesinden birini halife ilan ederek İslam dünyasında güç kazanan Türk İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selçuklular
- B) Memlûklular
- C) İhşidîler
- D) Tolunoğulları
- E) Eyyubiler

30. Germiyoğlu Süleyman Bey'in, Osmanlı Devleti'ne yakınlaşma ihtiyacı duymasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Karamanoğulları Beyliği'nin tehdidine maruz kalması
- B) Bizans ile mücadele etmesi
- C) Karesioğullarına son verilmesi
- D) Timur'un Anadolu seferine çıkması
- E) Osmanlı-Memlûklular ilişkilerinin bozulması

31. Cumhuriyetin ilanı sonrasında TBMM'de yapılan seçimle Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı, ----- ilk başbakanı, ----- ise ilk meclis başkanı olmuştur.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rauf Bey (Orbay) – İsmet Paşa (İnönü)
- B) İsmet Paşa (İnönü) – Fethi Bey (Okyar)
- C) Fethi Bey (Okyar) – İsmet Paşa (İnönü)
- D) İsmet Paşa (İnönü) – Rauf Bey (Orbay)
- E) Celal Bey (Bayar) – Bekir Sami Bey (Kunduh)

32. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Menemen Olayı'nın yaşanması
- B) Halife Abdülmecit Efendi'nin faaliyetleri
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması
- D) Şeyh Sait Ayaklanması'nın çıkması
- E) Mustafa Kemal'e suikast girişiminde bulunulması

33. Aşağıdakilerin hangisinde bölgedeki olayların sorumlusunun Türkler değil Rumlar olduğu, Batı Anadolu'da Yunanların propaganda yaptığı gibi bölgede Rum nüfusunun fazla olmadığı, Türklerin çoğunlukta olduğu şeklinde bilgiler yer almıştır?

- A) Havza Genelgesi
- B) Harbord Raporu
- C) Amiral Bristol Raporu
- D) Misakımillî Kararları
- E) Mustafa Kemal'in Samsun Raporu

34. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler; yanlarında annesi, lalaları ve askerleri dışında; defterdar, nişancı, Divân kâtibi, kapıağası, tabib, bahçıvan vb. görevlilerle birlikte sancağa gönderilirlerdi. Sancaklarda şehzadelerin başkanlık yaptığı, Divân-ı Hümâyûn'un benzeri Şehzade Divanları vardı.

Bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin gözetildiği söylenebilir?

- A) Çok uluslu yapıdan yararlanmanın
B) Ordunun asker ihtiyacını karşılamının
C) Taht kavgalarını engellemenin
D) Egemenlik anlayışını değiştirmenin
E) Şehzadelere yönetim tecrübesi kazandırmanın

35. Aşağıdaki tabloda dört merkezdeki sanayi tesisi ve bu tesislerin yer seçiminde etkili olan faktörler verilmiştir.

Merkez	Sanayi Tesisi	Yer Seçiminde Etkili Olan Faktör
K	Süt ürünleri	Pazar alanına yakınlık
L	Konserve	Ham maddeye yakınlık
M	Demir-çelik	Enerji kaynağına yakınlık
N	Petrol rafinerisi	Ulaşım olanakları

Tablodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) K merkezinde tüketici nüfus miktarı fazladır.
B) L merkezinde meyve ve sebze yetiştiriciliği yaygındır.
C) M merkezinde taş kömürü yatakları bulunmaktadır.
D) N merkezi hinterlandı geniş bir liman ve demir yoluna sahip olabilir.
E) K merkezindeki sanayi tesislerinin sayısı L'den fazladır.

36. Yaklaşmakta olan bir tsunaminin ilk belirtisi suyun sahilden hızlı bir şekilde geri çekilmesidir. Suyun geri çekilmesinden 5-30 dakika sonra yüzlerce metre yayılabilen dev dalgalar kara içlerine doğru hareket eder. Tsunami dalgaları önlerine kattıkları her şeyi kilometrelerce sürükleyebilecek güçtedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğa olayının nedenlerinden biri değildir?

- A) Deniz tabanındaki heyelanlar
B) Okyanusta gelişen depremler
C) Adalarda meydana gelen volkanik patlamalar
D) Asteroit düşmesi
E) Kasırga ve hortumlar

37. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin demir yolları ağı gösterilmiştir.

Türkiye'de demir yolu ulaşımı bulunmayan yerlerin genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

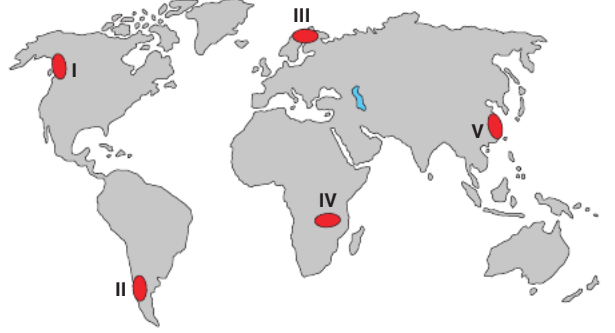
- A) Yer şekillerinin engebeli olması
B) İklim koşullarının elverişsiz olması
C) Nüfus miktarının ve yoğunluğunun az olması
D) Jeolojik yapısının kırıklı arazilerden oluşması
E) Doğal bitki örtüsünün orman olması

38. NATO, Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın güvenliğini sağlamak için ABD öncülüğünde 12 devletin katılımıyla 1949 yılında kurulmuş askeri bir örgüttür. Daha sonraki yıllarda Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 18 ülkenin katılımıyla NATO'nun sınırları oldukça genişlemiştir. Rusya'nın, komşusu olan ülkelere karşı uyguladığı saldırgan tutum karşısında NATO'ya girmek isteyen ülkelerin sayısı son yıllarda artmıştır. En son Finlandiya ve İsveç başvuruda bulunmuş, Finlandiya'nın başvurusu 2023 yılının nisan ayında kabul edilmiştir. Örgüte katılabilmek için üye ülkelerin tamamının onay vermesi gerekmektedir.

NATO'yla ilgili verilen bilgilerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye kurucu üyeleri arasındadır.
B) Savunma amaçlı kurulan uluslararası bir örgüttür.
C) Sınırları yıllar içerisinde sürekli genişlemektedir.
D) Türkiye'nin onayından geçmeyen hiçbir ülke örgüte katılamaz.
E) Kuruluş aşamasında ABD'nin etkisi fazladır.

40. Kömür kullanımının yoğun, nüfus ve sanayileşme oranının fazla olduğu yerlerde hava kirliliği tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır.

Bu durum haritada numaralandırılan alanlardan hangisinde daha sık yaşanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

39. Gelişmiş ülkelerin büyük bölümünde tarım genellikle ihracata yönelik olarak ve modern yöntemlerle yapılmaktadır.

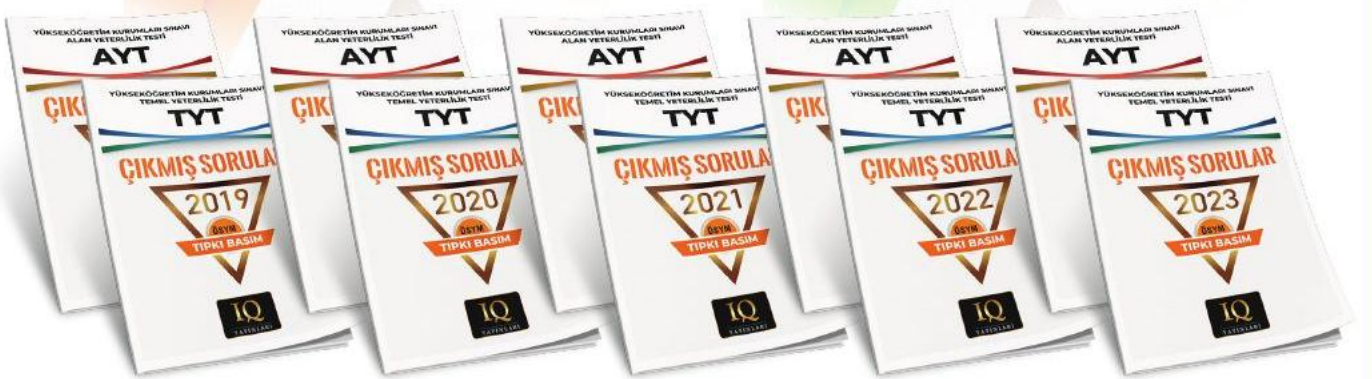
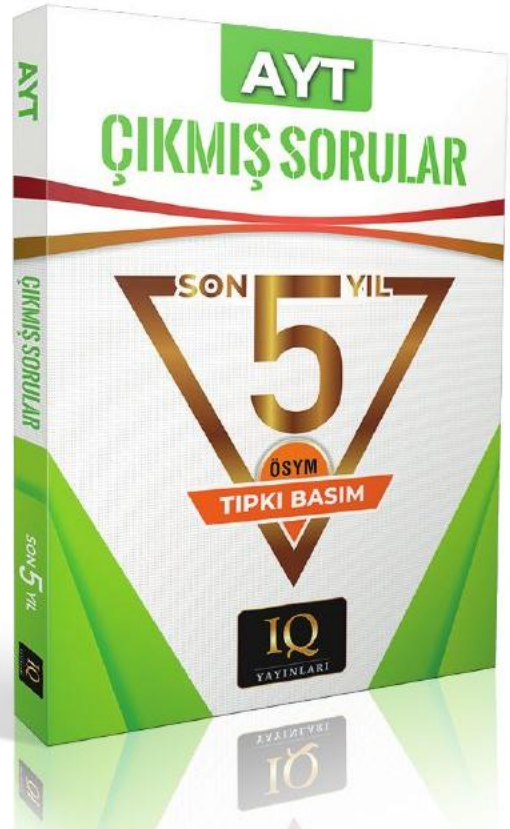
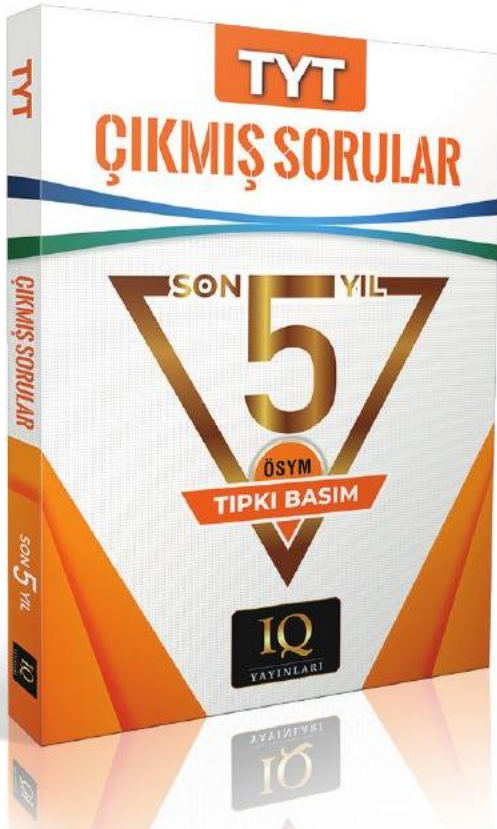
Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerdeki tarımsal faaliyetlere ilişkin özelliklerden biri değildir?

- A) Üretim aşamasında insan gücüne duyulan ihtiyacın az olması
B) Tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması
C) Sulama, gübreleme, toprağı sürme ve zararlılarla mücadelede teknolojiye yararlanılması
D) Birim alandan alınan ürünün fazla olması
E) Organik tarımın yaygın olması

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1

9. DENEME / ZOR DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 0 9 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Söz Öbeklerinin Anlamı	☐	☐
2.	Paragrafın Konusu	☐	☐
3.	Paragraf Tamamlama	☐	☐
4.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
5.	Cümlede Anlam	☐	☐
6.	Paragrafın Ana Düşüncesi	☐	☐
7.	Roman Hikâyede Anlatma Teknikleri	☐	☐
8.	Şiir	☐	☐
9.	Şiir	☐	☐
10.	Söz Sanatları	☐	☐
11.	Halk Edebiyatı Temsilcileri	☐	☐
12.	İslamî Dönemde İlk Dil ve Edebiyat Ürünleri	☐	☐
13.	Âşık Edebiyatı	☐	☐
14.	Divan Şairleri	☐	☐
15.	Divan Edebiyatı Şiiri	☐	☐
16.	Divan Nesri	☐	☐
17.	Divan Edebiyatı	☐	☐
18.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
19.	Tanzimat Dönemi Edebiyatı	☐	☐
20.	Fecriati Topluluğu	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
22.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Tiyatrosu	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
25.	Sevr Antlaşması	☐	☐
26.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
27.	Yazının Gelişimi ve Kadim Dünyada Bilimler	☐	☐
28.	İslamiyet Yayılıyor	☐	☐
29.	Büyük Selçuklularda Kültür ve Medeniyet	☐	☐
30.	Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Süreci	☐	☐
31.	Beylik Dönemi'nde Osmanlı'nın Askerî Gücü	☐	☐
32.	İç Asya'da Kurulan Türk Devletleri ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
33.	Hukuk Alanındaki İnkılaplar	☐	☐
34.	Osmanlı Devleti'nde İsyanlar ve Düzeni Koruma Çabaları	☐	☐
35.	Biyçeşitlilik	☐	☐
36.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
37.	Şehirlerin Tarihsel Gelişimi, Fonksiyonu ve Etki Alanları	☐	☐
38.	Gelişmişlik Seviyesini Etkileyen Faktörler ve Gelişmişlik Düzeyine Göre Ülkeler	☐	☐
39.	Uluslararası Örgütler	☐	☐
40.	Küresel Çevre Sorunları	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Gerçek bir sanatçının dili, rengi, sesi, tonu, ritmi onun kumaşının parçalarıdır. Bu parçalar, zaman içinde onun üstüne tam oturan bir elbiseye dönüşür. Yüzlerce hatta binlerce eser arasında da olsa kumaşının dokunduğu iplikten tanırız onu. Ancak bir sanatçı üslubunu bulamamışsa yazdıkları dokuma tezgâhlarında binlercesi üretilen konfeksiyon ürünleri gibi eskিয়ে bir kenara atılacak eşyalara dönüşür.

Bu parçada “dokuma tezgâhlarında binlercesi üretilen konfeksiyon ürünleri” sözüyle, sözü edilen eserlerle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzer konu ve içeriklerden söz ettiği
B) Okurun duygu ve düşünce dünyasını geliştirmekten uzak olduğu
C) Kendini diğer eserlerden ayırtıracak özgün bir yönünün olmadığı
D) Birikimi ne olursa olsun herkese seslenecek bir niteliğinin olduğu
E) Çok fazla emek verilmeden kolayca yazıldığı

2. Western ile anlatılamayacak hikâye yoktur, derler. İkinci yönetmenlik denemesi olmasına karşın, *Kasabadaki Yabancı* ile bu sözü haklı çıkaran bir başyapıt ortaya koymayı başarmış Clint Eastwood. Film, alışılmış “western”in şeklini değiştirirken türün içine bağımsız sayılabilecek hikâye parçacıkları yerleştiriyor. Kendinden önceki western klasiklerinden de izler taşıyan filmde, yama izlenimi veren tek durumsa kişilerin sanki o dönemin değil de bugünün Amerika’sında yaşıyor denli “bizden biri” olması.

Bu parçada sözü edilen filmin eleştirilen yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüz dünyasının sorunlarıyla bağ kurmaktan uzak bir konusunun olması
B) Türün belli kalıplarını yapay yollarla kırmaya çalışması
C) Kahramanların, anlatılan dönemin atmosferini yansıtamaması
D) Daha önce çekilmiş olan kimi filmlerin taklit edilmesi
E) Bir yerine birkaç öyküyü anlatma çabasının, kişilerin etkisini zayıflatması

3. Toplumu oluşturan bireylerin anlaşılabilmesinde, dillerin büyük önemi bulunmaktadır. Dillerin söz varlıkları içerisindeki deyimler, atasözleri, kalıplaşmış sözler, terimler gibi bütün öğeler, o dili oluşturan toplumların özelliklerini belirlemede bize yardımcı olur. Örneğin İngilizce, Fransızca ve Almanca gibi birçok Batı dilinde akrabalık adları pek zengin değildir. Bu dillerde “hala” ve “teyze”; “amca” ve “dayı” aynı sözcükle karşılanmaktadır. Bunun yanında Türkçe, akrabalık adları bakımından çok zengindir: amca, hala, dayı, teyze, abla, yeğen, yenge, torun, enişte, baldız, elti, görümce... Bu, ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Batılılarla Doğuluların farklı inançlara sahip olduğu anlamına gelmektedir
B) Türkçenin Batı dillerinden daha zengin olduğunu ortaya koymaktadır
C) Türk dünyasında akrabalık ilişkilerinin daha sıkı olduğunu göstermektedir
D) Batı dillerinin isimler bakımından çok yetersiz olduğunun açık bir delilidir
E) akrabalığa verilen değer zaman içinde değiştiğinin bir kanıtıdır

4. Paris'in simgesi olan Eyfel Kulesi, dünyanın en tanınmış yapılarından biridir. 1889 yılında tamamlanan yapı, o zamandan beri dünya çapında ilgi odağı olmuştur. Eyfel Kulesi, Paris'in Champs de Mars parkında yer alır ve yaklaşık 324 metre yüksekliği ile uzaktan görülebilir. İnşa edildiği dönemde dünyanın en yüksek yapısı olan Eyfel Kulesi, bu ünvanını 41 yıl boyunca korumuştur. Kule, demir iskelet yapısıyla dikkat çeker ve o dönemdeki mühendislik ve inşaat tekniklerinin bir harikası olarak kabul edilir. Kule, üç seviyeden oluşur ve her seviyede ziyaretçilere farklı deneyimler sunar. En üst seviye, muhteşem bir panoramik manzara sunar ve Paris'in tüm güzelliklerini gözler önüne serer. Eyfel Kulesi'nin yaratıcılığı ve zarafeti, onu sadece bir yapıdan daha fazlası hâline getirir. Paris'in romantik havasını simgeler ve ziyaretçilere unutulmaz anılar sunar.

Bu parçada "Eyfel Kulesi"yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Elinde bulundurduğu bir rekoru yitirdiğine
- B) Paris'in tam ortasında yer almasının avantajlarını yaşadığına
- C) Ziyaretçiler için manevi ve duygusal bir değer taşıdığına
- D) Fiziksel özelliklerine
- E) İçinde bulunduğu şehirle karakterize bir anlam taşıdığına

5. I. Romanlarda yazarlar, karakterlerin iç dünyasını derinlemesine anlatırken semboller ve metaforlar kullanmayı tercih ederler.
- II. *Düz Çizgi* romanında yazar, kırık bir aynayla ana karakterin içsel çatışmalarını ve kendini yansıtmaya arzusunu okurlara kolaylıkla aktarabilmiştir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede belirtilen durumun, geçerliliğini devam ettiremediğine işaret edilmektedir.
- B) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.
- C) I. cümlede ileri sürülen sav, bir örnekle somutlaştırılmaktadır.
- D) I. cümlede belirtilenlerin gerekçesine yer verilmektedir.
- E) I. cümlede verilen olgu, başka bir olguyla karşılaştırılmaktadır.

6. Gençler, ergenlik döneminde psikolojik ve fizyolojik açıdan önemli değişimler geçirir. Bu süreçte yaşadıkları stres nedeniyle depresyon, çekingenlik, sosyal çatışma ve kaygı bozukluğu gibi sorunlar ortaya çıkabilir. Bu durum, uyum bozukluğu olarak isimlendirilir. Ergenlik dönemindeki gençlerin yaklaşık üçte biri uyum bozukluğu nedeniyle yaşatlarının sözlü ya da fiziksel baskısına maruz kalabiliyor. Araştırmalar, başkalarının düşüncelerini ve duygularını anlama becerisi yeterince gelişmemiş ergenlerin uyum bozukluğu yaşama olasılığının daha yüksek olduğunu gösteriyor. Empati becerisinin gelişmiş olması ise akranlar arasındaki ilişkilerin zayıf olması durumunda yaşanan uyum bozukluklarının önüne geçiyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Gençler, ergenlik döneminde empati duygusu geliştirememektedir.
- B) Akran zorbalığına maruz kalan ergenlerde empati duygusu daha geç ortaya çıkmaktadır.
- C) Ergenlerde empati duygusunun gelişmesi, kendi aralarındaki iletişimin daha başarılı olmasını sağlamaktadır.
- D) Ergenlik döneminde empati duygusu geliştirmeyen gençler, ileriki dönemlerde bu duyguyu geliştirememektedir.
- E) Ergenlik dönemindeki en önemli gelişimsel sorun, akranlar arasındaki iletişim bozukluğudur.

7. Yabancı bir ülkenin tehlikeli sokaklarına çıkar gibi, yirmi iki yıldır yaşadığım kendi mahallem, kendi çocukluğumun sokaklarına çıktım. Nemli aralık soğuşunu hafif bir rüzgâr gibi yüzümde hissedince belki de eski dünyadan yenisine geçmiş olan birkaç şey de vardır, dedim kendime. Bunu benim hayatımı yapan sokaklarda, kaldırımlarda yürürken şimdi görecektim. Koşmak geliyordu içimden. Ama iri çöp tenekeleri, çamur gölleri beni engelliyordu. Çocukluğumun o güzel çınar ve kavak ağaçları da yoktu artık. Onlarla beraber çocukluk anılarım da kaybolup gitmişti. Yorgun ağaçlara, iki katlı tanıdık evlere, temelinden, kireç kuyusundan başlayarak ta çatısının kiremitlerine kadar nasıl yapıldığını gördüğüm ve sonra içinde yeni arkadaşlarımla oyun oynadığım apartmanlara hayatımın vazgeçilmez parçaları gibi değil de ne zaman nasıl çekildiklerini unuttuğum fotoğraflara bakar gibi baktım.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Anlatımında betimleyici unsurlardan yararlanılmıştır.
B) Kahraman anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır.
C) Olay hikâyesine özgü bir anlatım sergilenmiştir.
D) Öykü kişinin hayal kırıklığından bahsedilmiştir.
E) Bilinç akışı tekniğinden yararlanılmıştır.

8. Dokunur hatıra kendisin bilmez
Asilzadelerden hiç kemlik gelmez
Sen eyilik et de o zayı olmaz
Darılıp da başa kakıcı olma

- I. Öğretici bir boyut taşımaktadır.
II. Yarım uyak kullanılmıştır.
III. Ulama yoktur.
IV. Duraklı 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.
V. İstiare sanatına başvurulmuştur.

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
B) I ve V
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

9. Aşkın bu karanlık gecesinde
Bülbül yine vahşi müterennim
Mecnun'unu terk etti mi Leyla
Vahşi sesi firkat sesi sandım

Aşkın bu karanlık gecesinde
Hicranımı duydum, seni andım
Firkat-zede bülbül gibi yandım

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan şiirinin benzetme ögelerinden yararlanıldığı
B) İçerik açısından lirik şiir niteliği taşıdığı
C) Mesnevi tipi uyak örgüsüyle oluşturulduğu
D) Rediften yararlanıldığı
E) Telmih sanatına başvurulduğu

10. Artıkça tenimde deprenir ağır
Çay akar gözümde sineme doğru
Kendi melek gibi, cemali uğru
Göz göre gönümü çalan bu mudur

(uğru: haydut, hırsız)

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Hüsnütalil
B) Tezat
C) Tecahülîarif
D) Teşbih
E) Mübalağa

11. Alevi-Bektaşilerce ulu sayılan yedi ozandan biridir. Asıl adı Haydar'dır. 16. yüzyılda Sivas ve çevresinde yaşamış; sadece hece ölçüsüyle ve sade bir dille şiirler söylemiştir. Ekonomik ve siyasi hakları için çabalamış; asıl ününe, şiirleri kadar zulme karşı dik durması, korkusuzluğu, cesareti, mazlumdan yana duruşu ve mücadeleci kimliğiyle ulaşmıştır. Daha güzel, daha iyi yaşayabilmenin savaşımını vermiştir. O; halkın sorunlarını dile getiren, sorunların nedenselliklerini ortaya koyan ve çözüm yollarını da sunan bir bilge, bu sorunları saziyle ve sözüyle korkusuzca haykıran bir ozandır. Onun şiirlerinde, halk kendi yaşamışlıklarını bulmuştur.

Bu parçada sözü edilen halk ozanı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pir Sultan Abdal
- B) Kaygusuz Abdal
- C) Dadaloğlu
- D) Köroğlu
- E) Kayıkçı Kul Mustafa

12. I. Hikâyelerin değişik yerlerinde tekrarlanan kalıplaşmış sözler vardır.
- II. Hikâyelerin yazarı, aynı zamanda hikâyelerdeki temel anlatıcı olan Dede Korkut'tur.
- III. Oğuzların çevresindeki topluluklarla ya da kendi içlerindeki mücadelesi anlatılmıştır.
- IV. Nazım ve nesir karışık olarak yazılan bu hikâyelerde asıl konu düzyazı, duygu yoğunluğu taşıyan kısımlar ise manzum biçimde oluşturulmuştur.
- V. İslamiyet öncesi döneme ait olan hikâyelerde olağanüstü öğelere yer verilmemiştir.

Dede Korkut Hikâyeleri'yle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

13. Halk şiirinde eleştiri önemli bir yer tutar. Âşıklar, şiirlerinde yaşadıkları çevrede gördükleri bireysel ve sosyal eksiklikleri eleştirmişlerdir. Bu şiirlerde dünyanın gidişinin bozulduğundan, insanların kötüleştiklerinden dem vurarak rüşvet, zulüm, israf, ahlaksal bozukluklar vb. olumsuzlukları dile getirmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları örneklendirmez?

- A) O gece gitmedi beraber yattık
Alta hasır, üstümüze çul örttük
Gelmişten, geçmişten muhabbet ettik
Yedi sülalemi sordu yoksulluk
- B) Boy kürkünü beğenmiyor köçekler
Babasına aklöğretiyor çocuklar
Yumurtadan burnu çıkan cücükler
Horoz oldum diye cik cik ediyor
- C) Küçükler büyüğe çorap giydirir
Tatlıyı insana acı yedirir
Seyrâni zamane böyle dedirir
Şimdi kişi bildiğine gidiyor
- D) Bin iki yüz altmış bire tarih basınca
Pek ziyade oldu sıklet bu sene
Eski âdet bitip devir dönünce
Kalktı insanlardan şefkat bu sene
- E) Doğruluk kapısın ister isen doğruluk
Dosta inayeti elden bırakma
Doğru olmayanın sonu uğruluk
Olur feraseti elden bırakma

14. XV. yüzyılın sonu ve XVI. yüzyılın ilk yarısında yaşayan ----, manzum ve mensur eserlerle tanınmıştır. Beyazıt Camisi avlusundaki küçük dükkânı; şiirlerin okunduğu, konuşulduğu, dönemin ünlü şairlerinin gelip gittiği, şiir tartışmalarının yapıldığı bir edebiyat okulu gibidir. Kolay şiir yazan ve şiir tekniğini iyi bilen bir şair olarak bilinir. Divan edebiyatında en fazla gazel yazan şairlerdendir. Rum hükümdarı Şah Jale'nin oğlu Pervane'nin Çin Fağfuru'nun kızı Şem'e duyduğu aşkı, bu yolda karşılaştığı güçlükleri anlattığı *Şem ü Pervane* adlı eseri; çift karakterli, aşk ve macera konulu, hayalî bir hikâyedir. II. Beyazıt zamanındaki Edirne güzellerini tasvir ettiği *Edirne Şehrengizi* de önemli bir eserdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bâki
B) Zâtî
C) Hayalî Bey
D) Lâmiî Çelebi
E) Taşlıcalı Yahya

15. Kan ağlasın bu dîde-i dürbârım ağlasın
Ansın benim o yâr-ı vefâdârım ağlasın

Çeşm ü dehân u ârız u ruhsârım ağlasın
Başdan başa bu cism-i siyehkârım ağlasın

Ağyârım ağlasın bana hem yârim ağlasın
Gûş eyleyen hikâyet-i esrârım ağlasın

Nâdîde bir güher telef etdim dirîg u âh
Hâk içre defnedîp gerü gitdim dirîg u âh

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki türlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Methiye
B) Naat
C) Münacat
D) Mersiye
E) Tevhit

16. 962 senesi Muharrem'inin evvelinde Ahmedabad'a doğru yola çıktık. Birkaç günde Buruc'a ve bir o kadar günde de Blodra'ya vardık. Sonra Campanur yolu ile yola devam ettik. Yollarda tuhaf ağaçlar gördük. Mesela her birinin tepesi semaya varan her ağaçta sayısız yarasa vardı. Bu ağaçların kökleri yüksekte toprağa iniyor ve indiği yerden tekrar bir ağaç büyüyordu. Bu ağacın ismi o yerde Tûb idi. Yollarında zakkumdan başka bir şey yoktu. Gucerat diyarında maymunların haddi hesabı yoktu. Sözü'n kisası binbir türlü eza ve cefa ile Mahmudabad'a geldik. On beş gün nihayetinde de Cücerat'ın başşehri Ahmedabad'a vardık. İmad'ül-Melik ve diğer hanlarla görüşmeler yaptık. Hediyelerimizi sunduk, çeşitli ihsanlarına mazhar olduk. Alemin sığınağı padişah efendimiz hazretlerine hürmet edip bağlılıklarını bildirdiler. Bu acize de bir at, bir katar deve ve harçlık ihsan ettiler.

Bu metin aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Cihannüma*
B) *Kitab-ı Bahriye*
C) *Keşfü'z-Zünun*
D) *Mantıku't-Tayr*
E) *Mir'atü'l-Memalik*

17. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

- A) Aruzla yazılmış şiirlerde uzun bir ünlünün ölçü gereğince kısa okunmasıdır. **(Zihaf)**
- B) Başka bir manzume örnek alınarak aynı ölçü ve aynı uyakla yazılan şiire denir. **(Nazire)**
- C) Aruz ölçüsüyle yazılmış şiirlerde bir dizeyi ölçünün kalıplarına göre ayırmaya denir. **(Taştir)**
- D) Aruz vezninde kısa okunması gereken heceyi ölçüye uydurmak için uzun okumaktır. **(İmale)**
- E) Divan edebiyatında bazı özel kavram ve düşüncelerin anlatılmasında kullanılan kalıplaşmış sözlere verilen addır. **(Mazmun)**

19. Bu sanatçı "40 beygir gücünde bir yazı makinesi" lakabına yakışır biçimde hızlı ve çok yazar. Aktüeli ihmal etmez, insanları ve hayatı sürekli gözlemler ve onlarla arasına mesafe koymaz. Yazdıkları ve yaptıklarıyla halkın her kesimine hitap eder. Eserlerinde estetik bir çaba gözetmez, tek amacı geniş kitlelere ulaşmak, bu sayede halkın okuma sevgisini geliştirmek ve onlara bir şeyler anlatabilmektir. O, Tanzimat Dönemi'nin kişiliği, yaşayışı, eserleri, eserlerinde kullandığı dil, üslup ve anlatım teknikleri bakımından en renkli simalarındandır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı,

- I. Gazete
- II. Batılı tarzda öykü
- III. Yanlış Batılılaşmayı ele alan roman
- IV. Polisiye roman

yukarıdakilerden hangisinin edebiyatımızdaki ilk örneğini ortaya koymamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

18. Bu akımın önde gelen savunucularına göre insan, seçim yapmada ve kendi benliğini istediği şekilde kurmakta özgürdür. İnsan, sanatla kendini var edebilir. Canlılar ve cansızlar arasında izleyeceği belli bir yol olmayan yani özü varlığından önce gelmeyen, sadece insandır. İnsan, sanat sayesinde yaratabilir; en önemlisi kendi hikâyesini, kendi kaderini yazabilir ve yazmak zorundadır da. Bu durumun yarattığı sorumluluk duygusu, bir bunalımı da beraberinde getirir. Zaten bu akımda sıkıntı, bunalım, kaos gibi kavram ve olgular en sık dile getirilen konulardır.

Bu parçada aşağıdaki akımların hangisinden söz edilmektedir?

- A) Egzistansiyalizm
- B) Empresyonizm
- C) Kübizm
- D) Dadaizm
- E) Ekspresyonizm

20. 24 Temmuz 1908'de ilan edilen II. Meşrutiyet sonrasında Türk edebiyatında ortaya çıkan ilk edebî topluluktur. 24 Şubat 1910'da *Servetifünun* dergisinde yayımlanan bir bildiriyle kendilerini kamuoyuna tanıtan bu topluluk, sanat anlayışlarını "Sanat, şahsi ve muhteremdir." görüşüyle açıklamıştır. Kendilerine sanat ve edebiyatla ilgili birçok hedef belirleyen ancak bunların çoğunu gerçekleştiremeyen topluluk, kendi aralarında görüş birliği olmadığı için edebiyat dünyamızda çok uzun ömürlü olamamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebî topluluğun üyeleri arasında yer almaz?

- A) Ahmet Haşim
- B) Tahsin Nahit
- C) Süleyman Nazif
- D) Şahabettin Süleyman
- E) Refik Halit Karay

21. 1911'de *Genç Kalemler* dergisinde *Yeni Lisan* adlı makalenin yayımlanmasıyla başlayan Millî Edebiyat Dönemi, 1923 yılına kadar devam eden bir edebî sürecin adıdır. Bu edebî dönemin başlamasında öne çıkan üç önemli sanatçı; ----, ---- ve ----. Bu sanatçılar dilde sadeleşmeyi gerçekleştirmiş, ülke ve toplum meselelerine eğilmiş, halk edebiyatı geleneğinden yararlanarak hece ile şiirler yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin - Ali Canip Yöntem - Ziya Gökalp'tir
- B) Ziya Gökalp - Yahya Kemal - Ali Canip Yöntem'dir
- C) Mehmed Emin Yurdakul - Yahya Kemal - Mehmet Akif'tir
- D) Ali Canip Yöntem - Faruk Nafiz Çamlıbel - Ömer Seyfettin'dir
- E) Yahya Kemal - Ziya Gökalp - Mehmet Emin Yurdakul'dur

22. Gelenekten kopuş, bireyin Batı uygarlığı karşısında eziklik hatta aşağılık duygusuyla önce topluma, sonra giderek kendine yabancılaşması gibi sorunların ele alındığı ----, yabancılaşma bazı kahramanlarda kişilik bölünmesine yol açar. "Olric", roman kahramanlarından Turgut Özben'in sanki "iç ben"idir. Sıkıştığı her durumda onunla konuşur, ona sığınır. Bu yönüyle yapıtta psikanalizden de yararlandığı söylenebilir. Kişilerin parçalanmış benliğini gün yüzüne çıkarmak için şiirden oyuna varıncaya kadar hemen hemen her yazı türü kullanılmıştır. Hiciv, taklit, parodi, pastiş; yabancılaştırma tekniği olarak da alay, yazarın ironik bakışını yaratan unsurlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Aylak Adam*'da
- B) *Tutunamayanlar*'da
- C) *Gece*'de
- D) *Bir Düşün Gecesi*'nde
- E) *Sevgili Arsız Ölüm*'de

23. Oyunlarıyla Cumhuriyet Dönemi'nde kendisinden çok söz ettiren sanatçı, eserlerinde genellikle insanın iç dünyasına eğilir. Hayatın değişim ve dönüşümlerine duyarlı yaklaşımlarıyla dikkat çeker, değişimler karşısında seçtiği konunun yapısal durumu bakımından da arayışçı davranır ve kendine özgü anlatım biçimleri geliştirir. İlk tiyatro eseri olan *İsyancılar*'da, Güney Anadolu'da Yavuzlar adlı köyde kıtlık çeken köy halkının muhtar ve arkasındaki egemen güçlerle mücadelesi anlatılmaktadır. En önemli tiyatrolarından biri olan *Parkta Bir Sonbahar Günüyü*'de yaşam tarzları birbirine benzemeyen iki yaşlı insan etrafında gelişen olaylar anlatılır.

Bu parçada söz edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Recep Bilginer
- B) Turan Oflazoğlu
- C) Güngör Dilmen
- D) Turgut Özakman
- E) Oktay Arayıcı

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) *Kapalı Çarşı*, *Çevre* ve *Evler*'de divan ve halk şiirlerini lirik bir söyleyişte birleştiren Necati Cumalı, "Evler Şairi" olarak anılmıştır.
- B) *Çakıl Taşları*, *Bir Yudum Daha* gibi şiir kitapları olan Necmettin Halil Onan; Çanakkale Savaşı için yazdığı *Bir Yolcuya* adlı şiiriyle tanınmıştır.
- C) *Bingöl Çobanları*, *Gurbet*, *Kimsesizlik* gibi önemli şiirleri kaleme alan Kemalettin Kamu, "Gurbet Şairi" olarak tanınmıştır.
- D) Modern Türk şiirinin mistik şairi olarak nitelendirilen Necip Fazıl Kısakürek, *Kaldırımlar* şiirinden dolayı "Kaldırımlar Şairi" olarak anılmıştır.
- E) Saf şiir anlayışını benimseyen Ahmet Hamdi Tanpınar, *Bursa'da Zaman* başta olmak üzere şiirlerinde "rüya, zaman, hayal" kavramlarını sıkça kullanmıştır.

25. Fransa'da yayın yapan Le Temps (Lö Temps) gazetesinde, "Bir Türk sulh antlaşması hazırlandı. Fakat bunu imzalayacak olan kimlerdir? Ordusu, hükûmet otoritesi bulunmayan, sadrazam ünvanı taşıyan Damat Ferit'e kalemi vermekle ne elde edilecektir? Varlığı olmayan bir hükûmetle hiç uygulanmayacak bir antlaşma mı yapılacaktır?" ifadeleri yer almıştır.

Bu ifadelerle anlatılan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevr Antlaşması
B) Ankara Antlaşması
C) Lozan Antlaşması
D) Mudanya Ateşkes Antlaşması
E) Mondros Ateşkes Antlaşması

26. İngiltere, I. Dünya Savaşı'ndan sonra aşağıdaki devletlerden hangisinin Akdeniz'deki İngiliz ticaret ve sömürge yollarının koruyuculuğunu yapacağına inanmış ve bu devletin politikalarını desteklemiştir?

- A) İspanya B) İtalya C) Mısır
D) Bulgaristan E) Yunanistan

27. Sümer çivi yazısının Anadolu'ya ve alfabenin Akdeniz havzasına taşınmasında etkili olan İlk Çağ toplumları aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Lidyalılar – Persler
B) Fenikeliler – Urartular
C) Soğdlar – Hititler
D) Asurlular – Fenikeliler
E) Yunanlılar – Urartular

28. Dört Halife Dönemi'nde görülen bazı gelişmeler şunlardır:

- I. İslam Devleti'nin yönetimini kolaylaştırmak amacıyla merkezde divan teşkilatı kurulmuştur.
II. Devlet merkezi, Medine'den Kûfe'ye taşınmıştır.
III. Müslümanların yaptığı ilk deniz savaşı olan Zatü's-Savari Savaşı'nda da Bizans donanması yenilgiye uğratılmıştır.

Bunlar Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali Dönemi'yle ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplandırılmıştır?

	Hz. Ömer	Hz. Osman	Hz. Ali
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

29. Karahitayların bütün Maveraünnehir'i istila etmesine ve Selçukluların yıkılma sürecine girmesine neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talas B) Katvan C) Malazgirt
D) Köseadağ E) Dandanakan

30. XX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nde Mahmut Şevket Paşa komutasında oluşturulan "Hareket Ordusu"nun görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sultan Abdülaziz'i yeniden tahta çıkarma
B) 31 Mart Olayı'nı bastırma
C) Bâb-ı Âli Baskını'nı önleme
D) II. Abdülhamit'e meşrutiyeti yeniden ilan ettirme
E) Edirne'yi Bulgar işgalinden kurtarma

31. İlk düzenli ordu olarak oluşturulan Yaya ve Müsellemeler, XV. yüzyılın ortalarına kadar savaşlara fiilen katılarak Osmanlı ordusu içerisinde önemli bir güç oluşturmuşlardır. Yaya ve Müsellemeler, kapıkulu ocaklarının kurulmasından sonra tersanelerde, maden ocakları ve kale inşaatlarında çalıştırılmak üzere geri hizmet birlikleri arasına alınmışlardır.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Askeri yapının dönemin şartlarından etkilendiğinin
B) Yaya ve Müsellemelerin zamanla önemini kaybettiğinin
C) Zamanla askerliğin vatan hizmetine dönüştürüldüğünün
D) Kapıkulu ocaklarının daha profesyonel askerler olarak görüldüğünün
E) Yaya ve Müsellemelerin, kapıkulu ocaklarından daha önce oluşturulduğunun

32. İlk Türk devletlerinin kağanları, Gök Tengri tarafından geniş yetkilerle donatılmasına ve her konuda son sözü söyleme yetkisine sahip olmalarına rağmen, devlet işlerinde danışmaya önem vermişlerdir.

Bu yargıya aşağıdakilerden hangisinin varlığı kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Divan-ı Saltanat
B) Âyan Meclisi
C) Divan-ı Hümayun
D) Kurultay
E) Onlu sistem

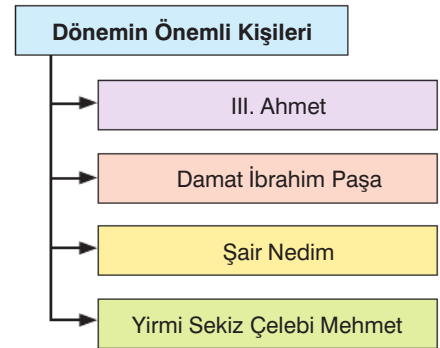
33. “1924 Anayasası’nda zamanla bazı değişikliklere gidilmiştir.” ifadesini kullanan bir tarihçi;

- I. “Devletin dini İslam’dır.” ifadesi anayasadan çıkarılması,
II. kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkının tanınması,
III. Atatürk ilkelerinin anayasaya girmesi

gelişmelerinden hangilerini örnek olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

34. Tarih Öğretmeni Tülay Hanım, dersinde tahtaya aşağıdaki grafiği çizmiştir.

Buna göre Tülay Hanım’ın, dersinde aşağıdaki konulardan hangisini işlemesi beklenir?

- A) Lale Devri Yenilikleri
B) III. Selim Dönemi Islahatları
C) II. Mahmut Dönemi Islahatları
D) Tanzimat Dönemi Yenilikleri
E) Meşrutiyet Dönemi Yenilikleri

35. İklim değişikliğine bağlı olarak deniz seviyesindeki değişimler, kara ve denizlerde yaşayan canlıların geçiş sahalarının kapanmasına veya açılmasına neden olmaktadır.

Buna göre, haritada numaralandırılan yerlerden hangisinde son jeolojik zamandaki soğumanın etkisiyle deniz buz tutmuş ve bu alan üzerinden canlı geçişleri gerçekleşmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

36. Ekstrem olaylar, herhangi bir yerde normal koşullar yaşanırken, bu seyrin dışına çıkarak o güne kadar görülmeyen ya da nadir görülen doğa olaylarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi ekstrem doğa olaylarına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Dönenceler çevresinde yer alan tropikal çöllerde yıl boyunca sıcaklıkların yüksek olması
B) 2019 yılında Dorian adındaki tropikal siklonun Bahama Adalarında 43 kişinin hayatını kaybetmesine yol açması
C) Güneydoğu Asya'yı etkisi altına alan yaz musonlarının yaklaşık 6 ay boyunca yağışa neden olması
D) Büyük Sahra ile savanlar arasında kalan bölgede kuraklığın şiddetli olması
E) Sibirya'da yaşanan şiddetli soğuklar nedeniyle akarsu ve göllerin donması

37. İnsanların tarımsal etkinliklere başlayıp yerleşik yaşama geçmeleri şehirlerin ortaya çıkmasında ilk basamak olmuştur. Tarımsal üretimin artması, zamanla ticaret sektörünü doğurmuş ve ürünlerin ticareti de ulaşım sektörünün gelişmesini sağlamıştır. Yerleşim yerlerinin gittikçe büyüüp gelişmesi, yönetim ve korunma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Büyüyen şehirlerin alt yapı gereksinimleri yeni meslek alanlarını ortaya çıkarmış ve hizmet sektörü gelişmiştir.

Bu parçaya göre aşağıdaki şehir türlerinden hangisinin, diğerlerinden daha önce ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Sanayi şehirlerinin B) Kültür şehirlerinin
C) İdari şehirlerin D) Liman şehirlerinin
E) Turizm şehirlerinin

38. Aşağıdaki tabloda, insani gelişme endeksine göre yapılan sınıflandırmada beş ülkeyle ilgili bazı bilgiler yer almaktadır.

Ülke	Ortalama insan ömrü (yıl)	Okullaşma oranı (%)	Satın alma gücü (ABD doları)
I	72,5	67,1	6 757
II	79,0	93,0	33 328
III	81,5	95,4	36 510
IV	81,3	85,7	35 633
V	71,4	68,7	8 407

Buna göre, hangi ülkede insani gelişme endeksi daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

39. Aşağıdaki tabloda küresel ve bölgesel çapta faaliyet gösteren siyasi, askeri ve ekonomik örgütlerin bazı özellikleri verilmiş, bir öğrenci bu örgütlerin karşısına hangisinin olduğunu yazmıştır.

Özellik	Öğrencinin cevabı
II. Dünya Savaşı'nı kazanan devletlerin önderliğinde savaş sonrası çıkabilecek anlaşmazlıkları çözmek amacıyla kurulan, Türkiye'nin kurucu üyeleri arasında yer aldığı, üye sayısı en fazla olan siyasi bir kuruluştur.	Birleşmiş Milletler (BM)
1969 yılında İsrail'in Mescidi Ak-sa'yı işgaline tepki olarak kurulmuştur.	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
25 Haziran 1992'de Türkiye'nin öncülüğünde kurulan, ekonomik amaçlı bölgesel örgüttür.	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)
Üye ülkelere kendi kendine yetecek ekonomik gelişme ve istihdam sağlamak, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik kalkınmalarına katkı sunmak amacıyla kurulan, Türkiye'nin de kurucu üyesi olduğu bir kuruluştur.	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
II. Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın güvenliğini sağlamak amacıyla ABD'nin önderliğinde kurulan askeri ve savunma amaçlı örgüttür.	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)

Buna göre, öğrencinin hangi bölgesel veya küresel örgütle ilgili yazdığı cevap yanlıştır?

- A) Birleşmiş Milletler (BM)
 B) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
 C) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)
 D) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
 E) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)

40. Sera etkisi yapan gazların ve çeşitli partiküllerin insan faaliyetlerine bağlı olarak atmosferde artması sonucu küresel ısınma ve iklim değişiklikleri meydana gelmektedir.

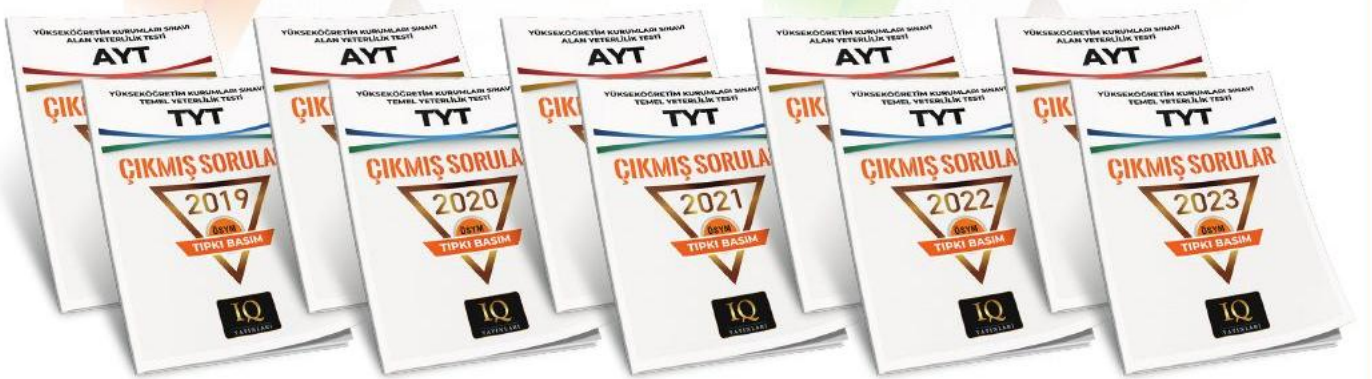
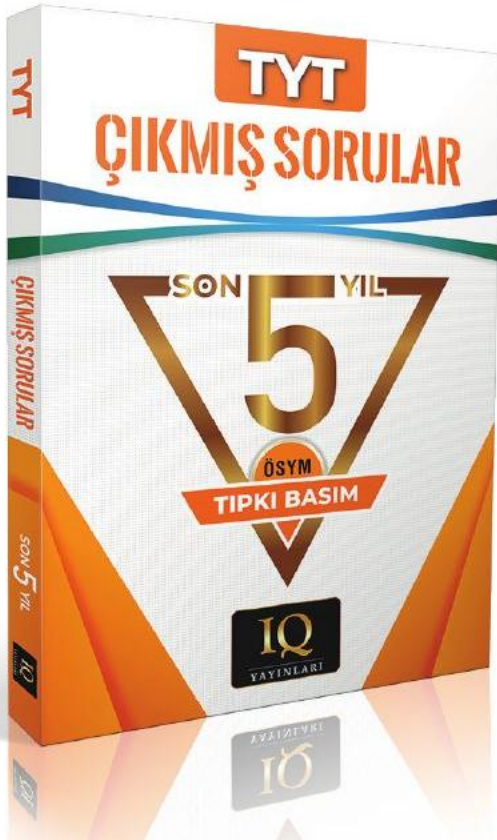
Aşağıdakilerden hangisi küresel ısınma ve iklim değişikliğinin azaltılması için yapılması gereken çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) Besi ve ahır hayvancılığının geliştirilmesi
 B) Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin artırılması
 C) Kara yollarında elektrikle çalışan araçların sayısının artırılması
 D) İnsanların karbon ayak izinin küçültülmesi
 E) Sanayileşme ve tüketim artışı ile birlikte artan atık miktarının geri dönüşümle azaltılması

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

AYT

ALAN YETERLİLİK TESTİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
SOSYAL BİLİMLER 1

10. DENEME / ZOR DÜZEY

DOĞRU SAYISI:

YANLIŞ SAYISI:

NET SAYISI:

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

BD 1 1 2 4 2 5 1 2 0 5 1 0 2

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
SALON NO	

ADAYIN DİKKATİNE

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı ve Salon Numaranızı Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Kitapçık Türünü ve Soru Kitapçık Numaranızı cevap kağıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Soru No	Konusu	Doğru	Yanlış
1.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
2.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
3.	Paragraf Tamamlama	☐	☐
4.	Cümlede Anlam	☐	☐
5.	Paragrafın Konusu	☐	☐
6.	Söz Öbeklerinin Anlamı	☐	☐
7.	Şiir	☐	☐
8.	Halk Edebiyatı	☐	☐
9.	Söz Sanatları	☐	☐
10.	Anonim Halk Edebiyatı Nazım Biçimleri	☐	☐
11.	Tiyatro	☐	☐
12.	Roman Hikâyede Anlatma Teknikleri	☐	☐
13.	İslamî Dönemde İlk Dil ve Edebiyat Ürünleri	☐	☐
14.	Divan Edebiyatı Şiiri	☐	☐
15.	Divan Edebiyatı	☐	☐
16.	Divan Edebiyatı	☐	☐
17.	Tanzimat Dönemi Romanı	☐	☐
18.	Divan Şairleri	☐	☐
19.	Parçanın Yardımcı Düşünceleri	☐	☐
20.	Edebiyat Akımları	☐	☐
21.	Millî Edebiyat Şiiri	☐	☐
22.	Millî Edebiyat Dönemi	☐	☐
23.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiiri	☐	☐
24.	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Romanı	☐	☐
25.	Fetih ve Fatih	☐	☐
26.	İslam Dünyası Liderliği	☐	☐
27.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
28.	Avrasya'da İlk Türk İzleri	☐	☐
29.	İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık	☐	☐
30.	Abbasi Devleti ve Türkler	☐	☐
31.	İlk Çağ Medeniyetleri	☐	☐
32.	Osmanlı Devleti'nin Siyasi Varlığına Yönelik Tehditler	☐	☐
33.	Türkiye Selçukluları ve Kültür Medeniyeti	☐	☐
34.	I. Dünya Savaşı (1914-1918)	☐	☐
35.	Türkiye'de Madenler ve Enerji Kaynakları	☐	☐
36.	Ekstrem Doğa Olayları	☐	☐
37.	Türkiye'deki Nüfus Politikaları ve Nüfusun Geleceği	☐	☐
38.	Gelişmişlik Seviyesini Etkileyen Faktörler ve Gelişmişlik Düzeyine Göre Ülkeler	☐	☐
39.	Uluslararası Örgütler	☐	☐
40.	Çevre Sorunları ve Türleri	☐	☐

Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

1. Biyolojik çeşitliliğin bir göstergesi olan kurbağalar, çeşitli özellikleri ve davranışlarıyla bilim dünyasının dikkatini çekmiş canlılardır. Kurbağaların ciltleri genellikle nemli olduğu için su kaybını önlemeye yardımcı olur. Ayrıca suyun buharlaşmasını engellemek amacıyla derilerinde mükemmel bir mukus tabakası bulunur. Bu tabaka, kurbağaların nemli ortamlarda yaşamalarını sağlayarak vücut sıcaklıklarını korumalarına yardımcı olur. Kurbağaların çoğu türünde, yumurta, yavru ve ergin aşamaları su ortamında gerçekleşir. Hem avcı hem de av olabilen bu canlılar, besin zincirinin farklı basamaklarında yer alır. Sivrisinek larvaları gibi böcekleri yiyerek insanların ve diğer hayvanların zararlı böceklerden korunmasına yardımcı olurlar. Aynı zamanda kendileri de avcılarının hedefi olurlar. Bu denge, doğanın işleyişinin sağlıklı olması için kritik bir rol oynar.

Bu parçadan hareketle “kurbağalar” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ekosistemin önemli bir parçası olduğuna
B) Yaşamsal özellikleriyle araştırmalara konu olduğuna
C) Varlıklarını tehdit eden faktörlerin gün geçtikçe arttığına
D) Fiziksel özelliklerinin, yaşam biçimleriyle uyumlu olduğuna
E) Yaşam döngüsünün bir bölümünü su içinde geçirdiğine

2. *Dün ve Ferda*, bilinen realist romanlar gibi başlıyor; sonraki bölümlerde realizmden radikal bir kopma gerçekleşiyor. Metin, kendini sık sık eleştiriye açıyor; sözü yazara, kahramanlara bırakarak “sanal” ortama; farklı bir yorumlama boyutuna geçiyor. “Sanal”daki tartışmalar, roman metninde postmodernist bir yapılanma oluşturuyor; metin kendi içinde bir değişim ve dönüşüm sürecine giriyor. Yazardan kopan kahramanlar, zaman, mekân sınırlarını aşarak romanın yazarını eleştiriyor; kendi aralarında da kıyasıya tartışıyorlar. Yazar, kendini de kurguya katıyor; metni tekdüzelikten uzaklaştıran bu tutumuyla romanının oluşum sürecinde yer alıyor. Romanın iki ayrı anlam katmanı, metin içi gerçekliğe farklı görme biçimleriyle yaklaşma olanağı sağlıyor hatta okuru da sorgulama ve anlamlandırma süreçlerine dâhil ediyor. Romanın “sanal” katmanının, yaşadığımız çağın hakikat yitimi olgusunu temsil ettiğini de düşünebiliriz.

Bu parçadan sözü edilen yapıtla ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Gerçek ve gerçek dışı ayrıntıları aynı anda işlediği
B) Kişilerin, yazarın kurgusuna bağlı hareket etmediği
C) Romandaki kimi ayrıntıların, içinde bulunulan çağa gönderme yaptığı
D) Sahip olduğu anlamsal katmanların anlaşılmasının zor olduğu
E) Okuru aktif kılan yönlerinin olduğu

3. Girişimciler, ekonomik ve sosyal açıdan birçok işlevi yerine getirmektedir. Sürekli gelişen küresel ekonomiyle birlikte girişimcilerin işlevlerine her gün yeni bir unsur eklenmektedir. Ekonomik hayatta girişimcilerin temel amacı, faaliyetlerinden elde edecekleri kârları artırabilmektir. ----. Serbest piyasa, girişimcilerle tüketicilerin bu beklentilerini karşılamak üzere birbirleriyle yarıştıkları bir alandır. Kısaca rekabet denilen bu yarışta girişimciler ayakta kalabilmek için tüketici beklentilerini olabildiğince karşılamak zorundadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ancak çoğu zaman elde ettikleri kâr, beklentilerini karşılamak bir yana masraflarına bile yetmez
- B) Buna karşılık, tüketicilerin beklentisi ise aradıkları ürünleri belli bir kalitede, kolaylıkla ve düşük bir fiyatla alabilmektir
- C) Tüketiciler ise onların bu beklentilerini karşılayacak olan kaynak işlevi görmektedir
- D) Bunun için ürün çeşitliliğini, reklam yoluyla tüketici nezdinde bilinirliğini artırmak gibi çalışmalar yaparlar
- E) Girişimcilik, kendine en uygun yaşam alanını serbest piyasa denilen ortamda bulur

4. (I) İnsanoğlu yıllardır yakıt bulabilmek için toprağı kazıyor ve bulduğu yakıtı enerji elde edebilmek için kullanıyor. (II) Toprakta yaşayan bitkilerin de elektrik jeneratörü potansiyeli olduğunu kim bilebilirdi ki? (III) Belki de çok yakın bir gelecekte, evimizdeki birçok elektrikli alet bitkilerden elde edilen elektrik akımı ile çalışacak. (IV) Bitkiler, güneş ışığını büyümeleri için gerekli olan enerjiye kolayca dönüştürebilme özellikleri ile dünyanın en iyi elektrik üreten güneş gözeleri sıfatını almayı hak ediyor. (V) İşte bitkilerin bu özelliğinden yararlanmak isteyen bazı bilim insanları, ağaçlardan sağlanan elektrik gücü ile çalışan uzaktan algılama sistemleri üretmeyi planlamış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.
- B) II. cümlede, sözde soru cümlesiyle bir gelişmeye dikkat çekilmiştir.
- C) III. cümlede, bir olasılık dile getirilmiştir.
- D) IV. cümlede, karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- E) V. cümlede, bir varsayıma yer verilmiştir.

5. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** “Bütün güzel kitaplar âdeta bir tür yabancı dille yazılmıştır.” **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Latife Tekin, *Sevgili Arsız Ölüm* ile alışılmış roman dilinin dışına çıkmış ve yaşamı anlamlandırın şeyin biraz da kullanılan dil olduğu gerçeğini hatırlatmıştır biz okurlara.
- B) Nazım Hikmet'in 835 *Satır*'da kesik kesik, hecelelemeye benzer söyleyişleri şiirde o zamana kadar görülmemiş bir tavrın habercisiydi; başta yadırgansa da bu tutum, sonraları onun başarılı üslubunun bir parçası oldu.
- C) Oğuz Atay'ı okurken bazen yolunuzu kaybetmiş hissedersiniz ama sayfaların tadı damağınızda kalır, bunda dil ve anlatımını sık sık dil yatağından taşımasının önemli payı olduğu bir gerçektir.
- D) Orhan Kemal'in *Eskici ve Oğulları*'nda sokağın dilini tüm gerçekliğiyle romana aktarması, geniş okur kitleleriyle buluşmasının da önünü açmıştır.
- E) İkinci Yeni şairleri, dilin yapısını bile isteye bozarak kelimelerin çağrışım değerini artırmayı, kelimelerin gücünü hissettirmeyi amaçlıyorlardı; kapalı şiir olarak nitelenen bu eserler Türkçenin anıtları arasında çöktan yerini aldı.

6. Bu sanatçımız, Ege'nin bereketli topraklarını kalemini çapa gibi kullanarak havalandırıyor. Bize ait olanı hatırlayıp onurlandığımızda sıra dağlar gibi güçlenebiliriz. Okudukça kalbimize saçılan ata tohumları, kitabın sonuna geldiğimizde omuz omuza filizleniyor. Ve başlıyor harmandalı!.. İncirli Zeybek, çoktandır kendi hâline bıraktığımız ruhumuzu kökleriyle buluşturarak yepyeni cemrelere hazırlıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birlikte sonuca ulaşma
- B) Geçmişin değerleriyle bütünleşme
- C) Kavrandıkça etkisini artırma
- D) Yapıtlarını etkili bir şekilde kullanma
- E) Değerlendirmelerinde isabetli olma

7. I.
Gözüm yaşın name saldım gel imdi
Eğer tabip isen yarem bil imdi
Ferhat gibi Şirin yâri bul imdi
Ararım yârimi bulana kadar

II.
Filizi olmayan kökü sökeyim
Sevda'sı olmayan yere dikeyim
Yunuslar misali odun çekeyim
Küllenmeden yansın közüm ocakta

Aşağıdakilerden hangisi bu dördlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Aynı kafiye düzenine sahip olma
- B) Ait oldukları şiirin son dördlüğü olma
- C) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma
- D) Redif ve kafiye'den yararlanma
- E) Telmih sanatından yararlanma

8. • Koşma örneğidir.
• Tezat sanatına başvurulmuştur.
• Duraklarda belli bir düzene uyulmuştur.
• Klasik şiirdeki âşık-sevgili ilişkisine göndermede bulunulmuştur.

Verilen özellikler aşağıdaki dördlüklerin hangisinde bir arada görülmektedir?

- A) Yiğit olan yiğit dağdır kaledir
Sevmeyin çirkini başa beladır
Bülbülün feryadı gonca güledir
Takının güzeller gülde neler var
- B) Bahçemizde nar ağacı
Kimi tatlı kimi acı
Gönüldeki dert ilacı
Ya bulunur ya bulunmaz
- C) Behey ela gözlü dilber
Vaktin geçer demedim mi
Harami olmuş gözlerin
Beller keser demedim mi
- D) Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
- E) Bir derdimi açsam gülşen bağına
Bülbüller zar edip gül ağlar bana
Başım alıp düşsem Mecnun dağına
Vahşiler dem çekip hun ağlar bana

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Sürüp de çeşmine ey şâh sürme
Kapından bendeni lütfeyle, sürme
(Cinas)
- B) Arı sütü damlarken kaygan kirpiklerinden
Görünmez bir mürekkep akar iliklerinden
(Tevriye)
- C) Yenik düşüyor her şey zamana
Biz büyüdük ve kirlendi dünya
(Kinaye)
- D) Yorgun bir sonbahar, yorgun bir akşam
Rehavet yayılmış tüm sokaklara
(Teşhis)
- E) Bugünkü işini koyma yarına
Yar yıkıldığı gün tozar demişler
(İrsalimesel)

11. I. Altıkulaç lakabıyla anılan, cüce, yaygaracı bir tiptir.
(Çelebi)
- II. Malı mülkü olan, İstanbul ağzıyla konuşan,
mirasyedi bir tiptir. (Beberuhi)
- III. Karagöz oyununda kadın rolünde oynayan erkek
oyuncudur. (Zenne)
- IV. Konuşmaların en önemli yerinde uyuklamaya
başlayan tiptir. (Tiryaki)
- V. Elinde tabanca ya da kama bulunan, olayların
karmaşıklaştığı anda gelip kaba kuvvetle olayı
çözen mahalle kabadayısıdır. (Tuzsuz Deli Bekir)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle birlikte verilen Karagöz oyununa ait tiplerden hangi ikisi yer değiştirirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

10. I. Dalında bülbül öter
II. Yârim askere gider
III. Bahçelerde gül biter
IV. Ötme bülbülüm ötme

Mânî nazım şeklinin biçim ve içerik özellikleri dikkate alınarak bir mânî oluşturulmak istense bu dizelerin sıralaması aşağıdakilerin hangisi olur?

- A) I - II - IV - III B) I - III - II - IV
C) III - I - IV - II D) III - II - I - IV
E) IV - II - I - III

12. İsmi bile henüz bilmediği bu mahallede, çarpık çurpuk evlerin sıralandığı bu sokakta, bu tuğladan, boyasız evin üst katındaki hüzünlü odaya yerleşmişti. Pencerenin çatlak camından giren ürpertici bir rüzgâr odanın içini soğutuyordu. Bir gazete parçasını oraya tıkamaya çalıştı. Bu işi de bitirince başını geri çevirdi, odayı seyre daldı. Artık yerleşmişti. Bu oda kendinindi. Yalnız ona aitti. O artık burada yaşayacak, yatıp kalkacak, uyuyacak, pencereden sokağı seyredecekti. Bu dört duvar, masa ve sekiz on kitap karşı karşıya, baş başa kim bilir kaç saat düşüncelerini meşgul edecekti. Hele kirlili bir kahverengine boyalı tavanın ortasından küstahça sallanan bu ampul... Çivi izleriyle dolu bu dört duvar, penceredeki pembemsi perde üzerinde hayallerini ne çok yoracaktı.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) İç çözümleme tekniğine başvurulmuştur.
B) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.
C) Gösterme (sahneleme) tekniği ile oluşturulmuştur.
D) Sade ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
E) Anlatımda yer yer betimlemelere başvurulmuştur.

13. Geçiş Dönemi'nin ilk yapıtlarından biri olan ----, iki dünyada saadete ermek için takip edilecek yolu göstermek amacıyla kaleme alınmıştır. Yapıtta birbirine çok sıkı bağlarla bağlı bulunan fert, cemiyet ve devlet hayatının ideal bir biçimde düzenlenmesinde zaruri olan zihniyet, bilgi ve faziletlerin nelerden ibaret olduğu üzerinde durulmuştur. Aruz ölçüsüyle ve mesnevi nazım biçimiyle yazılan eserde dört sembolik kişinin konuşmalarından hareketle devlet yöneticilerine öğütler verilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l-Hakayık
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Muhakemetü'l-Lügateyn

15. Tenlû cânlu bin kanat bir murg olur
Bir kanat nakşı nite Sîmurg olur

Kuşlar anun sâyesidür kamusı
Mülkinün pîrâyesidür kamusı

Sâyeden her kim yol ilte zâtına
Lâcirem ol yoldan ire katına

Sâye anun pertevîdür iy aziz
Sâyeden sen zâtı eylegil temiz

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dizelerin aşağıdaki eserlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Hüsni ü Aşk
B) Hayriyye
C) Mir'atü'l-Memalik
D) Hârname
E) Mantiku't-Tayr

14. Aşağıdaki dizelerden hangisi, "hikemi gazel" örneğidir?

- A) Aşk mıdır ki can u dil mülkünü yağma eyleyen
Aşk mıdır sinem içre gelip de cân eyleyen
B) Senün yüzün görene ne hâcet likâ-yı hûr
Kapunda yir bulana ne bâğ-ı cinan gerek
C) Gamzesi öldürdüğüne lebleri cânlar virür
Var ise ol rûh-bahşun dîn-i Îsâ râhıdur
D) Dünya için garaz etmek şanına düşmez
Ahbâba değil, düşmanına eyle mürüvvet
E) Kıl tefâhur kim senün hem var men tek âşıkun
Leyli'nün Mecnûn'ı Şirin'ün eger Ferhad'ı var

16. Aşağıda verilen terimlerden hangisi karşısındaki bilgiyle uyuşmamaktadır?

- A) Habnâme Herhangi bir olay, düşünce veya kişi sanki rüyada görülmüş gibi anlatılarak yazılan eserlerdir.
B) Pendnâme Öğüt vermek amacıyla yazılmış manzum ya da mensur eserlerdir.
C) Surname Düşün, sünnet gibi halkın katılımıyla yapılan ve birkaç gün süren şenliklerin betimlendiği eserlerdir.
D) Hilye Hz. Muhammet'in hayatını anlatmak üzere yazılan eserlerin ortak adıdır.
E) Münşeât Mektupların, resmî yazıların, güzel yazı örneklerinin ve kısa mensur metinlerin bir araya toplandığı eserlerdir.

17. Tanzimat Dönemi'ne ait bazı romanların kahramanları hayalî olarak aşağıdaki gibi konuşturulmuştur:

- Yirmili yaşlarda, zengin bir ailenin çocuğuyum. Babamın vefatıyla ailenin tüm zenginliği bana miras kaldı. Hayat konusunda toy ve deneyimsiz olduğum için Mahpeyker adlı düşkün bir kadının cazibesine kapıldım. Annem Fatma Hanım beni bu kadından uzaklaştırmak için Dilaşub adlı bir cariyeye evlendirdi.
- Gayet kibarane büyümüş genç, yakışıklı bir delikanlıyım. Pederimin sağlığında Şevket adlı zengin bir tüccarın yanında kâtip sıfatıyla çalışmaya başladım ve bu tüccarın Zehra adlı kızıyla evlendim. Ama evlendikten sonra karımın çok kıskanç biri olduğunu öğrendim.
- 23-24 yaşlarında, kısaca boylu, güzel giyimli bir mirasyediyim. Batılılara özenen bir züppe hayatım var. Çamlıca gezilerim sırasında Periveş isimli bir kadına tutuldum. Bu olayda en yakın arkadaşım Keşfi Bey, beni hep kandırdı.
- Âsâf Efendi'nin oğluyum. Büyük bir konakta büyüdüm. Evimize cariyeler olarak gelen Dilber adlı bir Çerkez kızına âşık oldum ama ailem bu aşka karşı çıktı. Dilber, başka bir efendiye satılınca üzüntüden hasta oldum.

Aşağıdakilerden hangisi bu konuşmaları yapan roman kahramanlardan biri değildir?

- A) Celal Bey B) Bihruz Bey C) Ali Bey
D) Suphi Bey E) Mansur Bey

18. Türk edebiyatının Anadolu sahasındaki ilk *Yusuf ile Züleyha* mesnevisini yazan ---- ile aynı yüzyılda yaşayan ----, Anadolu'da Çağatay Türkçesiyle ürün veren ilk şairdir. Onun *Çengname* adlı mesnevisinde "çeng", insanın kalbine ilahi sırların ilham edilmesine vesile olan bir enstrüman olarak betimlenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Taşlıcalı Yahya - Ahmet Fakih
B) Ahmet-i Dâi - Âşık Paşa
C) Şeyyad Hamza - Ahmet-i Dâi
D) Ahmet Fakih - Âşık Paşa
E) Ahmet Fakih - Şeyyad Hamza

19. • Servetifünun edebiyatının eleştiri türündeki en önemli isimlerinden biri olan yazar, Batılı bir eleştiri anlayışını benimsemiştir.
- *Hayat-ı Muhayyel*'deki öykülerinde hayal-gerçek çelişkisi çevresinde romantik ve gerçekçi duyuş tarzını dile getirmiş, yer yer toplumun değişik kesimlerine ilişkin çeşitli karakterleri başarıyla canlandırmıştır.
- *Hayal İçinde*'de Türk aydınlarının Doğu-Batı arasındaki tereddütlerini kurgu bir karakter üzerinden anlatmıştır.

Bazı özellikleri verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Ahmet Şuayb
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Mehmet Rauf

20. İnsan ruhunun derinlerindeki gizli yanlarını gün yüzüne çıkaran bir akım olarak kabul edilmiştir. 1900-1935 yıllarında gelişen akım, olanı olduğu gibi yansıtma anlayışına tepki göstermiş; öznel gerçeğin ve iç dünyanın yansıtılması gerektiğini savunmuştur. Bu akıma bağlı sanatçılar nesneyi somutluk ilişkilerinden sıyrıp onu bireysel bilincin katkısız bir ürünü olarak değerlendirmiştir. İnsanın iç dünyasındaki düşlerini, duygularını, düşüncelerini dışa vurması gerektiğini savunan bu akım, gerçeği gizleyen akımlara tepki olarak doğmuştur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ekspresyonizm B) Dadaizm
C) Sürrealizm D) Kübizm
E) Egzistansiyalizm

21. ----, Ziya Gökalp ile tanıştıktan sonra onun şiir anlayışının etkisinde kalarak aruzdan heceye döner. Hece vezni ve alışılmış mısra örgüsü çevresinde yeni söyleyiş tarzlarının arayışına girer hatta serbest müstezadı heceye uygular. *Maymunlar* manzumesinde ve bazı şiirlerinde görülen bu yeni denemelerini *Süvariler*, *Gemiciler* gibi şiirlerinde de uygulayarak başarılı olur. Aynı zamanda o, Türk denizciliğini şiirimize sokan şair olarak da bilinir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Enis Behiç Koryürek
- C) Orhan Seyfi Orhon
- D) Yusuf Ziya Ortaç
- E) Halit Fahri Ozansoy

22. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, romanlarında Tanzimat'tan çok partili döneme kadar yaklaşık yüz yıllık bir döneme odaklanır. Bir Sürgün'de, Avrupa hayranı Jön Türklerin Avrupa'daki macerasını, Kiralık Konak'ta Batılılaşmanın toplumsal yapının çeşitli katmanlarında meydana getirdiği etkiyi ve nesil çatışmasını, Sodom ve Gomora'de Mütareke yılları İstanbul'unda yaşanan yozlaşmayı, Hüküm Gecesi'nde parti kavgalarını anlatır. Ankara'da ise Kurtuluş Savaşı yıllarındaki aydın-halk çatışmasını ve Anadolu köylüsünün durumunu anlatır.

Bu parçadaki altı çizili romanların hangisiyle ilgili açıklama yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

23. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi, ayrıca içindeki sanatçıyla uyuşmamaktadır?

- A) *Deniz Gurbetçileri*, *Aganta Burina Burinata* gibi yapıtlarında Ege ve Akdeniz kıyı ve açıklarında gelişen denize bağlı olaylardan söz etmiştir. (Halikarnas Balıkcısı)
- B) *Önce Ekmekler Bozuldu*'da kendi yaşam deneyimlerinden, çocukluk anılarından yola çıkarak küçük kent insanını ele almıştır. (Oktay Akbal)
- C) *Aylak Adam*'da, babadan kalan mirası aylakça harcayan C. adlı kişinin ruhsal durumunu işler. (Yusuf Atılgan)
- D) İç konuşma tekniği, dilsel oyunlar, geri dönüşlerle romanlarına hareketlilik kazandıran sanatçı, *Ölü Erkek Kuşlar*'da kadınların özgürlüğüne dikkat çekmiştir. (İnci Aral)
- E) *Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz*, *Vatan Sağolsun*, *Tatlı Betüş*'te yalın bir dille toplumdaki aksayan yönleri ve abartılı tipleri anlatmıştır. (Muzaffer İzgü)

24. Çok yönlü bir sanatçı olan ----, şiirlerinin dışında hikâyeleri, oyunları, roman ve denemeleriyle de edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir. Hikâye ve romanlarında daha çok, Ege yöresinin kırsal kesim insanlarını ve onların yaşam sorunlarını anlatmıştır. Türk okuru, suyun ve tütünün hikâyesini onun kalemıyla tanımıştır. Eserlerinde yalın, akıcı ve şiirsel bir dil kullanan yazar; taşra, kasaba insanının gerçeğini ve yaşadığı toplumsal sorunları bu bakış açısıyla yansıtmıştır. Özellikle "Tütün Üçlemesi" olarak nitelendirilen *Tütün Zamanı/Zeliş*, *Yağmurlar ve Topraklar*, *Acı Tütün* bu bakış açısıyla yazılmış romanlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faik Baysal
- B) Necati Cumalı
- C) Haldun Taner
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Sabahattin Ali

25. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde merkezî otoriteyi güçlendirilmeye yönelik yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Kanunnâme-i Alî Osman'ın oluşturulması
- B) Köklü ailelerin iktidarı paylaşma dönemine son verilmesi
- C) Sancağa çıkma uygulamasının kaldırılması
- D) Müsadere usulünün gelenek haline getirilmesi
- E) Divân-ı Hümayun'un danışma kuruluna dönüştürülmesi

26. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde yapılan aşağıdaki savaşıardan hangisi Anadolu Türk birliğinin sağlanmasında etkili olmuştur?

- A) Çaldıran
- B) Ridaniye
- C) Mercidabık
- D) Otlukbeli
- E) Turnadağ

27. Kuvay-ı Milliye ismini ilk kez kullanan ve bütün yararlı cemiyetlerin tek isim altında birleşmesi gerektiğini dile getiren ilk cemiyet aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Millî Kongre Cemiyeti
- B) Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- C) İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- D) Kilikyalılar Cemiyeti
- E) Trakya-Paşaeli Heyet-i Osmaniye Cemiyeti

28. Orta Asya Türk göçleri genel olarak ekonomik sıkıntılar, kuraklık, nüfus artışı, siyasi baskı ve otlakların yetersizliği gibi nedenlere bağlı olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yeni Türk devletlerinin kurulması
- B) Gök Tanrı inancının Avrupa toplumlarında yayılması
- C) Türk kültürünün farklı coğrafyalarda yayılması
- D) Türk boyları arasında kültürel farklılıkların ortaya çıkması
- E) Türk tarihinin zaman ve mekan bütünlüğü içinde incelenmesinin zorlaşması

29. İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasının hemen ardından antlaşmanın 7. maddesine dayanarak işgallere başlamıştır.

İlk işgal edilen Osmanlı toprağı aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Musul
- B) İzmir
- C) Hatay
- D) İstanbul
- E) Batum

30. Gökhan Öğretmen, tarih dersinde öğrencilerine Tolunoğulları ve İlşidilerin ortak özelliklerini sormuştur.

Öğrencilerin aşağıdakilerden hangisini cevap olarak vermesi beklenemez?

- A) Mısır'da kurulma
- B) Kısa sürede yıkılma
- C) Türk valileri tarafından kurulma
- D) Abbasilerin zayıflamasıyla kurulma
- E) Mekke ve Medine'ye hakim olma

31. I. Bugünkü alfabe sistemlerinin temelini atılarak okuma yazmanın kolaylaştırılması
- II. Tarihte bilinen ilk kütüphanenin kurularak arşivcilik faaliyetlerinin başlatılması
- III. Tarihin ilk meşruti krallık yönetiminin kurulması

Yukarıda verilen bilgilerin İlk Çağ uygarlıkları ile eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I.	II.	III.
A) Hititler	Persler	Frigler
B) Asurlular	Hititler	Persler
C) Sümerler	Asurlular	Frigler
D) Fenikeliler	Asurlular	Hititler
E) Sümerler	Hititler	Asurlular

32. XIX. yüzyılda Avrupalı devletler, Osmanlı toprakları üzerindeki emperyalist politikalarını, Fransız İhtilali sonucunda önem kazanan milliyetçilik ilkesini kullanarak gerçekleştirmeye çalışmışlardır.

Bu durum ilk olarak aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle bağımsız Yunan devletinin kurulmasıyla sonuçlanmıştır?

- A) Berlin B) Paris C) Edirne
- D) Ayastefanos E) Küçük Kaynarca

33. Türkiye Selçuklularının ilk tıp okulu olması açısından büyük bir öneme sahip olan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağıbasan Medresesi
- B) Gevher Nesibe Darüşşifası
- C) Zinciriye Medresesi
- D) Karatay Medresesi
- E) Toruntay Darüşşifası

34. İtilaf Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açmasındaki amaçları; İstanbul ve Boğazları ele geçirip Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak, müttefikleri olan Rusya'ya gerekli askerî ve ekonomik yardımları yapmak ve tarafsız Balkan devletlerini kendi yanlarında savaşa çekmek olmuştur.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti stratejik topraklara sahiptir.
- II. Birinci Dünya Savaşı'nda açılan ilk cephe Çanakkale cephesidir.
- III. Osmanlı Devleti, İtilaf Devletlerinin Rusya'ya yardım götürmesinin önünde engel teşkil etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

35. Türkiye’de elektrik elde etmek için kullanılan enerji kaynakları giderek çeşitlenirken, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam enerji üretimi içerisindeki payı da artmaktadır.

Haritada koyu renkle gösterilen bölgede;

- I. biyokütle,
- II. rüzgâr,
- III. jeotermal,
- IV. hidrolik

enerji kaynaklarından hangilerine son yıllarda yapılan yatırımlar daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

36. Bir bölgede yaz aylarında ölçülen mevsim normallerinin üzerindeki sıcaklık değerleri, başta beşerî çevre olmak üzere tüm canlıları olumsuz etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu olumsuz etkilere örnek gösterilemez?

- A) Soğutmaya bağlı enerji tüketiminin artması
- B) Barajlardaki su seviyesinin düşmesi
- C) Orman yangınlarının artması
- D) Yaşlılarda ölüm sayılarının artması
- E) Tarım ürünlerinin erken olgunlaşması

37. Aşağıdaki tabloda Türkiye’nin 2018 yılı nüfusu ile o günkü nüfus artış hızı düşünüldüğünde 2080 yılına kadar gerçekleşmesi beklenen nüfus durumu gösterilmiştir.

Yıl	Toplam Nüfus	0-14 Yaş (%)	15-64 Yaş (%)	65+ Yaş (%)
2018	81 867 223	23,5	67,8	8,7
2023	86 907 367	22,6	67,2	10,7
2040	100 331 233	19,3	64,4	16,3
2060	107 095 998	16,9	60,4	22,6
2080	107 100 904	15,7	58,7	25,6

Bu beklentinin gerçekleşmesi durumunda Türkiye’nin gelecekte aşağıdaki sorunlardan hangisi ile karşılaşması beklenir?

- A) Kendini yenileyemeyen nüfus yapısı
- B) Eğitim, sağlık ve kültürel hizmetlerdeki yetersizlik
- C) Sanayi sektöründe çalışanların oranındaki düşüş
- D) İstihdam sorunları sebebiyle artan işsizlik
- E) Temel ihtiyaçlara erişimde yaşanan zorluk

38. Aşağıda bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren bazı bilgiler verilmiştir.

İnsani Gelişme Endeksi (0-1)	0,949
Doğuşta Beklenen Yaşam Süresi (Yıl)	81,7
Ortalama Eğitim Süresi (Yıl)	12,7
Kişi Başına Düşen Millî Gelir (Dolar)	67 614

Bu ülkenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ham madde ithalatının fazla olması
- B) Nitelikli iş gücüne sahip olması
- C) Gelir dağılımındaki dengesizliğin az olması
- D) Çekirdek aile yapısının yaygın olması
- E) Teknolojik ürünlerde dışa bağımlı olması

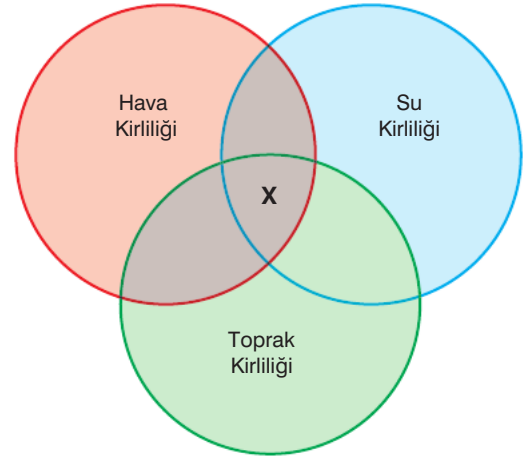
39. Aşağıdaki haritada Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na (KEİ) üye ülkeler koyu renkle gösterilmiştir.

Bu örgütle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üyelerin Karadeniz'e kıyısı olma zorunluluğu yoktur.
- B) Türkiye'nin güney sınırı örgütün de en güneyini oluşturmaktadır.
- C) Üye ülkelerin belirlenmesinde genellikle coğrafi yakınlık etkili olmuştur.
- D) Karadeniz kıyısındaki tüm ülkeler örgüte üyedir.
- E) Bölgesel nitelikte bir örgüttür.

40. Aşağıdaki şemada bazı kirlilik türleri verilmiştir.

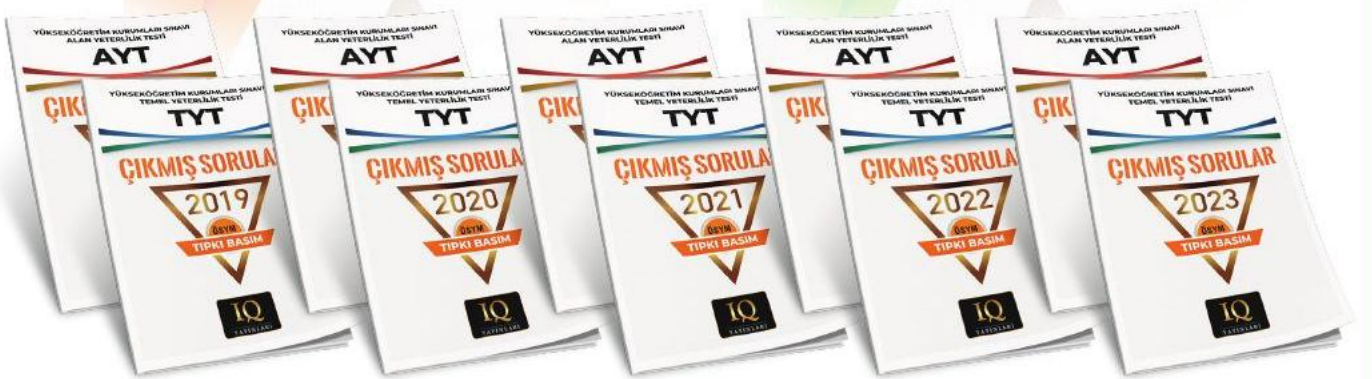
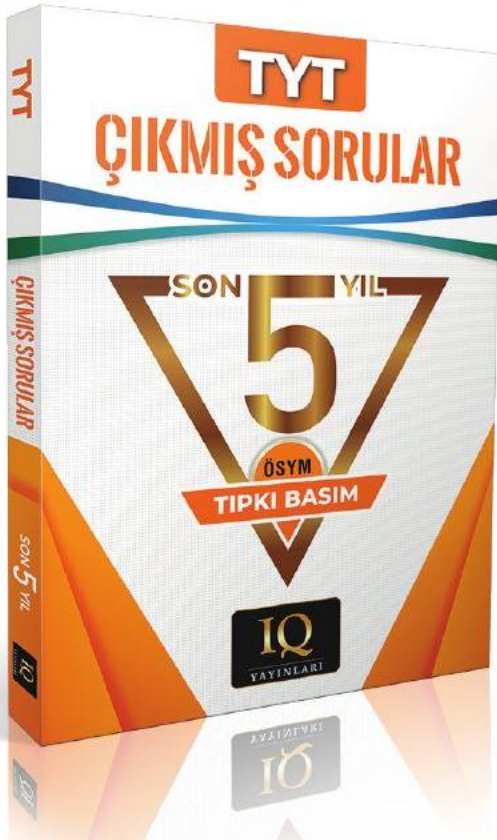
Bu şemada X ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Asit yağışlarının görülme sıklığı artar.
- B) Çevreye radyasyon yayan kaynaklar artar.
- C) Bireylerde işitme sorunları görülür.
- D) Besin kirliliği oluşur.
- E) Elektromanyetik kirlilik ileri boyutlara ulaşır.

IQ

YAYINLARI

Sen de başarabilirsin!

AYT / TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER 1 10 DENEME

CEVAP ANAHTARI

Deneme - 1	1-C	2-C	3-B	4-E	5-C	6-E	7-C	8-E	9-D	10-E	11-A	12-A	13-D	14-B	15-B
	16-B	17-E	18-C	19-E	20-C	21-E	22-D	23-D	24-C	25-D	26-C	27-B	28-A	29-C	30-E
	31-B	32-D	33-A	34-C	35-B	36-B	37-A	38-B	39-A	40-E					

Deneme - 2	1-C	2-B	3-C	4-C	5-A	6-A	7-C	8-C	9-C	10-D	11-C	12-A	13-A	14-C	15-B
	16-E	17-D	18-C	19-A	20-B	21-E	22-A	23-D	24-E	25-A	26-E	27-B	28-E	29-B	30-A
	31-C	32-C	33-D	34-D	35-E	36-D	37-A	38-C	39-C	40-D					

Deneme - 3	1-E	2-E	3-C	4-E	5-E	6-D	7-E	8-C	9-D	10-D	11-A	12-D	13-D	14-D	15-A
	16-B	17-E	18-C	19-B	20-E	21-A	22-D	23-B	24-D	25-A	26-D	27-E	28-B	29-C	30-C
	31-A	32-B	33-E	34-E	35-C	36-E	37-D	38-C	39-C	40-D					

Deneme - 4	1-A	2-D	3-E	4-B	5-A	6-D	7-D	8-B	9-E	10-C	11-A	12-E	13-E	14-C	15-B
	16-A	17-C	18-A	19-A	20-D	21-E	22-A	23-B	24-B	25-A	26-C	27-A	28-E	29-B	30-E
	31-D	32-D	33-D	34-B	35-C	36-D	37-C	38-D	39-C	40-B					

Deneme - 5	1-D	2-C	3-B	4-D	5-A	6-A	7-C	8-A	9-D	10-D	11-C	12-A	13-B	14-D	15-A
	16-B	17-B	18-C	19-B	20-E	21-A	22-D	23-D	24-A	25-B	26-C	27-E	28-D	29-A	30-E
	31-B	32-A	33-E	34-C	35-A	36-D	37-A	38-A	39-B	40-B					

Deneme - 6	1-C	2-C	3-D	4-A	5-D	6-C	7-D	8-E	9-E	10-E	11-A	12-B	13-C	14-C	15-C
	16-D	17-D	18-E	19-D	20-A	21-B	22-A	23-C	24-C	25-D	26-C	27-D	28-E	29-C	30-A
	31-A	32-B	33-E	34-B	35-D	36-B	37-D	38-C	39-D	40-A					

Deneme - 7	1-B	2-B	3-D	4-D	5-E	6-A	7-A	8-C	9-C	10-D	11-A	12-E	13-B	14-A	15-E
	16-D	17-C	18-D	19-B	20-D	21-C	22-B	23-A	24-C	25-A	26-A	27-E	28-B	29-D	30-C
	31-B	32-C	33-E	34-D	35-D	36-A	37-D	38-C	39-D	40-B					

Deneme - 8	1-B	2-C	3-A	4-E	5-A	6-A	7-C	8-A	9-D	10-B	11-A	12-C	13-D	14-B	15-C
	16-E	17-D	18-A	19-D	20-E	21-E	22-D	23-C	24-A	25-C	26-E	27-A	28-D	29-B	30-A
	31-B	32-D	33-C	34-E	35-E	36-E	37-A	38-A	39-E	40-E					

Deneme - 9	1-C	2-C	3-C	4-B	5-C	6-C	7-E	8-D	9-C	10-A	11-A	12-C	13-E	14-B	15-D
	16-E	17-C	18-A	19-A	20-C	21-A	22-B	23-A	24-A	25-A	26-E	27-D	28-B	29-B	30-B
	31-C	32-D	33-E	34-A	35-A	36-B	37-D	38-C	39-E	40-A					

Deneme - 10	1-C	2-D	3-B	4-E	5-D	6-E	7-B	8-A	9-B	10-C	11-A	12-C	13-A	14-D	15-E
	16-D	17-E	18-C	19-A	20-A	21-B	22-E	23-E	24-B	25-C	26-E	27-A	28-B	29-A	30-E
	31-D	32-C	33-B	34-D	35-C	36-E	37-A	38-E	39-B	40-D					